

Libr Co' Ndlu' Cón Che'n Con Co' Mbli Myen' Xin' Mté'th Jesús Co' Ndxé' Di's Che'n Jesús

*Jesús mcàbgòn làa Jesús Xpii Natú' loo mèn par
yòo Xpii Natú' loo mèn par ñibe' Xpii Natú' loo mèn.*

¹ Teofl, libr ndxè' nac thib libr co' mque'en ye's lool. Ngue tan cuent lool loo libr ndxè' cón che'n ryethe con' mbli Jesús no con' co' mbli' Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús desde co'se' mtlo Jesús, mbli' Jesús cón che'n Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús. Jesús mblo yalbàn no mde'th Jesús cón che'n Diox loo mèn.

² Mbli Jesús rye con'a axta mzin huiz mquée Jesús gáp loo bé'. Per ndoore' zin huiz yáp Jesús loo bé', mcui Jesús myen' co' ya te'th no co' ya lo yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' cón che'n Jesús. No mbli' Jesús myen' por cón che'n Xpii Natú' xá mod li myen' ryethe con' co' mque tee li myen' cón che'n Jesús.

³ No mbli' loo Jesús Jesús loo myen' xin' mté'th Jesús le'n cho' huiz. Le'n huiza, tolo mbli Jesús huax yalguzye' no taamas con' loo xnaa loo myen' par, lïcque', yila's myen' le' Jesús ngro xbanque'. Más de cona, mdoodi's Jesús loo myen' le'n huiza cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn loo izlyo'.

⁴ Co'se' tatabe' ngo no Jesús myen', mnibe' Jesús loo myen'. Ndxab Jesús loo myen':

—Ne'ryo'de gu' le'n ciuda Jerusalén. Guled gu' le'n ciuda Jerusalén axta tyaaque' no gâcque' con' co' mcàbgòn xuden Diox li xuden Diox loo gu' xalque' nac di's co' guniilen loo gu' ndoore'.

⁵ Aa. Lìcque', Juàn Bautist mbi'th que tee li bautizar mèn con nít. Per le'n taaplá huiz lin par lyàa no yòo Xpii Natú' che'n Diox loo ryete gu' co' ngola'sle' loo cón chenen no loon, co' nee di's, thidte gâc gu' loo cón chenen por cón che'n Xpii Natú' co' lyàa loo gu' no co' yòo loo gu' xal co'se' ndxòo mèn le'n nít no ntau' nít loo mèn par ndxab bautizar mèn.

Jesús mquée loo bé'.

⁶ Co'se' be' thidte mqueltàa no myen' Jesús ndoore' yâp Jesús loo bé', ngo no Jesús myen' loo thib yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Tya mnibdi's myen' loo Jesús. Ndxab myen':

—Tad, ¿ché' nalle' nac tiemp co' li U' par ñibe'pe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn nación Israel tedib vez, cà'?

⁷ Jesús mcàb loo myen'. Ndxab Jesús:

—Yende chó cón che'n gu' par ñee gu' no ta' gu' cuent chó huiz no chó tiemp li xud na' Diox par ñibe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn. Ante xud na' Diox ñibe' no ndxâp xud na' Diox con' roo no con' xèn la's nii xud na' Diox no la's ya' xud na' Diox par li xud na' Diox ñibe' mèn nación Israel loo nacionpe' mèn nación Israel tedib vez.

⁸ Per co'se' yilo lyàa no yòo Xpii Natú' loo ryete gu' co' ngola'sle' loon no loo cón chenen, Diox li

par gáp gu' con' la's nii gu' no la's ya' gu'. No li Diox par yòo valor loo gu' par ryo' tee gu' ya lo gu' yalbàn no tyoodi's gu' cón chenen loo mèn, mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén. No texal ya gu' loo mèn ciuda Jerusalén par tyoodi's no gu' mènà cón chenen, tataaguè' ya gu' loo mèn gulàaz che'n làaz mèn jude no loo mèn gulàaz che'n laaz mèn samari. No yiloa, ya lo gu' yalbàn no tyoodi's no gu' mèn dib athu loo izlyo' cón chenen.

⁹ Ngolo gunii Jesús di'sa loo myen', no láth be' nzi hui' myen' loo Jesús, xèegà xèegà nguáp Jesús loo bé'. Láth nda quée Jesús loo bé', mquée thib xcuau. Xcuaua mtau' loo Jesús. Ya ne'tolode nghui' myen' loo Jesús.

¹⁰ Per láth nzi hui' myen' loo Jesús xal nda quée Jesús loo bé', látha, ngro' too chop xa'bi' co' noc xab lar' nagus loo myen'.

¹¹ Ndxab ryop xa'bi'a loo myen':

—Mèn yèezya' che'n làaz mèn galile, ¿chonon xèe nzi hui' gu' loo bé', à'? Anxle' nzi hui' gu' loo bé', ey. Lìcque', leque yub Jesús co' ngolo mquée loo bé' nalle' loo gu', leque yub Jesús bere yi'th loo izlyo' tedib vez xal ngolo gunèe gu' mquée Jesús loo bé' nalle'.

Myen' mcai thib mbi' co' lèe Mati par yan' Mati lugar che'n Jud.

¹² Ngoloa, sya, mbii myen' loo yii co' lèe yii che'n yaa oliv. Mbere myen', ndyàa myen' le'n ciuda Jerusalén. Ndub yii yaa oliva par co'te' nziri' ciuda Jerusalén thib distans co' ne' chop mil metr. Distansa nac distans co' no maste ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo mèn tyee nii mèn huiz descans tiempa.

13 Co'se' mzin myen' le'n ciuda Jerusalén, mzin myen' liz thib mbi' co'te' nguled myen' plá huiz co'te' thidte mqueltàa myen'. Liz mbi' co'te' ngo myen'a nac thib pis gáp. Làth rye mèn co' mqueltàa no myen' tya ngo Pedr, ngo Cob, ngo Juàn, ngo Ndech, ngo Lip, ngo Max, ngo Bartol, ngo Mate, ngo Cob co' ngòc xgan' thib mbi' co' lèe Alfe, ngo Mon co' ngòc che'n partid mèn co' ngòc partid cananist, no ngo Jud co' ngòc hues Cob.

14 Ryete mèna mqueltàa no myen' par thidte ngurez myen' Diox con mèna, no con myen' hue-spe' Jesús, no con Mari co' ngòc xna' Jesús, no con taamas mèn got co' mqueltàa no myen' hora.

15 Leque le'n huiza Pedr ngo too thib vez làth rye mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist. Mèna ngòc thib ayo nzo gal mèn. Pedr ndxab loo mèna:

16 —Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist, naquinque' gàcque', no tyaaque', no tyubque' di's nalle' xalque' nac di's co' gunii Xpii Natú' loo libr co' nac xti's Diox por di's co' ngro' ro David co' gunii David, David co' ngòc rey póla. David mde'th di's cón che'n Jud co' mdoo ner loo mèn co' mxen Jesús xal ndyen mèn thib pres.

17 Juda ngòc thib xtàa nu' co' thidte mque tee no Jesús. No ngòc cuent Jud par xo'f zin' Jud co' nac cón che'n Jesús.

18 Per ngolo nguth Jud, mbli mèn thib con'. Mxi' mèn thib le' yòo fte'b con tmi co' mdix mèn mcàa Jud por cón che'n con' ye'rsin' co' mbli Jud. Le' Jud na, ale leque Jud mblo dó' yen Jud. Mquetal Jud loo thib yaa. Ngòb Jud ned yéc Jud loo yòo. Ale ngos xti' Jud. Ryete xti' Jud ngro' par fuer.

19 Co'se' mbìn mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén le' yòo fte'b mdyu' con tmia, ale mdub lèe mèn ciuda yòo fte'ba Acéldama. Di'stèe mènà nee di's yòo fte'b co' mdyu' con tmi co' mdix mèn cón che'n ren lad thib mbi' co' mxyo.

20 Ngòc con'a loo Jud xalque' ndub di's co' mbez loo libr che'n Salmos co' mbez taandxè':

Gàc liz xa' yende chó mèn ban liz xa'. Yende chó mèn guliz xa' yòo ban liz xa'.
Lomisque', mbez loo libr co' nac xti's Diox tedib lugar:

Yan' tedib mèn lugar che'n xa' par xo'f zin' mènà zin' co' ngòc di's xo'f zin' xa'.

21 Nalle' nzo mèn làth na' co' mque tee no na' le'n rye tiemp desde co'se' mtlo mque tee Jesús con na'.

22 Mènà thidte mque tee no na' anon co'se' mbli Juàn bautizar Jesús no ngo no mènà na' axta mzin huiz co' mquée Jesús loo bé'. Cona, ngue niin: Naquinque' yo thib mbi' co' nac mènà par yo no mbi' na' par thidte ta' no mbi' na' cuent cón che'n xá mod ngro xban Jesús làth mèn nguth.

23 Sya, mèn co' nziri'a mda' lèe thib mbi' co' lèe Chè Barsabás co' ne' tedib lèe Just. No mda' mèn lèe tedib mbi' co' lèe Mati.

24 Ngoloa, ngurez mènà Diox. Ndxab mènà taandxè':

—Tad Diox, U' co' nanee ryethe con' co' ndli mèn xtùuz no co' nden' mèn le'n lezo' mèn, bli U' no blu' U' loo nu' de loo ryop mbi' ndxè' xá ñaa mbi' co' co' xà' U' no co' cui U'

25 par xo'f zin' mbi' zin' co' ngòc di's xo'f zin' Jud par hue' mbi' di's che'n U', Tad, loo mèn loo izlyo'. Tac leque Jud mbli par nguth Jud por cón che'n

xquin Jud co' mcua'n Jud par mbii Jud lugar co'te' ndxàal bii Jud.

²⁶ Sya, mblo mènà Chè no Mati rif. Per le'xque' Mati ngro' rif. Desde hora, mqueltàa no Mati ryete si' fthib myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn.

2

Jesús mtel' Xpii Natú' par ngulàa Xpii Natú' loo mèn no ngòo Xpii Natú' loo mèn par tlo Xpii Natú' ñibe' Xpii Natú' loo mèn.

¹ Co'se' ngòc huiz co' ngòc huiz Ini Pentecostés tiempa, le'pe' huiza thidte mqueltàa myen' co' ndxe' di's che'n Tad Jesús le'n ciuda Jerusalén con taamas mèn co' ngola'sle' loo Tad Jesús no loo cón che'n Tad Jesús.

² Láth thidte nziri' mènà liz thib mèn, chàa, mbyèn thib ruid brut co' mbyèn loo bé'. Mbyèn ruida xal co'se' nxyo'f thib mbiidó'. No mbyèn biia le'n nyòo co'te' nzi ndub rye mènà.

³ Látha, mxyo'f loo loo mènà no mxac mènà ngulàa thib con' loo thib thib mènà co' ñaa xal looz bèel. Pues con' co' gunaa xal loz bèela ngòc Xpii Natú' co' ngulàa loo mèn. Mbyan' con'a loo mènà dib lal ngo mènà le'n nyòo.

⁴ Ryete loo mènà ngulàa Xpii Natú' no ngòo Xpii Natú' loo mènà. No mbyan' Xpii Natú' loo mènà par ñibe' Xpii Natú' loo mènà. Le' sya, hora mtlo mènà, mdoodi's thib thib mènà tedib di'stèe xalque' mbli Xpii Natú' par mdoodi's mènà di'stèe. Di'stèea ngòc di'stèe co' mdoodi's chol mèn co' nzo le'n ciuda Jerusalén le'n huiza.

⁵ Tataa ngòca tac le'n huiza huax mèn tith, co' ngòc mèn che'n nación Israel, ngo ban le'n ciuda Jerusalén. Mèna ne'nglá'de mod co' nac che'n xley' mèn. Mbi'th mèna ciuda Jerusalén par li mèna xalque' mnibe' xley' mèna loo mèna. Mèna ngòc mèn co' naban dib athu loo izlyo'. Mbi'th li mèna xal ñibe' xley' mèna loo mèn ciuda Jerusalén.

⁶ Co'se' mbìn mèna ngòc ruid co' mbyèn loo bé'a, huax mènley' mqueltàa co'te' mbyèn ruida. No axta ne' ne' ñee mèna cón li mèn xtúuz tac thib thib mèna ndxòn di'stèepe' mèn co' ndyoodi's mèn co'se' ngulàa Xpii Natú' loo mèn.

⁷ Ante ngüi' no ante ñaa mènley' co' mqueltàaa. Mbez thib mèna no tedib mèna loo xtàa mèna. Ndxab mèna:

—¿Ché' inacte mèn ba' mèn gulàaz che'n làaz mèn galile co' ndyoodi's xalque' ndyoodi's na' nalle', cà'? Lìcque', nac mèn ba' mèn gulàaz che'n làaz mèn galile, cara.

⁸ ¿Xá mod mbli mèn ba' par ndyoodi's mèn ba' xti's na' co' ngóol no thib thib na', sya?

⁹ Hui' gu' nexa. Trè' nzo mèn gulàaz che'n làaz mèn part; mèn gulàaz che'n làaz mèn med; mèn gulàaz che'n làaz mèn elam; mèn gulàaz che'n làaz mèn mesopotam; mèn gulàaz che'n làaz mèn jude; mèn gulàaz che'n làaz mèn capados; mèn gulàaz che'n làaz mèn pont; mèn gulàaz che'n làaz mèn asia;

¹⁰ mèn gulàaz che'n làaz mèn frig; mèn gulàaz che'n làaz mèn panfil; mèn gulàaz che'n làaz mèn egipt; mèn gulàaz che'n làaz mèn africa; mèn co' nde chol lugar co' más tith loo làaz mèn ciren. No nzo ndxep mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn

ciuda Rom, ne, co' naban ciuda Jerusalén làth na'. Ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Rom nac mèn nación Israel por ngóol mèn le'n nación Israel. Le' taandxep mèn ciuda Rom na, ngòc mèn nación Israel por ngòc mènà mèn xley' mèn nación Israel.

¹¹ Lomisque' ne, nzo ndxep mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn cret co' nac thib yòo biiz co' nziri' le'n nító'. No nzo ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn arab. Ale ndxòn na' xti's ryete mèn ba' co' nac con' roo no con' xèn co' mbli Diox loo xti's na' co' nac di'stèepe' na'.

¹² Ryete mènà ante ngüi' no ante ñaa loo cón ndxàca. Axta ne' ne' ñee mènà cón li mènà xtùuz. No mnibdi's mènà loo xtàa mènà. Ndxab mènà:

—¿Cón con' ndxè'? ¿Chonon tatua' ngue li Diox loo na', yoo?

¹³ Per taamas mèn mxìis co'se' mbui' mèn ndxàc cón ndxàca. Mbez mènà loo xtàa mènà:

—Tatua' ndxàca loo mèn ba' tac ndyuuz mèn ba'.

Pedr mda' cuent loo mèn cón che'n cón ndxàc.

¹⁴ Sya, ngo too Pedr con taamas myen' xtàa Pedr co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn co' mqueltàaa. Cabii ndxab Pedr loo mènà:

—Gu' co' nac mèn nación Israel no gu' co' nac mèn taamas nación co' naban le'n ciuda Jerusalén, na ndlyaz gòn gu' no ta' gu' cuent cón che'n cón ndxàc ba'. No huen huen tub nza gu' loo con' co' nde niin loo gu' nalle'.

¹⁵ Cón che'n mèn co' mbez ndxep gu' ndyuuz, mèn ba' indyuuzte xal ndli ndxep gu' xtùuz. ¡Máa yob yéc gu'! Hor ndxè' inacte hor co' tyuuz mèn. Pente nzo na' hor nquée guyè' xtil'.

16 Ndxè'leque', con' co' ndxàc co' ngüi' gu' ba' nac con' co' ndxàc no con' co' mdyaaale' xalque' ngòc di's co' gunii Joel co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Joel taandxè':

17 Diox ndxab cón che'n con' co' gàc le'n lult huiz co' nde nque. Ndxab Diox: Na làa Xpii che'n daa loo mèn dib athu loo izlyo'. Myen'bi' co' nac xgan' mèn no myen'got co' nac rsap mèn, te'th myen'a di's loo mèn co' ñibe'en loo myen'. Lomisque' ne, myen'bi' xyo'f loo con' loo co' lu'en loo myen'. Lomisque' ne, loo mèn gox xyo'f loo con' loo co' lu'en loo mèn gox làth mcal'.

18 Lomisque' ne, ndxab Diox: Daa làa Xpii daa loo mènbi' no loo mèn'got co' xo'f zin' zin' cón chenen co'se' gàca huiza. No te'th mènna con' co' ñibe'en loo mèn par te'th mènna loo mèn.

19 Lin par gàc con' roo no con' xèn loo bé' par hui' mèn no ñaa mèn con' lin. Le' loo izlyo' na, lin huax con' co' gàc thib señ loo mèn. Lin par gath huax mèn. Lin par lyàa quìi loo mèn huax lugar. Lin par yitoo zen loo mèn xal co'se' ndxetoo xcua.

20 Huiza ne'tenide huiz. Dyau' loo huiz huiza. Lomisque' ne, ñaa loo mbe' xal ñaa ren. Gàc con'a ndoore' co'se' gàc tiemp telux Tad Diox izlyo'. Huiza gàc huiz co'se' lu' Diox cón che'n con' roo no con' xèn che'npe' Diox. No lu' Diox rye loothe con' roo con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox loo mèn.

21 Per ryete mèn co' mbez lèe Tad, mènna lyá' loo con' ryes.

22 Mèn nación Israel, bìn gu' di's co' nde toodizen loo gu'. Jesús che'n yèez Nazaret ngòc thib mbi' co'

mtel' Diox loo gu'. No huen huen nda' gu' cuent le' Diox mtel' Jesús làth gu' tac Diox mbli loo Jesús par mbli Jesús huax yalguzye' roo yalguzye' xèn loo gu'. No huen huen nda'que' gu' cuent cón che'n yalguzye' co' mbli Jesús làth gu', ¿lé'?

²³ Per mastale' mbli Jesús huax yalguzye' loo gu', ngo thìb mbi' co' mda'xù' Jesús loo gu'. Sya, ryete gu' mqueltàa. Mbe' gu' Jesús xal thìb pres par mbeth gu' Jesús co'se' mnibe' gu' loo mèn ye'rsin' que' mènà Jesús loo thìb cruz. Mbli gu' con'a loo Jesús xalque' mnibe' Diox no xalque' mblobe' Diox lezo' Diox póla par gàca tataa.

²⁴ Per mbli Diox ngro xban Jesús. No mtelá' Diox Jesús loo yalguth par ne'ntin lizte Jesús thidtene tac yalguth co' mtin liz Jesús yende mod ngli gan loo Jesús thidtene.

²⁵ Co'se' gunii David co' ngòc rey póla cón che'n Jesús, ndxab David taandxè':

Daa gunèepe' loo Tad daa. Ndoò Tad daa loon thidtene. No thidteneque' nzo Tad daa cuaten par yende cón li par zyeb daa no xi'th daa.

²⁶ Por con'a, anze'f mdyac lezon. No ale angmdoon mdoodizen di's por ndyac lezon. No por cona, mastale' gath bél'yòo laden, ndxàpen yalxla's loo Tad daa le' Tad daa li par yo ban daa tedib vez.

²⁷ Tac U', Tad, ne'lá'ya'de alm daa par quée yalguth no tin yalguth alm daa thidtene. Ne' ne' ta' U' lugar yiza' no ga's bél'yòo laden, daa co' mxo'f zin' zin' che'n U', daa co' anze'f nque' lezo' U' ñèè U'.

²⁸ Tad, U' mblu' loon cón lin par ban no daa U' thidtene. No yilóa, anze'f tyac tín' lezon co'se'

hui'en loo U'.

²⁹ Gu' co' nac mèn naciòn Israel co' nac hues xtàa daa, licque', gu' nda'que' cuent le' David co' ngòc xudgool na' nguthque'. No mca's mèn thebol David. No axta nalle' be' nax bá' che'n thebol David co' ngüi' na' no co' ñaa na' loo.

³⁰ Per gu' nda'que' cuent le' David ngòc thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox. No huen huen nanee David le' Diox mcàbgòn no mbli nèe Diox di's co' ngro' ro Diox co' ndxab Diox loo David le' thib xa' co' gac bin David, xa'a gac Crist co' yan' lugar che'n David co' tyub ñibe' loo mèn naciòn Israel.

³¹ Por cona, mda' David cuent cón che'n Crist xal mèn co' gunèe ngòc con' loo Crist ndoore' gaca le' Crist ryo xban làth mèn nguth. No lomisque' ne, ndxab David le' alm Crist no xpüi Crist ne'yan'te le'n ye'rbüil. Ne' ne' yiza' bél'yòo lad Crist. No ne' ne' ga's bél'yòo lad Crist.

³² Cona, ngue niin loo gu': Diox mblo xban leque yub Jesús co' nac Crist. Ryete nu', xal nziri' nu' trè', nanee nu' no nda'que' nu' cuent xal ngòca loo Jesús co'se' mblo xban Diox Jesús làth mèn nguth.

³³ Co'se' ngolo mbli Diox ngro xban Jesús, Diox mnibe' loo Jesús làa Jesús Xpii Natú' loo mèn, Xpii Natú' co' mcàbgòn Diox li Diox lyàa loo mèn. No yòo Xpii Natú' loo mèn par ñibe' Xpii Natú' loo mèn. No nalle' ryete con' co' mbui' gu' no co' mbìn gu'a, ngòc con'a por Jesús.

³⁴ Inacte yub David co' ngro xban no co' mquée loo bé'. Tac yub David ndxab taandxè':

Tad Diox ndxab loo Tad daa: Ftub cuaten, ey,

³⁵ axtaque' lin le' rye mèn co' nac ngolo ngola's

che'nl tyubdi's lool no gàc mènà mèn nado' lool.

³⁶ Por cona, daa Pedr ngue nii loo gu' co' nac mèn naciòn Israel: Ne'gànte lezo' gu' no ne'gàc chopte lezo' gu'. Fta' gu' cuent co' huenleque' leque yub Jesús co' mbli gu' mandad mquée loo cruz, Diox mbli par ngòc Jesús Tad no jef loo ryethe con'. Mbli Diox ngòc Jesús Crist, ne.

³⁷ Co'se' mbìn mènà tataa ndxab Pedr, mxi yéc mènà no mxi lezo' mènà. Mnibdi's mènà loo Pedr no loo taamas myen' xtàa Pedr co' nziri' loo Pedr:

—Gu' co' nac mèn gulàaz nu' no co' nac xtàa nu', gunee gu' loo nu' cón ndxàal li nu' por mbli nu' con' ye'rsin' con Jesús, sya, cara.

³⁸ Sya, mcàb Pedr. Ndxab Pedr loo mènà:

—Blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' no fse' gu' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàp gu' loo Diox. No yilò, gòc bautizar thib thib gu' por lèe che'n Jesucrist par tataa mod lu' gu' loo mèn le' Diox mton' xquin gu' no xtol gu'. Le' sya, Diox li par lyàa Xpii Natú' loo gu' no yòo Xpii Natú' loo gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu'.

³⁹ Co'se' mcàbgòn Diox làa Diox Xpii Natú' loo mèn, con'a nee di's, li Diox par lyàa no yòo Xpii Natú' loo gu' no loo xin' gu' par ñibe' Xpii Natú' loo gu' no loo xin' gu'. No mcàbgòn Diox par lyàa no yòo Xpii Natú' loo mèn tith par ñibe' Xpii Natú' loo rye mèn co' nzo ban tith. Con' co' mcàbgòn Tad Diox loo na'a par li Tad Diox loo na'a nee di's le' Diox co' xà' mèn no cui Diox mèn loo con' ye'rsin' par yòo mènà loo cón che'n Diox.

⁴⁰ Con di's ndxè' co' mdoodi's Pedr no con taamas di's co' mdoodi's Pedr, mco'x Pedr mèn no ndxab Pedr loo mèn naciòn Israel:

—Leque gu' blàa yéc gu' no blàa gu' lezo' gu' no fta' gu' lugar tí' no làa Diox gu' loo con' ryes làth mèn naciòn Israel co' nac mèn nala's, mèn co' ne'ndalte ngala's no co' ne'ndalte ndubdi's loo con' mnibe' Diox loo mènà par li mènà.

⁴¹ Ngoloa, ryete mèn co' mdub nza no co' mda' lugar mbìn di's co' ndxab Pedr, mèn co' ngulàa yéc no co' ngulàa lezo' par mse' mènà mod co' ngòp mènà loo Diox, mènà ngòc bautizar leque hora. Leque huiza, mqueltàa mènà con mèn co' ngola's loo Jesús. Mèn co' ngòc bautizar huiza ngòc son mil mèn.

⁴² No ryete mènà mbli nèe leque mènà loo con' co' mbli' myen' co' ngòc xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús loo mèn. Thidte di's thidte cuent ngure ban rye mènà. No ngurez mènà Diox. No thidte mqueltàa rye mènà par hua mènà xít mèn no lua' mèn atate huiz.

Trè' ndlu' cón che'n xá mod ngure ban mèn tiempa, mèn co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús.

⁴³ Le'n huiza ryete mèn co' ne'ndalte ngala's xal nac di's co' ndxab Pedr, ryete mènà mzyeb no ngo no lezo' mènà por con' co' ndxàc le'n huiza. Nde nxon', mbli myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús huax yalguzye' roo no yalguzye' xèn. No mbli myen' huax con' co' nac señ loo mèn.

⁴⁴ Le' ryete mèn co' ngola's na, ryete mènà thidte di's thidte cuent ngure. No ryete con' co' ngòc che'n thib thib mèn ndli zin' ryete mènà xal che'npe' mènà,

⁴⁵ axta mtho' rye mèn co' ndxàp che'n mèn, con' co' nac che'npe' mèn; angab na'i, xyòn mèn, no má' mèn, no taamas con' co' ngòc che'n mèn par ngro' tmi par mda' mèn tmi mcàa thib thib mèn co' ngola's co' ndyac yaltii nesida.

⁴⁶ Más de cona, atate huiz mqueltàa mèn le'n templ che'n Diox par cuez mèn Diox. Ndxeloa, thidte nqueltàa mèn. Nda mèn liz hues xtàa mèn co' ndli nab con' hua mèn; chó mèn ta'i yé'; chó mèn ta'i huize' co' ngòc mod che'n mènna tiempa. Látha, nziri' mèn guyith guxis. No yende chó mèn ndye's no nxyal' làth xtàa mènna.

⁴⁷ No atate huiz mbez mènna di's roo di's xèn no di's natú' cón che'n Diox loo mèn. No mbez mènna loo Diox Diox roo Diox xèn nac Diox. Látha, rye mèn ciuda Jerusalén co' tarte lyàa yéc no co' tarte lyàa lezo', ryete mènna ngòp mod. No mbli mènna par mdyu' mèn co' ngola's loo Diox por cón che'n Jesucrist loo mèn ciuda Jerusalén. Más de cona, Tad Diox tolo ngue li par tolo ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn par lyá' mèn loo con' ryes no thidte queltàa no mènna mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

3

Pedr mbli par mdee li thib mbi' coj.

¹ Thib huiz ngòc thib con'. Láth nda quée Pedr ryop Juàn co'te' ndub templ, hora ngòc hor mquée guyon bzyè. Hora nqueltàa mèn le'n templ par mbez mèn Diox.

² Ryete huiz ndyub thib mbi' coj co' anon ngóol coj ro puert che'n templ. Atate huiz ndxe' mèn guliz mbi' coja mbi' coja. Nda lá' mèn mbi' coj ro

puert che'n templ, puert co' ne' lèe Puert Co' Nabe's Ñaa, par ña'b mbi' gòn loo mèn co' ndxòo no co' ndryo' le'n templ.

³ Co'se' gunèe mbi' coj Pedr no Juàn láth nde yòo Pedr no Juàn le'n templ, mna'b mbi' gòn loo Pedr no loo Juàn.

⁴ Sya, xèe mbui' Pedr no Juàn loo mbi'. Ndxab Pedr loo mbi':

—Mbi', hui' loo nu', xàa.

⁵ Sya, más mbli mbi' mbui' mbi' loo Pedr no loo Juàn. Mblya's mbi' peser ta' Pedr ryop Juàn ndxep gòn càa mbi'.

⁶ Per ndxe'leque', ndxab Pedr loo mbi':

—Hui' nexa. Indxàpten nec thib loo tmi, cara. Per thib con' co' ndxác daa ndlin, na li par gàca lool. Por lèe che'n Tad Jesucrist, co' ngòc mèn yèez Nazaret, goo too. Ftèyez niil no nali ftee.

⁷ Sya, mxen Pedr ya' mbi' coja co' nac ladli. Mxít too Pedr mbi'. Leque hora, mbyez nii mbi' no mbyez yen nii mbi' no mdyoxcua' nii mbi' xal nii thib mèn huen.

⁸ Ngoloa, thidte nguát mbi'. No, chàa, ngo too mbi'. Mtlo mbi', mdee nii mbi'. Mque tee nii mbi' par ndxè' par ba'. Ale sangngòo no mbi' Pedr no Juàn le'n templ. Mdee nii mbi'. No asembli mbi' ndxát mbi'. No cabii mbez mbi':

—Susque' Diox roo Diox xèn nac Diox, yoo.

⁹ No ryete mèn co' nzo le'n templ gunèe xal gundee nii mbi' no xal mbez mbi' Diox roo Diox xèn nac Diox.

¹⁰ No ryete mènà ngua no lezo'. No mzyeb mènà co'se' gunèe mèn con' co' ngòc loo mbi'. Tac mènà huen huen ndlibe' mbi' no nanee mènà le' mbi'a

nac leque yub mbi' co' ndyub ro puert che'n templ co' ña'b gòn, ro puert co' ne' lèe Puert Co' Nabe's Ñaa.

Pedr ngoyalbàn loo mèn ro portal che'n templ co' ne' lèe Portal che'n Salomón.

¹¹ Per mbi' coj co' mdee là thidtene ngue tee nque xís Pedr ryop Juàn. Indlya'ste mbi' lá' mbi' Pedr ryop Juàn. Le' rye mèn co' nzo le'n templ hora na, ngo too par ngua tee hui' mènna xal ndxàc mbi'a. Thidte mqueltàa rye mènna leque ro portal che'n templ co' ne' lèe Portal che'n Salomón co'te' nzo Pedr ryop Juàn no mbi' coja. Ante ngüi' mènna no ante ñaa mènna xal ñaa con' co' ngòc loo mbi' coja.

¹² Co'se' gunèe Pedr ryete mèn mqueltàa loo Pedr, ndxab Pedr loo mènna:

—Aa, mèn naciòn Israel. ¿Chonon ndxo no lezo' gu' no nzyeb gu', à'? ¿Chonon ale xèe ngüi' gu' loo nu' no ndli gu' cuent ale yub nu' mbli par mdee nali mbi' coj ndxè' no ndli gu' cuent peser ndxàp nu' ndxep con' roo con' xèn la's nii nu' no la's ya' nu' o ndli gu' cuent por nac nu' mèn co' arid mbez Diox no arid ncòo' nu' yéc nu' loo Diox, con'a mbli nu' par mdee nali mbi' coj ba', cà'? Yende xàa.

¹³ Ndxè'leque', con' co' ngòc loo mbi' ba', le'i ngòc xal nde niin loo gu' ndxè'. Ndlyazen gòn gu' di's co' gon yalbàn loo gu' nalle': Diox co' nac Diox che'n xudgool na' Abraham, no che'n xudgool na' Isaac, no che'n xudgool na' Cob, Dioxa mbli par ngòc más con' guryath no con' guryèn loo mbi' co' mxo'f zin' zin' che'n Diox, mbi' co' nac Jesús co' ngòc leque Jesús co' mda'xù' gu' loo mèn che'n ciuda Rom co' ñibe' loo na'. No co'se' mblya's Pilat co' nac gobiern

loo nación na' nglá' Pilat Jesús, gu' ne'ndalte nglá' Pilat Jesús.

¹⁴ Lugar de ngna'b gu' loo Pilat nglá' Pilat Jesús co' nac mbi' natú' no co' nac mbi' nali no mbi' nambii, ale ndxe'leque', mna'b gu' loo Pilat par mblo' Pilat thib mbi'guth mèn lezi'f loo gu'.

¹⁵ Ale tataa mbli gu' par mbethxù' gu' mbi' co' nac thidte mbi' co' mbli par ngòc yaltùixù' loo mbi' par yoo ban no mèn Diox thidtene. Per mastale' mbeth gu' mbi', Diox mbli par ngro xban mbi' làth mèn nguth. No nalle' nu' nda'que' cuent cón che'n xá mod ngro xban mbi' làth mèn nguth.

¹⁶ No nalle' por lèe che'n leque yub Jesús, co' ngola's mbi' coj ba' loo no ndxàp mbi' yalxla's loo Jesús, por cona, mbli Jesús mbyez nii mbi' no mbyez yen nii mbi' par ngo too là mbi'. Gu' huen huen ndlibe' mbi' no ngue hui' gu' loo mbi' ba' nalle'. No por ngola's mbi' loo Jesús, con'a mbli mdee là mbi' thidtene xalque' ngüi' gu' no xalque' ñaa gu' loo mbi' nalle'.

¹⁷ Per nalle', gu' co' nac mèn nación Israel co' ndxàc hues xtàa daa, daa nanee no non daa co'se' thidte mqueltàa gu' con mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel par mbeth gu' Jesús, lìcpe' ba'i, ne'ñeede gu' no ne'nda'de gu' cuent cón ngue li gu' hora.

¹⁸ Per Diox tataa mbli par tataa mbli no gu' Jesús par mdyaa no ngòcque' xal mde'th mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox póla le' Crist co' nac xgan'pe' Diox naquinque' tyactiixù'.

¹⁹ Cona, ngue niin loo gu': Más huen blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' par zye' mod co' ndxàp gu' loo Diox par tataa mod lyá' gu' loo con' ryes no bere

gu' yòope' gu' loo cón che'n Diox tedib vez par tataa mod ton' Diox xquin gu' no xtol gu'. Le' sya, Tad Diox li par gac thib tiemp loo gu' par yo nagal lezo' gu' loo Diox no yende chó mèn co' xà' gu' loo cón che'n Diox.

²⁰ No tel' Diox Jesús loo gu' co'se' gac tiemp, Jesús co' nac Crist co' mcai Diox par xo'f zin' Crist thib zin' loo gu' co'se' gacpe' tiempa.

²¹ Tataa li Diox loo gu', mastale' nquin yo Jesús loo bé' axta gac huiz no gac tiemp co'se' li nab Diox ryethe con' co' nquin gac ndoore' yi'th Jesús loo izlyo' tedib vez. Gàca xalque' ndxab Diox por ro mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox póla.

²² Tataaguè' ndxab Moisés loo xudgool na' póla, ne, co'se' ndxab Moisés:

Diox co' nac Tad Diox na' tel' thib mbi' co' te'th di's co' ndxab Diox làth na' co' nac mèn nación Israel xalque' mtel' Diox daa làth gu'. Ndlyazen tyub nza gu' loo di's co' ñee xa'a loo gu' no gòn gu' ro xa'.

²³ Tac ryete mèn co' ne'tyub nzade no co' ne'gònte ro xa' co' te'th di's che'n Diox, ryete mèna lyux no ryo xà' mèna làth mèn nación Israel thidtene.

²⁴ Por cona, daa co' lèe Pedr, tolo ngue niin loo gu': Ryete mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' nac con che'n Diox ngòc Samuel co' mde'th di's co' ndxab Diox no taamas mèn co' nde nque. Mde'th mèna cón che'n cón ndxàc le'n huiz ndxè'.

²⁵ Con' co' mcàbgòn Diox por cón che'n mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, Diox mcàbgòna par ndxàca loo gu'. No par gac con' ndac loo gu', Diox mbli par mbyan' thib conveñ con mèn co' ngòc xudgool na' póla co'se' ndxab Diox loo Abraham:

Ryete mèn co' naban dib athu loo izlyo', gac con' ndac loo mènà por cón che'n thib mbi' co' nac bin lùu.

²⁶ Co'se' mblo xban Diox mbi' co' mxo'f zin' zin' che'n Diox, co' nac Jesús, mnibe' Diox loo Jesús tel' Jesús nu' ner loo gu' par li Jesús par gac con' ndac loo gu' no par tataa mod lá' thib thib gu' con' ye'rsin' co' ndli gu' loo Diox.

4

Pedr no Juàn mdooxù' loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner; no co' ndyoo naa loo mèn xley' mèn nación Israel.

¹ Tatabe' ngue toodi's no Pedr ryop Juàn mèn co'se' mzin mèn co' nac nguley' con mbi' co' ñibe' loo solndad co' nquenap templ no con mèn co' nac mèn xley' saduse co'te' mqueltàa Pedr ryop Juàn con mènà.

² Ryete mènà ngòc nayi' loo Pedr no loo Juàn tac Pedr ryop Juàn ngue lu' mèn. No mbez Pedr ryop Juàn le' mèn co' nguth ryo xbanque'. Tataa mbez Pedr ryop Juàn loo mènà tac, ngolo nguth Jesús, ngro xbanque' Jesús.

³ Sya, mxen mènà Pedr ryop Juàn xal thib pres par mblo mènà Pedr ryop Juàn lezi'f par tub rez mènà cón che'n Pedr ryop Juàn tedib huiz tac huiza mzyèle' izlyo'.

⁴ Per mastale' tataa mbli mènà con Pedr ryop Juàn, huax mèn ngola's co'se' mbìn mèn di's co' ndxab Pedr hora. Anon mtlo ngola's mèn loo Jesús, por loo rye mèn co' ngola's co' ndxòo cuent ngòc ante mènbi' ngòcque' ga'y mil mèn. Indxòode cuent mèngot ne' myen' bix.

⁵ Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ryete mèn co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa, no co' ñibe' loo mèn nación Israel, no mènool che'n mèn nación Israel, no mèn co' nac maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, ryete mènà mqueltàa le'n ciuda Jerusalén.

⁶ Nde nxon', mqueltàa no mènà Anás co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa. No mqueltàa no mènà Caifás, no thìb mbi' co' lèe Juàn, no tedib mbi' co' lèe Alejandr. Mqueltàa ryete mèn co' ngòc mèn guliz che'n taamas mbi' co' más ñibe' loo rye nguley', ne.

⁷ Ngolo mqueltàa rye mènà, mbli mènà mandad ngua lo' mèn Pedr ryop Juàn lezi'f. Ngoloa, mdoo mèn Pedr ryop Juàn xtau' loo rye mènà. Mnibdi's mènà loo Pedr no loo Juàn. Ndxab mènà:

—¿Chó mnibe' loo gu' o por chó lèe mèn ndli gu' con' co' nzi li gu' ba, à'?

⁸ Sya, mnibe'pe' Xpii Natú' loo Pedr. Ndxab Pedr loo mènà:

—Gu' co' nac mèn co' ñibe'pe' loo mèn nación Israel, no gu', mènool co' ñibe', no gu' co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel,

⁹ ya que ngue ñibdi's gu' loo nu' cón che'n con' ndac co' ngòc loo thìb mbi' yíz par lya's gu' gòn gu' no ta' gu' cuent xá mod ngòc mbyac mbi' yíz ndxè',

¹⁰ nu' ta' cuent loo ryete gu' par non ryete mèn nación Israel le' mbi' yíz co' mbyac, co' ndoo loo gu' ndxè', mbyac mbi'a por cón che'n con' roo no con' xèn co' ndxàp Jesucrist la's nii Jesucrist no la's ya' Jesucrist, Jesucrist co' nac mèn yèez Nazaret. Jesucrist ngòc leque yub Jesucrist co' mque' gu' loo cruz par nguth Jesucrist loo cruz. Per yub Diox mblo xban Jesucrist làth mèn nguth.

11 Gu' mtè'b cón che'n Jesucrist no ne'nglide gu' cas cón che'n Jesucrist. Ne' ne' ngli gu' cas Jesucrist co'se' mbi'th lu' Jesucrist loo gu' cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo gu' no loo taamas mèn. Per Diox mbli par ngòc Jesucrist xa' co' ndli le' mèn tyal par ñibe'pe' Diox loo mèn. Loo cón che'n Diox, gu' ngòc xal thib albañil co' mblobii thib quèe co' navez co'se' mbez albañil ne'lide sirv quèe par tyub quèe squin yòo. Per ngo tedib albañil, co' nac yub Diox, co' mblít quèea par gác quèea quèe co' tyub squin yòo.

12 No loo xgan' Diox co' nac Jesucrist, co' nee di's nac xal quèea, yende nec thib mèn co' gác tí' no làa mèn loo con' ryes. Más de cona, tarte too Diox tedib mèn xà' loo Jesucrist par gác mènna telá' mènna na' loo con' ryes.

13 Co'se' ñèe ryete mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israela le' Pedr ryop Juàn con dibaxla's ndyoodi's, no mda' mènna cuent le' Pedr ryop Juàn nac mèn co' ne'nque'de arid scuel, no nac Pedr ryop Juàn xalque' chol mèn, sya, ante ngüi' mènna no ante ñaa mènna. Syare' mda' mènna cuent le' Pedr ryop Juàn, lìcque', mque tee no Jesús.

14 Más de cona, ñèe mènna ndoo mbi' co' mbyaca con Pedr no Juàn. No por cona, yende chó di's ngab mènna por ndxecloo mènna ñèe mènna Pedr ryop Juàn.

15 Sya, mbli mènna mandad. Mblo' mèn Pedr ryop Juàn làth rye mèn co' ngureri',

16 par noo noo tyoodi's mènna con xtàa mèn cón che'n Pedr ryop Juàn. Ndxab mènna:

—¿Xá nee gu', cara? ¿Cón li na' con ryop mbi'

ba? Tac ryete mèn co' naban ciuda Jerusalén huen huen nda' cuent le' ryop mbi' ba' mbli ngòc thìb yalguzye' roo yalguzye' xèn loo mbi' coj. No nalle' yende mod gab na' ilìcte mbli ryop mbi' i.

¹⁷ Per nalle', par ne'tolode yath yèn co' mbli ryop mbi' loo mèn, cua'n na' mod tezeb na' ryop mbi' par gàca desde nalle' par delant, ya ne'tolode tyoodi's ryop mbi' loo nec thìb mèn cón che'n mbi' co' mbez ryop mbi' ngro' lèe Jesús co' ñibe' loo ryop mbi'.

¹⁸ Ngoloa, ngurez mèna Pedr ryop Juàn. Mnibe' yèe mèna. Ndxab mèna:

—Desde nalle' par delant, ya indlya'ste nu' tolo tyoodi's gu' no tolo lu' gu' loo mèn por cón che'n mbi' co' mbez gu' ngro' lèe Jesús, mbi' co' mbez gu' ñibe' loo gu' par li gu' con' ndlya's gu'.

¹⁹ Per Pedr ryop Juàn mcàb loo mèna. Ndxab Pedr ryop Juàn:

—Leque gu' bli xtùuz co' huenleque' ñeene' ché' huen naca no ché' nali naca loo Diox más tyubdi's nu' loo gu' leque tyubdi's nu' loo Diox.

²⁰ Yende mod lá' nu' par ne'tyoodi'ste nu' cón che'n con' gunèe nu' no cón che'n con' mbìn nu' cón che'n Jesús.

²¹ Sya, mèn co' ñibe' loo mèn nación Israela tataa mbli preb par mtezeb mèna Pedr con Juàn. Per yende cón mbli no mèna Pedr ryop Juàn. Mbla' mèna ndyàa Pedr ryop Juàn. Ne'ngácte mèna ncu'a'n mèna mod par teti mèna Pedr ryop Juàn tac ryete mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén mbez con' roo con' xèn mbli Diox por cón che'n con' co' ngòc loo mbi' coj.

22 Mbi' co' mbyac por yalguzye' co' ngòca, mbi' nzole' masre' cho' lín'.

Mèn co' ndxela's loo Jesucrist mbez Diox par li Diox par gàpre' mèn yalxla's loo Diox no yòo valor loo mèn loo cón che'n Jesucrist.

23 Co'se' mblá' mèn co' ñibe' loo mèn nación Israel ndyàa Pedr ryop Juàn co'te' nzo taamas myen' co' ndxàc xtàa Pedr ryop Juàn por cón che'n Jesucrist, mda' ryop myen' cuent ryete con' mbli mèn co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' no rye mèn gool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel xal nac di's co' mnibe' mèn loo ryop myen'.

24 Co'se' mbìn myen' xtàa Pedr ryop Juàn di'sa, thidte mqueltàa rye myen'a par ngurez myen' Diox. Ndxab myen' loo Diox:

—Tad Diox, U' co' nac Tad Diox nu', U' nac Diox co' mblec no co' mxen' bé' no izlyo' no níttó' no ryethe taamás con' co' nziri'.

25 Por cón che'n Xpii Natú' mde'th David di's co' ndxab U' loo David gunii David, David co' mxo'f zin' cón che'n U'. Taandxè' gunii David di's co' ndxab U' loo David:

¿Chonon susque' ndxátbèe mèn chol nación no chol mèn ndli xtùuz con' anxle', yoo?

26 Le' mèn co' ñibe' loo xtàa loo izlyo' na, nguátbèe, ne. Lomisque', ryete mèn co' ñibe' loo chol nación no loo chol yèez, thidte ngòc ngolo ngola's loo Diox no loo Crist co' mnibe' Diox mbi'th loo izlyo'.

27 Tolo ndxab mèn loo Diox láth mbez mèn loo Diox:

—Lìcque', Tad, Herod no Pons Pilat thidte ngòc le'n ciuda Jerusalén ndxè' con mèn tith no con mèn

nación Israel par ngòc mènà ngolo ngola's che'n Jesús co' ngòc thib mbi' natú' co' mxo'f zin' cón che'n U', no co' mcui U', no co' mtel' U' par xo'f zin' Jesús cón che'n U'.

²⁸ Co'se' mtetì mèn Jesús co' nac xgan' U', mbli mèn con'a xalque' mblobe' lezo' U' no xalque' mnibe' U' lezo' U' par gàca tataa loo Jesús no ngòca.

²⁹ No nalle', Tad, hui' U' loo mènà le' mènà ngue li preb par tezeb mènà nu'. Nalle' ña'b nu' loo U' le' U' li par tolo gáp nu' yalxla's loo U', no ne'zyebte nu' par co nu' yalbàn no te'th nu' cón che'n U', nu' co' ngue xo'f zin' cón che'n U'.

³⁰ No ña'b nu' loo U' li U' par teyac nu' mèn no li nu' señ co' nac yalguzye' por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nù xgan' U' Jesús no co' nzo la's ya' xgan' U' Jesús, Jesús co' nac mbi' natú'.

³¹ Co'se' ngolo ngurez myen' Diox, chàa, mbuin xòo co'te' nziri' myen'. No leque hora mtlo mnibe'pe' Xpii Natú' loo myen'. No dibaxla's ngo myen' yalbàn no nde'th myen' cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

Ryethe con' co' ngòc che'npe' thib thib mèn co' ngola's loo Jesús mbli zin' rye mèn co' ndxela's.

³² Ryethe mèn co' ngola's loo cón che'n Jesús thidte mbli mènà xtùuz no thidte mden' lezo' mènà cón che'n Diox no cón che'n hues xtàa mèn por cón che'n Jesús. Nec thib mènà ne'ngabte le' con' co' nac che'npe' thib thib mèn nac ante che'n mèn. Ndxle'leque', ryethe con' co' ngòc che'npe' thib thib mèn mbli mènà cuent ngòc che'npe' ryethe mènà.

³³ Le' rye myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús na, myen' tolo mda' cuent no ngo

myen' yalbàn loo mèn le' Tad Jesús ngro xbanque' por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox. Le' Diox na, toloque' angndli huax con' ndac loo rye mèn co' ngola's.

³⁴ Yende chó mènà ngòc mèn co' nde che con' loo làth mènà tac ryete mèn co' ngòp xyòn no co' ngòp liz, mtho' mènà xyòn mènà no liz mènà. No mque no mènà tmi.

³⁵ Mda' mènà tmi loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par qui'th myen' tmi loo thib thib mèn, mèn co' naquin que no con'.

³⁶ Ngo thib mbi' co' ngue tan cuent lool trè', Teofl. Mbi'a lèe Chè. Ngòc mbi' nguley'. Mxo'f zin' mbi' zin' co' ndli nguley' le'n templ ndoore' co'se' yila's mbi' loo Jesús. Mbi'a ngóol le'n thib yòo biiz le'n níttó' co' nac làaz che'n làaz mèn chipre. Mbi'a mdub lèe myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's tedib lèe co' lèe Mbèl'. Di's co' nac lèe mbi'a nee di's Mbi' Co' Ntegán Lezo' Mèn.

³⁷ Mbi'a mtho' thib le' yòo bte'f co' mque no mbi'. No mque no mbi' tmi. Ngoloa, mda' mbi' tmia loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par qui'thguè' myen' tmia, ne.

5

Ryop sa'l Anani mcua'n xtol loo Diox.

¹ Làth mènà ngo thib mbi' co' ngro' lèe Anani no ngo sa'l mbi' co' ngro' lèe Safir. Mtho' ryop sa'l Anani thib le' yòo bte'f co' ngòc che'n ryop sa'l Anani par ryo' tmi loo yòo bte'fa càa mèn prob.

² Per mbli ryop sa'l Anani thib con'. Ale xexte mxen ryop sa'l Anani ndxep tmi co' mtho' Anani yòo bte'fa. Le' taamas tmi na, mda' Anani loo

myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús.
Ndxab Anani loo myen':

—Fcàaya' gu' rye tmi ndxè'. Tmi ndxè' mthon
xyònen.

Per máa Safir naneeque' por plál mtho' Anani
xyòn Anani. No más de cona, naneeque' Safir le'
Anani xexte mcasloo ndxep tmia.

³ Per Xpii Natú' mbli par non Pedr con' mbli ryop
sa'l Anani. Sya, ndxab Pedr loo Anani:

—Anani, ¿chonon mbla'l mbli Mebizya par tox-
cua'l yalgutyè' loo Xpii Natú' co'se' naneel le' lùu
xexte mxen ndxep tmi co' mtho'l xyònlà, à'?

⁴ ¿Ché' inacte yòo bte'f xyònl par ñibe'l xyònl
ndoore' tho'l xyònl, cà'? No ¿ché' ne'ngàcte che'nl
tmi co' mtho'l xyònl par ñibe'l tmia, cà'? Yende
chó ñibe' yèe loo ryop sa'l gu' par ta' gu' rye
tmi co' mtho' gu' xyòn gu' loon. ¿Chonon mbli
xtùuz par xexte mcaslòol ndxep tmia, à'? Lùu
mblya's nquediil mèn por mtoxcual yalgutyè'a.
Per ndxe'leque', loo Diox mtoxcual yalgutyè'.

⁵ Co'se' mbìn Anani tataa ndxab Pedr loo Anani,
ale, chàa, ngulàa Anani loo yòo. Nguth Anani. Le'
ryete mèn co' gunèe no co' mbìn cón che'n con' co'
ngòc loo Anani, ryete mèna anze'f mzyeb.

⁶ Ngoloa, ngòo plá myen'bi' co'te' nax thebol
Anani. Mchi'x myen' thib sab lad thebol Anani. No
mbe' myen' thebol Anani. Ngua ca's myen' thebol
Anani panteón.

⁷ Casque' ndxàc son hor ngòc con'a loo Anani,
co'se' guneei loo Anani, ngòo xa'got co' ngòc sa'l
Anani co'te' nzo Pedr. No ne'nda'de xa' cuent cón
ngòc loo Anani.

⁸ Pedr mnibdi's loo sa'l Anani. Ndxab Pedr:

—Gunee loon. ¿Ché' tmi co' mcàayan nac ryete tmi co' mtho' gu' xyòn gu', cà'?

Sa'l Anani ndxab:

—Aa. Ryete tmia nac tmi co' ngòc tmi co' mtho' nu' xyòn nu', pues.

⁹ Le' sya, ndxab Pedr loo sa'l thebol Anani:

—¿Chonon thidte lal ngòc ryop sa'l gu' par mbli gu' preb Xpii Natú' par ñee gu' ñeene' ¿ché' tli gu' gan li gu' con' ye'rsin' no yende cón li no Xpii Natú' gu' por con' ye'rsin' co' mbli gu', cà'? Hui' nexa. Myen' co' ngua ca's thebol sa'l lùu panteón ndye'th bè ba'. No nalle' ñeei lool. Hue' myen' lùu par ya ca's myen' lùu, ne.

¹⁰ Leque hora, chàa, ngulàa Safir sa'l thebol Anani loo yòo loo Pedr. Nguth Safir. Le'pe' ngòo myen' co' ngua ca's thebol Anani. Ale gunee myen' ngolole' nguth Safir sa'l thebol Anani, ne. Que nzo ne'ñee lezo' myen' mblo' myen' thebol Safir sa'l thebol Anani. Ngua ca's myen' thebol Safir sa'l thebol Anani leque cuat thebol Anani.

¹¹ Sya, ryete mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox anze'f mzyeb. No ryete taamas mèn co' mbin cón che'n con' ngòca, anze'f mzyeb.

Anze'f thìb yalguzye' roo no yalguzye' xèn no señ mbli myen' tiempa.

¹² Myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús mbli huax señ no huax yalguzye' loo mèn co' naban ciuda Jerusalén. No ryete mèn co' ngola's loo Jesús thidte nqueltàa atate huiz ro corredor che'n templ co' mbez mèn lèe Portal che'n Salomón.

13 Nec thib mèn co' tarte tyal yila's loo Jesús indlide ryes par queltàa mènà con mèn co' ngola's loo Jesús. Per mastale' tataa ndli mènà, ndxàc amiu mènà con mèn co' ndxela's no ndli mènà cas loo mèn co' ndxela's loo Jesús.

14 Per le'n huiza anze'f thib mèn ngola's loo Jesús. Le'le' ngola's mènbi' no le'le' ngola's mèn got loo Jesús.

15 Ale axta ngo' mènà mèn yíiz ro ned. No nguix mènà mèn yíiz loo lún' no loo cami par ante co'se' riid Pedr par neda nzi quee lezo' mèn yíiza, ante riid xin Pedr loo mèn yíiza yac mèn yíiza.

16 Lomisque' ne, mèn che'n ryete yèez co' nziri' gax loo ciuda Jerusalén nde no mèn yíiz no mèn co' nquée mbii che'n xpíi ye'rsin' loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ryete mènà mbyac no ngro xpíi ye'rsin' loo mènà.

Mèn mque tee mdub ngu's Pedr ryop Juàn.

17 Le' sya, mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' no mèn co' nzo lad che'n mèn xley' saduce co' ngo no jef, ryete mènà ngò xyàn lezo' gunèe myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ngocloo mènà gunèe mènà myen'.

18 Mxen mènà myen'. Mque' mènà myen' lezi'f.

19 Per Tad Diox mbli le' thib angl che'n Tad mbi'th xhuina par mxal' angl ro lezi'f par ngro' myen' lezi'f. Ndxab angl loo myen':

20 —Huàa gu' le'n templ. No blo gu' valor loo gu'. Fta' gu' cuent cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod que no mèn tedib yalnaban cub.

21 Co'se' mbìn myen' tataa ndxab angl loo myen' no co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea,

taate ñaa mbe'th izlyo' ngo myen' le'n templ. Mtlo myen', mblu' myen' no mdoodi's myen' cón che'n di's ndac che'n Jesús loo mèn.

Láth ngue lu' myen' mèn le'n templ, jef co' más ñibe' loo rye nguley' no rye mèn co' nzo no jef, thidte mqueltàa mènà con mèngool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel. Sya, mnibe' rye mènà ya lo' solndad myen' xin' mté'th Jesús, co' ndxe' di's loo mèn, lezi'f.

²² Per co'se' mzin solndad co' nquenap templ ro lezi'f, ya yende chó myen' nzo le'n lezi'f. Sya, mbere solndad, ndye'th solndad loo rye mènà. Mda' solndad cuent loo mènà le' myen' xin' mté'th Jesús ya yende lezi'f.

²³ Ndxab solndad loo mènà:

—Co'se' mzin nu' ro lezi'f, quej ndoo nau' lezi'f. Ngueque' lyab lezi'f. Le' solndad na, nziri'que'. Nzi quenap solndad ro lezi'f. Per co'se' mxal' nu' lezi'f par ngòo nu' le'n lezi'f, gunèe nu' yende chó mèn nac le'n lezi'f, cara.

²⁴ Co'se' mbìn mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mbi' co' nac jef loo mèn co' nquenap templ, no rye jef co' más ñibe' loo rye nguley' ya yende ryop myen' lezi'f, mnibdi's mènà loo xtàa mènà no ndxab mènà loo xtàa mènà:

—¿Xá mod li na' par ya ne'tolode li myen' xal ndli myen' loo mèn? No nalle' ¿xá mod ngro' ryop myen' lezi'f? ¿Pá ned nda ryop myen'?

²⁵ Le'pe' ndyub rez cón che'n myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's, mzin thib mbi' loo rye mèn co' ñibe'. Ndxab mbi' loo mènà:

—Ryop myen' co' mque' gu' lezi'f ná'a, myen' nzo le'n templ nalle'que'. Ngue lu' myen' mèn no ngue go myen' yalbàn loo mèn le'n templ.

²⁶ Sya, mbi' co' nac jef co' ñibe' loo solndad co' nquenap templ, ngua no mbi' solndad co' nquenap templ le'n templ par ngua xi mbi' con solndad ryop myen' le'n templ. Nado' di's nado' cuent gunii mbi' loo ryop myen' tac mbi' mzyeb ne' yiloa ngue yátbèe mèn co' nzo no myen' le'n templ no gaa'd quèe mènna mbi' con solndad.

²⁷ Co'se' ndye'th no mbi' co' nac jef no solndad ryop myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, mbe' mbi' con solndad ryop myen' loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Le' mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' na, ndxab loo ryop myen':

²⁸ —Nu' mnibe' yèe loo gu' par ya ne'tolode te'th gu' no lu' gu' loo mèn por cón che'n mbi' co' mbez gu' lèe Jesús. No nalle' hui' gu' xá ñaa co' ngue li gu'. Ya ngolole' mque tee lu' gu' loo mèn le'n ciuda Jerusalén cón che'n mbi'a. No ale ndlya's gu' quexù' gu' no que' fals gu' nu' loo ryete mèn ciuda Jerusalén le' nu' ndxàp dol por cón che'n mèn co' mbeth mbi'a.

²⁹ Sya, mcàb Pedr con taamas myen' co' ndxàc xtàa Pedr loo mènna. Ndxab myen':

—Yende xàa. Ndxàalque' más tyubdi's nu' loo Diox leque tyubdi's nu' loo mèn co' lya's ñibe' yèe loo nu'.

³⁰ Diox co' ngòc Diox xudgool na' póla, Diox mbli par ngro xban Jesús co' nac leque yub Jesús co' mbli gu' nguth loo thib cruz.

³¹ Co'se' ngolo ngro xban Jesús, Diox mbli por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Diox no co' nzo la's ya' Diox par ngo Jesús co'te' nzo Diox. No mbli Diox par gác Jesús xa' roo xa' xèn co' ñibe' loo ryethe con'. No mbli Diox par nac Jesús thib mbi' co' telá' mèn loo con' ryes. No li Jesús par xyal' ned xyal' yó' par lyàa yéc mèn nación Israel no lyàa lezo' mèn nación Israel par zye' mod co' ndxáp mèn loo Diox no par tataa mod tyon' xtol mèn no lyá' mèn loo con' ryes.

³² Ryethe con' co' ngòc loo Jesús, nu' nda' cuenta no nanee nu' xá mod ngòca. Xpii Natú' che'n Diox, ne, nda' cuent cón che'n con' ngòc loo Jesús. Xpii Natú'a nac leque Xpii Natú' co' mblàa Diox loo mèn, mèn co' ndyubdi's loo Diox.

³³ Co'se' mbìn rye mèn co' nac mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa, no mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', di's co' ndxab Pedr, anze'f ngocloo mèn no capas mblya's mèn leque hora nguth mèn Pedr con' myen' xtàa Pedr.

³⁴ Per làth rye mèn co' ñibe'a ngo thib mbi' co' ngro' lèe Gamaliel. Mbi'a ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. No ryete mèn ndxáp mod ñèe mèn mbi'a. Thidte ngo too nde'f mbi' làth mèn. Mnibe' mbi' loo mèn ryo' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús par fuer setilte.

³⁵ Ndxab mbi' loo mèn co' ñibe' co' mqueltàaa:

—Gu' co' nac mèn nación Israel, bli gu' xtùuz co' huenleque' cón ngue li gu' con' myen' ba', yey.

³⁶ Fte' lezo' gu' co' huenleque' ndxàc pláte lín' no maste ngo thib mbi' co' ngro' lèe Teud co' mque tee làth mèn. Co'se' mque tee Teud làth mèn, mbez

Teud le' Teud nac thib mbi' co' anze'f ntac. No nda'que' gu' cuent mque tee no Teud casque' thap ayo mèn. Per ngoloa, mbeth mèn Teud. Le' rye mèn co' mque tee no Teuda na, mxon' no mbrye's mènna. No tataa mod mblith no cón che'n Teud.

³⁷ Lomisque' ne, más nde tee huiz co'se' ngòc tiemp co' mbli mèn mdyoxcua' ye's co' lèe padron, mque tee tedib mbi' co' ngro' lèe Jud co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn galile. Lomisque', anze'f thib mèn mque tee no Jud. Ngoloa, mbeth mèn Jud, ne. No ryete mèn co' mdoo nque xís Jud mbrye's no mque tee xon' mènna. Tataa mod mblith no cón che'n Jud, ne.

³⁸ Cona, ngue niin loo gu': Más huen blá' gu' myen' ba' no ne'la's rode gu' cón che'n myen' ba'. Tac chele' con' co' nac cón che'n myen' ba' nac xal cón che'n chol mèn loo izlyo', le'i lyuxque', yey.

³⁹ Per chele' con' co' nac cón che'n myen' ba' nac cón che'n Diox, pà li gu' gan loo myen' ne'que tee lide myen'a. Chó Diox chó nee gu' ne' ne' ngue cua'n xó' gu' co' nac cón che'n Diox.

⁴⁰ Co'se' ngolo mbìn mènna tataa ndxab Gamaliel, ryete mènna mblec lezo' no mden' mènna lìcque' nac di's co' mbez Gamaliel. Ngoloa, ngurez mènna myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Mnibe' mènna mda' mèn che'n myen'. Ngolo mda' men che'n myen', mnibe' yèe mènna loo myen' ya ne'tolode tyoodi's myen' loo mèn por cón che'n Jesús. Ngoloa, mbla' mènna ndyàa myen'.

⁴¹ Sya, ngro' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Ndyac lezo' myen' ngro' myen' làth rye mèn co' ñibe'a tac yub Diox mda' lugar ndxàalque' tyactii myen' por cón che'n Jesús.

42 Per mastale' tataa ngòca loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, ne'nglá'de myen' par tolo mdoodi's myen' no par tolo mblu' myen' cón che'n Jesús ryete huiz, que naca le'n templ, que naca liz por liz mèn.

6

Myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús mbli par mcai mèn gaz mèn co' ndxela'spe' par tyoo mènà altant loo mèn co' ngola's loo Jesús no loo cón che'n Jesús.

¹ Le'n huiza sate más ndoo queltàa mèn co' ngola's loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Sya, mtlo mèn grieg co' ngola's co' nzo làtha, mco ñee mèn grieg loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús cón che'n mèn co' ndyoodi's di'stèe che'n mèn nación Israel. Mbez mènà loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús le' mèngot co' nac mèngot viud co' nac mèn gulàaz mèn grieg mbez indlide mèn nación Israel cas loo mèngota co'se' nda' mèn con' ndxuhua mèn atate huiz.

² Sya, ryete si' fchop myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús mbli par thidte mqueltàa ryete mèn co' ngola's loo Jesús co' nac Crist. Ndxab myen' loo mènà:

—Ilé'de naca loo nu' par ne'code nu' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox par tyoo naa nu' no li nu' sirv loo mes co'se' ndxuhua mèn.

³ Por cona, más huen gàca cua'n gu' no cui gu' gaz mèn co' ndli gu' cuent nac mèn co' más ndxàp gu' yalxla's ñèe gu' làth gu' no mèn co' huen huen ndxòn ndac co' nac cón che'n Diox, mèn co' ñibe'pe'

Xpii Natú' loo par xo'f zin' mènà zin' co' mbez gu' ba'.

⁴ Le' nu' na, toloque' cuez Diox no toloque' co nu' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox.

⁵ Ryete mènà thidte mblo lezo' no thidte ngòc xtùuz mènà cón che'n co' ndxab myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Sya, mcuri mèn co' ndxela'sa thib mbi' co' lèe Steb co' axta arid ngòp yalxla's loo Diox no co' mnibe'pe' Xpii Natú' loo. No mcuri mènà taamas mèn co' lèe Lip, no Procor, no Nicanor, no Timón, no Parmen, no tedib mbi' co' lèe Lax co' ngòc thib mbi' gulàaz che'n làaz mèn antioqui. Laxa ngòo loo xley' mèn nación Israel thib cua'a.

⁶ Ngoloa, ngua no mèn rye gaz mènà loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Le' myen' na, ngurez Diox por cón che'n mènà no por cón che'n zin' co' xo'f zin' mènà. No mxo'f myen' ya' myen' loo mènà par mblu' myen' le' myen' ndxòo lezo' le' gaz mènà xo'f zin' zin'a.

⁷ Le' di's ndac co' nac di's ndac che'n Diox na, sate más ndoo yath no ndoo yèn no sate más ndoo queltàa mèn co' ndxela's loo Jesús le'n ciuda Jerusalén. No axta huax nguley' co' ngòc nguley' loo mèn nación Israel mdyal ngola's no ngòo ngu-ley'a loo cón che'n Jesús co' nac Crist.

Mèn mxen Steb xal thib pres.

⁸ Ngo thib mbi' co' ngola's loo Jesús co' ngro' lèe Steb. Loo Steba anze'f thib con' ndac ngro' lezo' Diox angmbli Diox. No mbli Diox ngòp Steb huax con' roo no huax con' xèn la's nii Steb no la's ya' Steb par mbli Steb huax yalguzye'. No mbli Steb huax con' co' ngòc xal señ loo mèn.

⁹ Le'n tiempa ngo huax mèn co' mqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús. Ryete mènna thidte mqueltàa le'n huax sinagog le'n ciuda Jerusalén. Làth rye mènna ngo thib ned mèn co' nqueltàa le'n thib sinagog che'n mèn co' ngòc moz yèe ndoore'. Per co'se mque tee Steb tiempa yende chó mèn mbee ncà mènna. Mqueltàa ndxep mèn sinagoga con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, no con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn ciuda Alejandri, no con ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn cilis, no ndxep mèn gulàaz che'n làaz mèn asia. Ryete mènna mqueltàa par noo noo mdoodi's mènna con Steb, no par gol' di's mèn di's con Steb, no par cà di's mèn di's loo Steb.

¹⁰ Per thidtene ne'ngácte rye mènna ntau' mènna loo di's co' ndyoodi's Steb. No ne' ne' ngác mènna ncàb mènna loo di's Steb tac Xpii Natú' mblu' loo Steb xá mod tyoodi's Steb por cón che'n con' co' anze'f ndxác Xpii Natú'.

¹¹ Sya, asembli mènna par mdix mènna ndxep tmi mcàa plá mèn par toxcuá' mènna yalgutyè' cón che'n Steb par gab mènna le' Steb ndyoodi's ngòc nguàal di's cón che'n Moisés no cón che'n Diox.

¹² Tataa mod mbli mènna par nguátbèe mèn ciuda Jerusalén, no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel, no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Rye mènna mtau' loo Steb no mxen mcàa mènna Steb. Mbe' mènna Steb loo mèn co' más ñibe' loo mèn nación Israel.

¹³ No mcua'n mènna mod, ne, par mcua'n mènna mèn co' mquexù' mque' fals Steb. Ndxab mènna:

—Mbi' ndxè' thidteneque' ñii yèe ñii tìi cón che'n

templ no cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn.

¹⁴ Nu' ndxòn le' mbi' mbez loo mèn le' Jesús co' ngòc mèn yèez Nazaret telux templ. No li Jesús par zye' mod no costumbr co' mtan' Moisés loo na'.

¹⁵ Sya, ryete mèn co' ñibe' co' mqueltàaa no taamas mèn co' nzi ndub no mènna tya, co'se' mbui' mènna loo Steb, mxac mènna le' loo Steb ñaa xal ñaa loo thib angl.

7

Steb mdub razon Steb loo mèn hora.

¹ Sya mnibdi's mbi' co' nac jef co' más ñibe' loo nguley' loo Steb. Ndxab mbi' loo Steb:

—¿Ché', lìcque', ryete di's ba' mdoodi'sl loo mèn, cà', Steb?

² Steb mcàb. Ndxab Steb loo mènna:

—Gu' co' nac mèn gulàaz daa no gu' co' nac xud yii no xud yèez co' nac làaz daa, daa ngue li cas loo gu'. Bìn gu' di's co' nde toodizen loo gu': Diox na' co' nac thib Diox co' nquée xni no co' ndxaa'd bèel, Diox mbli' loo loo xudgool na' Abraham co'se' ngo Abraham làaz che'n làaz mèn mesopotam ndoore' ya ban Abraham par ned làaz mèn harán.

³ Ndxab Diox loo Abraham:

Gro' lizl no gro' làazl no blá' ryete mèn co' nac mèn gulizl. Fxen ned, huàa par ned làaz mèn co' lu'en lool.

⁴ Sya, ngro' Abraham làaz mèn calde co' ngòc liz no làaz Abraham ndoore' par ngua ban Abraham làaz mèn harán. Ngoloa, nguth xud Abraham. Sya, mbli Diox mbye'th Abraham trè' co'te' nac làaz na' nalle'.

⁵ Per ne'nglide Diox ngàp Abraham nec thib che'n Abraham trè' co'te' nac làaz na' nalle'. Ne' ne' ngli Diox par ngàp Abraham nec thib le' yòo bte'f co'te' ndub Abraham liz Abraham. Per mastale' tataa mbli Diox loo Abraham, Diox mcàbgòn loo Abraham ta' Diox con' co' gac che'n Abraham yiloa. No co'se' yilo gath Abraham, gac che'n xin' Abraham con' co' gac che'n Abraham mastale' co'se' ndxab Diox gaca tataa loo Abraham tarte que no Abraham xin' Abraham.

⁶ Más de cona, Diox ndxab loo Abraham le' rye mèn co' gac bin Abraham, mènna que tee ban xal mèn tith co'te' nac liz no làaz mèn tith co' nac thib nación che'n tedib mèn tith. No gac mèn bin Abraham moz yèe loo mèn nación titha. No tetixù' mèn nación mèn titha mèn bin Abraham le'n thap ayo lín'.

⁷ Ndxab Diox loo Abraham, ne:

Na tub rez cón che'n mèn nación tith co' li gac bin lùu moz yèe loo mènna. Yiloa, lin par ryo' bin lùua tya. No li mèn bin lùu sirv loon trè'.

⁸ Diox mbli ngòc thib conveñ con Abraham. No mnibe' Diox loo Abraham leque Abraham mbli ngòc circuncidar Abraham par mque no Abraham thib señ, co' nee di's, cón che'n conveñ co' mbli Diox con Abraham. Por cona, co'se' ngóol xgan' Abraham co' ngro' lèe Isaac, co'se' ngolo xon huiz ngóol Isaac, leque Abraham mbli circuncidar Isaac. No lomisque', mbli Isaac circuncidar Cob, xgan' Isaac. No lomisque' ne, mbli Cob circuncidar myen' xgan' Cob, myen' co' ngòc si' fchop xgan' Cob co' mbloj msi' bin co' mblec bin co' nac si' fchop ned mèn co' nac mèn nación Israel nalle'.

9 Per loo rye si' fchop xgan' Cob co' nac xudgool na' nalle', si' fthìb myen' mbyàn lezo' gunèe Chè, hues myen'. No ale ngòo xyàn lezo' myen'. Mtho' myen' Chè co' nac hues myen' par mblo' myen' Chè. No mbe' mèn Chè par ned làaz mèn egipt. Per mastale' tataa mbli no myen' Chè, Diox ne'nglá'ya'de Chè. Mque tee no Diox Chè.

10 Mbli Diox par mblyá' Chè loo ryethe con' mxactii Chè no con' co' mbli par mxi lezo' Chè. Mbli Diox par mdyub xnii yéc Chè no par mdyub xnii lezo' Chè par ngóc Chè. No mbli Diox par ngòo lezo' mbi' co' ngro' lèe Faraón, co' ngóc rey loo mèn nación Egipt tiempa, ñèe Faraón Chè. Faraona mda' lugar ngóc Chè gobernador loo mèn nación Egipt. No mda' Faraón lugar loo Chè par ngóc Chè mandador loo mèn guliz Faraón.

11 Le'pe' le'n tiempa ngulàa huin. No anze'f thìb yaltii ngóc loo mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn egipt no par ned che'n làaz mèn canaán. Le'n tiempa, ngulàa huin loo xudgool na', ne. Yende con' hua xudgool na'.

12 Per co'se' mbìn Cob co' ngóc xudgool na' le' par ned làaz mèn egipt ntho' mèn nzob triu, mtel' Cob xgan' Cob co' ngóc xudgool na' par ngua xi myen' nzob triu par ned làaz mèn egipt. Co'se' ngua myen'a, ngóc nerleque' viaj co' ngua myen' par ned làaz mèn egipt.

13 Co'se' mbryop vez ngua myen' làaz mèn egipt, mbli Chè par mblibe' myen', hues Chè, Chè. Syare', mda' rey che'n mèn egipt cuent chó bin mèn nac Chè.

14 Sya, mbii myen' hues Chè. Ndyàa myen' par làaz myen' tedib vez. Le' Chè na, mnibe' loo myen'

hues Chè par yi'th no myen' Cob, xud Chè, thidte junt con myen'. No yi'th rye mèn guliz Cob co' ngòc ayon psi' bga'y mèn co'se' yi'th myen' par ned Egipt tedib vez.

¹⁵ Tataa mod ngòca loo Cob par sangngòo ban Cob làaz mèn egipt. Ngoloa, nguth Cob tya. No nguth rye mèn co' ngòc xudgool na' tya.

¹⁶ Co'se' ngolo nguth Cob, mbe' mèn thebol Cob par yèez Siquem co' nac thib yèezya' che'n làaz mèn canaán par ya ca's mèn thebol Cob liz no làaz Cob leque le'n bá' co'te' mbua's thebol tee Cob, Abraham, panteón. Ngoloa, más nde tee lín' nguth mèn co' nac xudgool na'. Lomisque', mblo' mèn zith rye mènà par ngua ca's mèn zitha le'n panteón co' ngòc thib yòo bte'f co' mxi Abraham, co'se' be' naban Abraham, con plá pes loo xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Hamor co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn siquem.

¹⁷ Co'se' yamerle' zin tiemp co' gac tiemp co' li Diox con' mcàbgòn Diox loo Abraham li Diox loo thebol Abraham co'se' mcàbgòn Diox di's co' ngòc di's co' ngro' ro Diox loo Abraham, nde nxon', leque tiempa anze'f mbyar' mèn co' ngòc bin xudgool na' co' mbloj msi' bin ndoore'. Ngòc mènà mènley' loo mèn gulàaz mèn egipt.

¹⁸ Le'n tiempa, ne, ngo thib mbi' co' ngòc thib rey loo mèn nación egipt. Mbi'a thidteneque' ne'nglibe'de chó nac Chè no pá ned ngro' tee ngro yáal Chè.

¹⁹ Reya mquedi mèn bin na' co' ngòc mèn xudgool na'. No mtetiixù' reya mèn bin na'. Ale mbli yèe reya mblá'ya' mèn co' ngòc xudgool na' rye mbeto' co' diz ndxáal co' ngòc xin' xudgool na' par

tataa mod gath rye myen' bixa.

²⁰ Le'pe' le'n tiempa ngóol thìb mbed co' ngro' lèe Moisés. Moisesa ngòc thìb mbi' co' anze'f ngòo lezo' Diox gunèe Diox. Per pente mxèn' xud Moisés no xna' Moisés Moisés son mbe' no maste liz xud Moisés.

²¹ Co'se' mdyaa mbe' co' mnibe' yèe rey lá'ya' xud Moisés no xna' Moisés Moisés thìb lad, ndoole' mza' co' nac leque rsap reya. Ne'nglá'de mza' mbed co' lèe Moisés. Mque no mza' mbed xal xgan' mza'.

²² Por cona, anze'f mté'th Moisés ryethe con' co' ndxác mèn egipt. No ngòc Moisés thìb mbi' co' anze'f ngóc par tyoodi's Moisés no li Moisés rye con' xal mbli mèn nación Egipt.

²³ Co'se' nzole' Moisés cho' lín', Moisés mblya's nga too naa mèn guliz no mèn gulàaz Moisés co' nac mèn nación Israel.

²⁴ Per co'se' ngòo Moisés làaz mèn nación Israel, gunèe Moisés le' thìb mbi' egipt ngue tetii thìb mbi' co' nac mèn gulàaz Moisés. Per ale le'le' Moisés ngro yoo con mbi' egipta par mblo xtàa Moisés con' ngue li no mbi' tedib mbi' co' nac mbi' gulàaz Moisés. Ale mbeth Moisés mbi' egipta.

²⁵ Tataa mbli Moisés tac mbli Moisés xtùuz le' ryete mèn nación Israel co' nac mèn gulàaz Moisés ta' cuent no ñee mèn le' Diox li loo Moisés par co' Moisés mèn nación Israel no par teche Moisés mèn nación Israel co' mbyar' làaz mèn egipt. Per mèn nación Israel ne'nda'de cuent xal nac xtùuz Moisés.

²⁶ Tedib huiz co' nde nquea, gunèe Moisés nzi yoo chop mèn nación Israel. Per Moisés mblya's ntu' ntàl Moisés loo di's no loo cuent che'n ryop mbi'a. Ndxab Moisés loo ryop mbi'a:

—¿Cón ndyac gu', yey? Gu' ndxàc hues xtàa. ¿Chonon nzi guin gu' xtàa gu', à'?

²⁷ Sya, mbi' co' ngue guin xtàa mzi mchep Moisés. No ndxab mbi' loo Moisés:

—¿Chó mnibe' lool par yi'th ñibe'l loo nu', no gàcl juez, no la's rol cón che'n nu', à'?

²⁸ ¿Ché' ndlya'sl guthl daa xal mbethl mbi' egipt co' mbethl ná'a, cà'? Xexte fxen ned. Byàa.

²⁹ Co'se' mbìn Moisés tataa ndxab mbi'a loo Moisés, ale mzyeb Moisés. Mxon' Moisés, mblá' Moisés liz rey. Nda Moisés par ned làaz mèn madián. Tya ngo ban Moisés xal mèn tith. No mselya' Moisés con thib xa'got tya. No mque no xa'got Moisés chop xgan' Moisés tya.

³⁰ Ngolo cho' lín' nzo Moisés làaz mèn madián, thib vez ngua Moisés co'te' nagán gaxte co'te' ndub thib yii co' lèe yii Sinaí. Tya mxyo'f loo loo Moisés. Mxac Moisés ndxetoo bèel le'n yaa sars co' nzo'f loo yiia. Le'n bèela mxac Moisés mdoo thib angl.

³¹ Co'se' gunèe Moisés mxyo'f loo bèel co' ndxetoo loo Moisés, mzyeb Moisés. No co'se' nda bii gax Moisés par más hui' Moisés ndxetoo bèel, mbìn Moisés gunii Tad Diox loo mbii loo Moisés. Ndxab Tad Diox:

³² Daa nac Diox che'n xudgool lùu co' ngòc Abraham, no xudgool lùu co' ngòc Isaac, no xudgool lùu co' ngòc Cob.

Sya, mtlo Moisés, mxi'th Moisés tant mzyeb Moisés. No ne' ne' indli Moisés ryes hui' Moisés loo bèel co' ndxetooa.

³³ Ndxab Tad Diox loo Moisés:

Blàa yilid niil tac co'te' ndool ba' nac lugar natú'.

34 Daa ngüi' xal nden' mèn yalnè no xal ndxàc yaltii loo mèn, mèn co' nac nacionpe' daa co' nzo ban làaz mèn egipt. Ndxònen xal mbez yèe yath mèna. No nalle', daa ngulàale' loo bé' par telá'en mèn nacionpe' daa la's ya' mèn nación Egipt. Que de ndxè' nexa, Moisés. Na tel' lùu par yal mandad co' ñibe'en lool loo mèn gulàaz egipt.

35 Mastale' mèn nación Israel mxìis no Moisés, no mtè'b mèn Moisés, no ndxab mèn loo Moisés: ¿Chó mdool no chó mtel'l par ñibe'l loo nu' xal thìb jef no xal thìb juez, à'?

Per ndxe'leque', Diox mblo lèe Moisés xal thìb jef no juez no xal thìb mèn co' telá' mèn nación Israel la's ya' mèn nación Egipt por cón che'n con' roo con' xèn co' mbli angl co' mblyath no Moisés, angl co' mxyo'f loo loo Moisés co'te' ndxetoo bèel le'n yaa sars.

36 Pues, Moisesa ngòc mbi' co' mblo' mèn co' ngòc xudgool na' la's ya' mèn nación Egipt. No mbli Moisés huax yalguzye' no con' co' ngòc xal señ loo mèn par ned làaz mèn egipt. No mbli Moisés yalguzye' no huax con' co' ngòc xal señ loo mèn làth ndye'th no Moisés mèn nación Israel co'se' nguri'th mèn con Moisés le'n níttó' co' lèe Níttó' Nane Ren. No mbli Moisés huax yalguzye' no señ loo mèn co'se' nguri'th no Moisés mèn nación Israel co'te' nagán le'n cho' lín'.

37 Leque yub Moisesa ndxab loo mèn nación Israel:

Diox tel' thìb mbi' co' te'th di's co' gab Diox loo gu'. Mbi'a yi'th yáal làth gu' co' nac mèn nación Israel no que tee mbi' làth gu' yiloa. Tel' Diox mbi'a xalque' mtel' Diox daa loo gu'. Bli gu' cas

mbi'a, no bìn gu' ro mbi'a.

³⁸ Tolo ndxab Steb loo mènà:

—Leque Moisesa ngòc mbi' co' ngo làth mèn naciòn Israel co'te' nagán. No ngo no Moisés angl co' mdoodi's no Moisés loo yii co' lèe yii Sinaí. No ngoloa, mdoodi's no Moisés mèn co' ngòc xudgool na' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo xudgool na'. Leya mxyo'f loo na' desde huiza. No axta huiz nalze be' nzo'f leya loo na'. No leque loo Moisesa gunii Diox. No mda' Diox cuent loo Moisés par mbly' Moisés loo mèn naciòn Israel, mèn co' ngòc xudgool na', no loo na', ne, xá mod que tee ban na' loo izlyo' ndxè' par yòo ban no na' Diox thidtene yiloo.

³⁹ Per mèn co' ngòc xudgool na'a ne'ndalte ndubdi's loo Moisés. Ndxè'leque', mxìis no mènà Moisés no mtè'b mènà Moisés. Ale mbly'a's mènà bere mènà, bii mènà par làaz mèn egipt tedib vez.

⁴⁰ Sya, ndxab xudgool na' loo Aarón:

Nu' ndly'a's toxcu'a'l con' co' gac diox na' par tyoo ner diox na'a loo na'. Tac nu' ne'ñeede cón ngòc loo Moisés. Moisés ale ngua lo' nu' làaz mèn naciòn Egipt no maste. Nu' ndli cuent tya nac lizpe' nu' no laazpe' nu'.

⁴¹ Sya, mtoxcua' xudgool na'a thib tatol co' ñaa xal ñaa thib ngon yèn'. Ngoloa, mtlo xudgool na', mbeth xudgool na' má' loo gunab co' ñaa xal ngon yèn' co' ngòc dioxpe' mènà no tatolpe' mènà. No ale mdyac lezo' mènà ngüi' mènà loo con' mtoxcua' ya' mènà.

⁴² Por cón che'n ryethe con' ye'rsin' co' mtlo mbli xudgool na' tiempa, por lult thidtene mblá'ya' Diox

xudgool na' par tyub xib xudgool na' no sál' xudgool na' ya' xudgool na' loo mbèelhui' co' nzi'f loo bé'.

Mastale' indlya'ste gu' gòn gu' di's co' ngue niin loo gu' ndxè', tataa ndub di's loo libr co' nac libr che'n mèn co' mque' ye's che'n di's co' mde'th mèn co' ndxab Diox loo mènà. Di'sa mbez taandxè':

¿Ché', lìcque', loon ndli gu' cuent mbeth gu' má' par mxyo ren má' loo izlyo' loon par mdyon' xtol gu' le'n cho' lín' co'te' nagán, cà'? Yende xàa.

⁴³ Ndxè'leque', gu' mque tee no nich co'te' ngòo diox gu' co' lèe Moloc. No mque tee no gu' nich che'n mbèelhui' che'n diox gu' co' lèe Renfán. Ryop gunaba ngòc tatol co' mtoxcua' ya' gu' par mdyub xib gu' no par mcòo' gu' loo gunaba. Por cona, daa go' gu' liz gu' no làaz gu'. No tel'en gu' ya gu' más tith loo làaz mèn babiloñ par gác gu' xal moz yèe loo mèn tyà.

⁴⁴ Ryete mèn xudgool na' mque no thib lugar más natú' le'n tabernáculo co'te' ngosua' quèe laj co'te' ndub di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na'. Nicha ngocsua' xalque' mnibe' Diox loo Moisés par mtoxcua' Moisés nicha co'se' ndxab Diox loo Moisés toxcua' Moisés nicha xal nac nich co' gunèe Moisés co' mblu' Diox loo Moisés loo yii Sináí.

⁴⁵ Ryete mèn co' ngòc xudgool na' mcàaya' tabernaculoa xal thib con' natú' co' que no mènà thidtene. Co'se' mbye'th no mèn co' ngòc xudgool na' Josué, leque sya mbye'th no mènà tabernáculo co' ngòc yòo mantyad co' ntoxcua' mèn par ndxòo mèn ned nda mèn o ned ndyee mèn. Con'a ngòc co'se' mbli xudgool na' gan mblo' xudgool na' mèn le'n nacionpe' na' ndxè'. Naciona mblo' xà' Diox

par ta' Diox naciona gac naciona che'npe' xudgool na' co'te' naban na' nalle'. Tataaque' ngòca loo xudgool na' axta mzin tiemp co'se' ngo David co' ngòc rey no mnibe' David loo mèn nacionpe' na' póla.

⁴⁶ Diox ngòo lezo' cón che'n David tiempa. No mblya's David toxcua' David thib liz Diox co'te' queltàa mèn loo Diox, Diox co' ngòc Diox che'n Cob tiempa.

⁴⁷ Per ne'nglide David con'a. Ndxle'leque', Salomón mtoxcua' liz Diox co'te' nqueltàa mèn loo xley' che'n Diox.

⁴⁸ Tataa mbli Salomón mastale' inzo bante Diox co' nac Diox roo Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con' le'n thib templ co' nac liz Diox co' mtoxcua' ya' mèn co' nac mèn che'n izlyo' xal nac di's co' ndxab mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox cón che'n Diox. Di'sa mbez taandxè':

⁴⁹ Diox ndxab: Loo bé' nac co'te' ndu'ben. Le' loo izlyo' na, nac co'te' ndloo niin xal co'se' ndli nii thib mèn descans.

Ngoloa, ndxab Tad Diox:

¿Xá ñaa thib lizen co' toxcua' gu', à'? No ¿xá ñaa co'te' ndxab gu' lin descans, à'? Yende mod toxcua' gu' thib lizen co'te' gòon tataa, ey.

⁵⁰ ¿Ché' inacte daa Diox co' mxèn' no co' mblec ryethe con' co' nziri', cà'? Yub daa mxèn' izlyo' no yub daa mblec izlyo'. ¿Cón ndyac gu', à'?

⁵¹ Tolo ndxab Steb loo mèn:

—Per gu', ale ndxe'leque', ndxàc gu' mèn naad no mèn nguud. Nac gu' xal mèn co' indxela'ste co' indxaa'dte di's no xal mèn co' ne'ta'de cuent cón che'n Diox. Thidteneque' nac gu' ngolo ngola's loo Xpii Natú'. No lalque' nac gu' xal mèn co' ngòc

xudgool gu'. Co'te' mdoo nii xudgool gu', tya ndoo nii gu', ne.

⁵² ¿Xá ñaa thìb mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ne'ntetiide xudgool gu' póla, à'? Xudgool gu' mtetiique' rye mènà. No mbeth xudgool gu' rye mèn co' mde'th di's póla cón che'n xá mod yi'th thìb mbi' co' ngòc mbi' nali no mbi' nambìi loo Diox. No co'se' mbi'th yáal mbi'a loo izlyo' ndxè', no mque tee mbi' làth gu', ale mxenxù' gu' mbi' no mda'xù' gu' mbi' loo mèn ciuda Rom co' ñibe' loo na'. No axta huen mbyan' lezo' gu' tac mbeth mènà mbi'.

⁵³ Gu' co' mbyan' no ley co' mxo'f Moisés loo gu' por cón che'n angl, gu' thidtene indyubdi'ste loo leya.

Ngro' nayi' mènà axta mbeth mènà Steb.

⁵⁴ Co'se' mbìn rye mènà co' ndxab Steb, ngulàa xyàn lezo' mèn axta nduhua le mèn tant nda' xyàn mèn ñèe mèn Steb.

⁵⁵ Per Xpii Natú' ne'nglá'de Steb. Mnibe'que' Xpii Natú' loo Steb. Sya, mbui' Steb loo bé'. No gunèe Steb xal nquée xnìi Diox no ndxaa'd bèel Diox. No gunèe Steb ndoo Jesús cuat Diox loo bé'.

⁵⁶ Sya, ndxab Steb loo mènà:

—Hui' gu' nexa. Daa ñèe ndoo xal' loo bé'. No ñèn Jesús co' nac mbi' co' mbi'th yáal loo izlyo' ndxè' xal ndxáal chol mèn loo izlyo'. Ndo Jesús cuat Diox.

⁵⁷ Per ndxe'leque', mènà mtau' nza mèn par ne'gònte mèn di's co' mbez Steb. No cabii mbez yèe mèn. No mtau' mèn dib vuelt loo Steb no apápe' ngro' nayi' mèn loo Steb axta ngòc loc mèn gunèe mèn Steb.

58 Mbe' mènà Steb thib lad ro ciuda Jerusalén. Tya mbuaa'd quèe mèn Steb. Le' mèn co' gunèe ngòc con'a loo Steb na, mènà mblo' xab mèn no mda' mènà xab mènà loo thib mbyòo co' lèe Saul par quenap mbyòo xab mènà.

59 Láth ngue gaa'd quèe mènà Steb, Steb ngurez Diox. Ndxab Steb loo Diox:

—Tad Diox, nase guneei loon. Fcàaya' U' alm daa no xpìi daa.

60 Ngoloa, chàa, mdub xib Steb. Cabii ndxab Steb loo Diox:

—Tad, ne'zi'f dolte U' no ne'zib quèide U' xquin che'n mèn ba' no xtol che'n mèn ba' la's nii mèn ba' no la's ya' mèn ba' por con' ye'rsin' co' ngue li no mèn ba' daa.

Ngolo tataa ndxab Steb, setilte mtin liz Steb. Nguth Steb.

8

Mbyòo co' lèe Saul mque tee mdub ngu's mèn co' ngola's loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús pál co'te' ngo mènà.

1 Thidte ngòc Saul con mènà co'se' ngue yuth mènà Steb no ale mdyac lezo' Saul por mbeth mèn Steb.

Leque huiza, mtlo ngòc thib yaIndyub ngu's tín' loo rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús le'n ciuda Jerusalén. Mxon' rye mèn par ned làaz mèn jude. No mxon' mèn par ned làaz mèn samari. Ante myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús ne'ngxon'te. Mbyan' myen' ciuda Jerusalén.

² Le' ndxep mèn co' ndli cas loo Diox na, ngua lít mèna thebol Steb. No ngua ca's mèna thebol Steb. No anze'f mbín' mèna gunèe mèna thebol Steb.

³ Láth mque tee mdub ngu's mèn mèn co' ngòo loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús, Saul, ne, mque tee mdub ngu's mèn. Ale ndxòo Saul liz por liz mèn par mbee ncà Saul mèn liz mèn, que naca mènbi', que naca mèngot. Ndli Saul mandad hue' mèn mèna lezi'f.

Mèn co' mbrye's mque tee go yalbàn loo mèn par ned làaz mèn samari.

⁴ Per mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, co' ngro' le'n ciuda Jerusalén por mdub ngu's mèn mèna por cón che'n Crist, mèna mque tee go yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes pál co'te' mque tee xon' mèna.

⁵ Thìb mbi' co' lèe Lip, co' thidte mxon' con mèna, mzin le'n thìb yèezya' par ned làaz mèn samari. Lueg, mtlo Lip, mdoodi's Lip cón che'n Crist loo mèna.

⁶ Le' mèn yèezya'a na, ryete mèn thidte mqueltàa. Xèe mque' nza mèna di's co' mbez Lip loo mèn. No mbui' mèna xal mbli Lip señ no yalguzye' loo mèna.

⁷ Tataa mdub nza mèna di's co' mbez Lip tac ñee mèna le' Lip mteyac huax mèn co' mquée mbii che'n xpìi ye'rsin' loo. No ñee mèn no ndxòn mèn xal mbez yèe mèn co'se' ndryo xpìi ye'rsin' loo mèna. No ñèe mèn mbyac huax mèn co' mque no mbii che'n yíz bech, no mèn coj.

⁸ No co'se' ñee mèn ndxàc con'a loo rye mèn yíza, ryete mèn ndyac lezo' ñèe Lip.

⁹ Le'n tiempa ngo thìb mbi' co' ngro' lèe Mon. Mbi'a ngòc thìb hue's ndoore'. No anze'f ndxòo

lezo' mbi' li mbi' yalbruj loo mèn. No anze'f ndxòo lezo' mbi' quedìi mbi' mèn, mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn samari. Leque mbi' mbez loo mèn nac mbi' thib mbi' roo no thib mbi' xèn.

¹⁰ Ryete mèn co' nac mèn gulàaz mèn samari xèe mbe mèn par ndyub nza mèn no ndxòn mèn di's co' mbez mbi' co' lèe Mon, que naca myen' bix, que naca mèn gox. Mbez mènà:

—Mbi' ba' ndxàp con' roo con' xèn che'n Diox la's nii mbi' no la's ya' mbi', Diox co' nac Diox roo no Diox xèn co' ñibe' loo ryethe con'.

¹¹ Ryete mèn ndli cas mbi' tac con con' ye'rsin' co' ndxác mbi'a, nquedìi mbi' mèn le'n huax lín'.

¹² Per co'se' ngola's mèn co' nac mèn yèezya' ned làaz mèn samari di's ndac che'n Diox co' ngo Lip yalbàn cón che'n xá mod ñibe'pe' Diox loo mèn, no cón che'n Jesucrist, le'le' ngola's mènbi' no le'le' ngola's mèngot. No ngòc bautizar rye mènà.

¹³ No leque Mon, co' ndli con' ye'rsin'a, ngola's loo cón che'n Jesucrist. Ngòc bautizar Mon, ne. No mtlo Mon, mque tee no Mon Lip. Látha, ante ngüi' Mon no ante ñaa Mon xal ndli Lip yalguzye' no señ co' ndli Lip loo mèn.

¹⁴ Co'se' mbìn myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, myen' co' nzo le'n ciuda Jerusalén, le' mèn gulàaz che'n làaz mèn samari ndyal mbìn di's ndac che'n Diox no ngola's mènà loo Jesús, mtel' myen' Pedr ryop Juàn par ngua Pedr ryop Juàn par ned làaz mèn samari par lyath no Pedr ryop Juàn Lip loo zin'a.

¹⁵ Co'se' mzin Pedr ryop Juàn par ned làaz mèn samari, ngurez Pedr ryop Juàn Diox por mèn

gulàaz samari co' ngola's par tlo ñibe'pe' Xpii Natú' loo mènà, ne.

¹⁶ Tiempa tarte tlo ñibe'pe' Xpii Natú' loo nec thib mèn. Tac co'se' ngola's mènà, ante ngòc bautizar mènà por cón che'n Tad Jesús.

¹⁷ Sya, mxo'f Pedr ryop Juàn ya' Pedr ryop Juàn loo mènà. No leque hora, mtlo Xpii Natú', mnibe'pe' Xpii Natú' loo mènà.

¹⁸ Co'se' mden' Mon no gunèe Mon láth ngue xo'f myen' ya' myen' loo mèn no ntlo Xpii Natú', ñibe' Xpii Natú' loo mèn, ndxab Mon loo Pedr ryop Juàn:

—¿Plál tan càa gu'

¹⁹ par ta' gu' lugar loon par que non con' la's niin no la's yan par xo'fen yan loo mèn par co'se' xo'fen yan loo mèn, tlo Xpii Natú', ñibe' Xpii Natú' loo mèn xal ndli gu' ba'?

²⁰ Sya, ndxab Pedr loo Mon:

—Thidte lyux tnil con lùu tac lùu ngue li xtùuz le' con' co' angndli Diox loo nu' par li nu'i loo mèn, nu' mxi'i con tmi, ¿lé'? Yende xàa. Pà gàca tataa.

²¹ Yende chó cón che'nl par lil con' ndli nu'. No ne' ne' yen chó derech ndxàpl par yòol loo con' ndli nu'. Tac lezo'l no xtùuzl inalide nac no inambìide nac loo Diox.

²² Per nalle' na nii lool: Blá' ryethe mod ye'rsin' co' ndxàpl no gurez Diox no bna'b loo Diox bel'que' ton' Diox xtoll co' ndlil no co' ncua'nl co' ndlil xtùuz le'n lezo'l, no co' yende mod lá'l par ne'tolode lil con' ye'rsin'a.

²³ Tac daa nanee lùu nac xal thib xoblà má' co' anze'f nalà por ndxàpl ryethe mod ye'rsin' no por ndlil xtùuz ye'rsin'. No natedó' niil no natedó' ya'l

loo ryethe con' ye'rsin' co' ndlil. Yende mod cue see tee lezo'l par ne'lidel con' ye'rsin'a.

²⁴ Sya, mcàb Mon. Ndxab Mon loo Pedr no loo Juàn:

—Gurez gu' Diox por daa, cara, par yende cón gac loon xal ngolo gunee gu' loon nalle'.

²⁵ Co'se' ngolo mque tee ta' Pedr ryop Juàn cuent, no mque tee lu' Pedr ryop Juàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mènà, Pedr ryop Juàn co' ndxe' di's, ngua lo Pedr ryop Juàn yalbàn no ngua te'th myen' cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes le'n rye yèezya' par ned làaz mèn samari. Ngolo mque tee myen' par neda, ndye'th ryop myen' par ned le'n ciuda Jerusalén tedib vez.

Lip mdoodi's no thib mbi' co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn etiopi.

²⁶ Ngolo ngòc rye con'a, thib angl che'n Tad Diox mxyo'f loo loo Lip. Ndxab angl loo Lip:

—Lip, jer huàa par ned sur co'te' ndlyàa tùub ned co'te' nsyo ned par ciuda Jerusalén con ned co' nda par ned làaz mèn gaz.

Neda nac ned co' ndri'th co'te' nagán.

²⁷ Lip mxen ned, nda Lip. Per láth ndoo Lip ned nda Lip, mzyál' Lip thib mbi' co' nac mèn gulàaz mèn etiopi. Mbi'a ngòc thib mbi' eunuc. No ngòc mbi' thib xa' co' mxo'f zin' thib zin', co' nee di's, ngòc mbi' tesorer loo thib xa'got co' lèe Candans. Xa'gota ngòc rein loo mèn gulàaz che'n làaz mèn etiopi. Mbi'a ngua ciuda Jerusalén par ngua rez mbi' Diox le'n templ le'n ciuda Jerusalén.

²⁸ Co'se' mzyál' Lip mbi'a ned, ndye'th mbi' par làaz mbi', ndub mbi' loo carret mbi'. No ndub

lab mbi' libr co' ngòc libr co' mque' Sayi ye's, Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox loo Sayi te'th Sayi. Mberele' mbi', ndye'th mbi', ngua mbi' ciuda Jerusalén.

²⁹ Sya, mnibe' Xpii Natú' loo Lip. Ndxab Xpii Natú' loo Lip:

—Lip, huàa co'te' nda riid mbi' ba' no thidte gòo ryop gu' mbi' loo carret no ftub cuat mbi' loo carret.

³⁰ Co'se' mbii gax Lip loo carret mbi', mbìn Lip le' mbi' ngue lab libr co' mque' Sayi ye's co' ngòc di's co' mde'th Sayi co' ndxab Diox. Sya, mnibdi's Lip loo mbi'. Ndxab Lip:

—¿Ché' nda'l cuent cón che'n di's co' ngue labl ba', mbi'?

³¹ Mbi' mcàb loo Lip. Ndxab mbi':

—¿Xá mod ndlya'sl tan cuent cón che'n di's co' ngue laben ndxè', yey, co'se' yende chó mèn ta' cuent loon xal ndyee di's ndxè' no cón nee di's ndxè', cara?

Sya, ndxab mbi' loo Lip:

—Fquée loo carret. Ftub cuaten, yey, par lu'l loon cón nee di's co' ndub loo libr ndxè'.

³² Loo libr co' nac xti's Diox co' ngue lab mbi' ngòc di's co' mque' Sayi ye's. Loo libr co'te' ngue lab mbi'a mbez:

Mbe' mèn mbi' co'te' gath mbi' par guth mèn mbi' xalque' ndxuth mèn thìb mbacxil' yèn'. No texal co'se' imbez yèede mbacxil' yèn' co'se' ncho' mèn yis lad mbacxil' yèn', tataaguè' nec thìb di's ne'ncàb rode mbi'. No ne' ne' ngurez huí' mbi'.

³³ Mastale' ngòc mbi' mbi' nado' per yende chó mèn ngna'b mbi' co'se' ngòc con' loo mbi'.

Lomisque' ne, ¿chó mèn ngác ta' cuent cón che'n bin mbi' no tyoodi's mèn cón che'n bin mbi'? Yende moda tac mbi'a ne'ngsi'de bin mbi' loo izlyo' tac mbeth mèn mbi' loo izlyo'.

³⁴ Per mbi' eunuc co' ndxàp yalñibe'a mnibdi's loo Lip. Ndxab mbi' loo Lip:

—Lip, bli favor, gunee loon chó cón che'n xa' ñii loo libr co' mque' Sayi ye's co' ndxab Diox. ¿Ché' ngue ta' libr cuent cón che'n yub Sayi o ché' ngue ta' libr cuent cón che'n tedib mbi', cà'?

³⁵ Sya, mtlo Lip, mda' Lip cuent cón che'n di's co' mbez loo libr co' ngue lab mbi' loo mbi'. No mda' Lip cuent cón che'n taamas di's co' nac xti's Diox. No ndxab Lip loo mbi':

—Ryete di's co' ngue labl ba' no taamas di's co' ngue lu'en lool ba' nda' cuent cón che'n Jesús.

³⁶ Ngolo huen huen mda' mbi' cuent cón che'n Jesús xal mda' Lip cuent loo mbi', tolo mdoo ryop mbi' Lip ned ndyàa mbi'. Co'se' nda riid ryop mbi' Lip thib lugar co'te' ndri'th thib yó'be', ndxab mbi' loo Lip:

—Trè' nzo'f nít, cara. ¿Xá neel? ¿Ché' nzo mod gác bautizar daa?

³⁷ Sya, ndxab Lip loo mbi':

—Chele'l, lìcque', ndxela'sl dib nzo yécl no dib nzo lezo'l, nzoque' mod gác bautizarl.

Mbi' mcàb loo Lip. Ndxab mbi':

—Ndxelazquen, Lip, le' Jesucrist nac xgan' Diox.

³⁸ Sya, mnibe' mbi' loo moz mbi' par ngo too carret. Le' mbi' ryop Lip na, mbilàa. Nda ryop mbi' Lip le'n yó'be' par mbli Lip bautizar mbi'.

³⁹ Co'se' ngolo ngro' mbi' le'n nít, co' nee di's, ngolo ngòc bautizar mbi', Diox mbli par, chàa,

mbe' Xpii Natú' Lip tedib lugar. Le' mbi' eunuc na, ya ne'nda'de cuent máa Lip, pá ned nda Lip. Sya, mxen mbi' ned. Ndyàa mbi'. Ndyac lezo' mbi' loo ryethe con' co' ngòc loo mbi'.

⁴⁰ Ngolo mbli Lip bautizar mbi', mbe' Xpii Natú' Lip le'n thib yèez co' nac làaz mèn Azot. Ngoloa, nguri'th Lip thib yèez tedib yèez. No be taa be taa ngo Lip yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' cón che'n xá mod ndlyá' mèn loo con' ryes ned nda Lip axta mzin Lip le'n yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn ciuda Cesar.

9

Saul ngulàa yéc no ngulàa lezo' no mse' Saul mod co' ngòp Saul loo Diox par mblyá' Saul loo con' ryes. (Hch. 22.6-16; 26.12-18)

¹ Láth ndxàc rye con'a, Saul toloque' ngue tee tezeb mèn, mèn co' ngola'sque' loo cón che'n Tad Jesucrist. Mbez Saul le' Saul guth mènà. Por cona, ale ngua Saul loo mbi' co' más mnibe' loo nguley' tiempa.

² Mna'b Saul ord loo mbi'a par ya Saul co'te' ndub sinagog mèn le'n ciuda Damasc par cua'n Saul mèn co' nzole' loo cón che'n di's ndac che'n Diox par ye'th no Saul mènà pres par ciuda Jerusalén, que naca mènbi', que naca mèngot, Saul ye'th no mènà. Ngolo cuent.

³ Per co'se' ndoo Saul ned nda Saul, no co'se' nde zin' gaxle' Saul ro ciuda Damasc, thidte de repent mbya'x thib xniì tín' co' nde làa loo bé' loo Saul.

⁴ Sya, chàa, mbixyath Saul xís huay. Ngulàa Saul loo yòo. Láth nax Saul loo yòo, mbìn Saul thib di's co' mbez loo Saul:

—Saul, Saul, ¿chonon nde tub ngu'sl daa, à', ey?

⁵ Sya, mnibdi's Saul loo Tad loo mbii. Ndxab Saul:

—Tad, ¿chó nac U', à'?

Mbere Saul, mbìn Saul di's co' ndxab loo Saul tedib vez:

—Daa nac leque yub Jesús co' nde tub ngu'sl. Co'se' nde tub ngu'sl mèn co' ndxòo loo cón chenen, lùu ne'ta'de cuent no ne'ñeedel yub daa nda tub ngu'sl. Per nalle' leque lùu ngue tee hui' ladl con con' ye'rsin' co' ngue lil loo mènna. Ndlila xal ndli ngon co'se' nque' ngon patad loo punt yaarocho co' nguid mèn ladl ngon co'se' ntezeb mèn ngon. Tataa mod leque lùu ngue teza'l loo cón chenen por nacl mèn co' nac ngolo ngola's loo cón chenen.

⁶ Sya, ante mxi'th Saul tant mzyeb Saul. Ndxab Saul loo Jesús:

—Tad, ne'needen cón ngue lin. Nase naneen loo U' ngue lin con' ye'rsin'. Fton' U' xquin daa no xtol daa co' ngue lin loo U'. Nalle' cón ndlya's U' lin, à', Tad?

Tad Jesús ndxab loo Saul:

—Saul, mton'len xquin lùu no xtol lùu. Goo che. Fxen ned. Huàa le'n ciuda Damasc ba'. Tya ñee mèn lool no ta' mèn cuent lool cón ndxàal lil.

⁷ Le' mèn co' nda no Saula na, anze'f mzyeb tac no mènna mbìn di's. Per yende chó mèn ñèè mènna ndyoodi's no Saul.

⁸ Leque hora ngo che Saul. Per co'se' ngüi' ndxè' ngüi' ba' Saul, yende mod hui' Saul nec thib con'. Ale mquin mxen mèn ya' Saul, mbe' mèn Saul ciuda Damasc.

⁹ Ngo Saul ciuda Damasc son huiz. Per ne'ngácte Saul hui' Saul. No ne' ne' nghua Saul. No ne' ne' ngu Saul xít Saul no lua' Saul.

¹⁰ Le'xque' tiempa ngo ban thib mbi' co' ngola's le'n ciuda Damasc. Mbi'a ngro' lèe Anani. Loo mbi'a ngro' too Tad Jesús. Mxyo'f loo Tad Jesús loo mbi'a. No ndxab Tad Jesús loo mbi':

—Anani,

Mbi' mcàb. Ndxab mbi' loo Jesús:

—¿Cóna, Tad? Daa ndxè'.

¹¹ Sya, ndxab Tad Jesús loo Anani:

—Anani, jer huàa co'te' nac call co' lèe Call Nali axta zinl liz thib mbi' co' lèe Jud. Tya, nibdi'sl loo Jud máa thib mbi' yèez Tars co' lèe Saul co' nzo liz Jud. Ndlyazen ya tyoodi's nol mbi' tac mbi' ngue bez Diox.

¹² No mxyo'f loole' loo Saul le' thib mbi' co' lèe Anani co' nac lùu ngòo co'te' nzo Saul. No mxo'f mbi' co' lèe Anani ya' mbi' loo Saul par gác Saul hui' Saul tedib vez.

¹³ Co'se' mbìn Anani tataa ndxab Tad Jesús loo Anani, ndxab Anani loo Tad Jesús:

—Tad, huax mèn nde teele' nda' cuent cón che'n mbi'a loon no cón che'n ryethe con' ye'rsin' co' ndli mbi' loo mèn co' ndxela's loo U', mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén.

¹⁴ No nalle' nde mbi' ciuda Damasc ndxè' con ord che'n mbi' co' más ñibe' loo nguley' par hue' mbi' mèn co' ndxela's loo U', mèn co' mbez Diox por cón che'n lèe U', par que' mbi' mèn lezi'f.

¹⁵ Per Tad Jesús ndxab loo Anani:

—Huàa co'te' nzo mbi' xal niin lool. Tac daa mcui mbi' no mblo' xà'en mbi' par tyoodi's mbi' loo mèn tedib nación, no co mbi' yalbàn loo mèn co'

ñibe' loo chol nación, no ya lo mbi' yalbàn loo mèn no te'th mbi' loo mèn cón chenen, loo mèn co' nac mèn nación Israel.

¹⁶ No lu'en loo mbi' le' mbi' anze'f tyactìi por cón chenen loo zin' co' xo'f zin' mbi' cón chenen.

¹⁷ Sya, mxen Anani ned. Nda Anani liz Jud co'te' nzo Saul. Ngòo Anani le'n nyòo. No mxo'f Anani ya' Anani loo Saul. Ndxab Anani loo Saul:

—Saul, lùu co' ndxàc huesen nalle' por cón che'n Tad Jesús, Tad Jesús co' mxyo'f loo lool ned ndel le'n huiz ndxè', Tad Jesús mtel' daa par bezen Diox por lùu par hui'l tedib vez no par tlo Xpii Natú', ñibe'pe' Xpii Natú' lool.

¹⁸ Leque hora mbiiche con' co' ñaa xal ñaa mbàx ngudloo Saul. No ngoloa, mbere Saul, ndxe'sleque' mbui' Saul tedib vez. Sya, ngo too Saul no ngòc bautizar Saul.

¹⁹ Ngolo ngòc bautizar Saul, mda' mèn con' nduhua Saul no co' ngu Saul. No ngòo fuerz Saul tedib vez. Mbyan' Saul ciuda Damasc plá huiz con mèn co' ngola's loo Tad Jesús.

Saul mtlo mblo yalbàn loo mèn le'n ciuda Damasc.

²⁰ Leque le'n huiza, mtlo Saul, mblo Saul yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn le'n sinagog co' ndub le'n ciuda Damasc. Mda' Saul cuent loo mèn le' Jesús nacpe' xgan' Diox.

²¹ Ryete mèn co' ndxòn xal ndyoodi's Saul loo mèn, ante ngüi' mèn no ante ñaa mèn. No mbez mèn loo xtâa mèn:

—¿Ché' inacte mbi' ba' mbi' co' ngue tee ndub ngu's mèn, mèn co' mbez Diox por cón che'n lèe Tad Jesús, mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén, cà'?

No ¿ché' inacte mbi' ba' leque mbi' co' nde trè' par hue' mbi' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús xal pres par ta' mbi' mènna loo jef co' más ñibe' loo rye nguley', ne, cà'? Leque mbi'i, ¿lè'?

²² Per sate más ndxòo valor loo Saul. No ndlu' Saul loo mèn le' Jesús nacpe' Crist co' mxo'f zin' zin' che'n Diox. Ale axta mbli Saul gan ndxos xtùuz mèn axta ne' ne' ñee mèn cón nac con' lìcpe', mèn co' ngòc mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Damasc.

Saul mblyá' la's ya' mèn nación Israel co' mblyá's guth Saul.

²³ Per co'se' ndxàcle' plá mbe' ñèe mèn Saul, ngo Saul yalbàn, thidte mdoodi's mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Damasc. No thidte ngòc mènna par guth mènna Saul.

²⁴ Per Saul mbìn le' mènna thidte ndxàc par guth mènna Saul. Le' mènna mtau' loo Saul ro puert ro ciudaa ze no yál' par co'se' ryo' Saul le'n ciuda, guth mènna Saul.

²⁵ Per mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' nzo le'n ciuda Damasc, mènna mblo Saul le'n thib cardor ryal. No xex xex mblàa mènna Saul par loo yòo ro ventan co' ndub xís ftoó thib lad ro ciuda co'se' ngulàa yál' izlyo'. Tataa mod mblyá' Saul loo mèn co' mblyá's nguth Saul le'n ciuda Damasc.

Saul ngo le'n ciuda Jerusalén.

²⁶ Co'se' mzin Saul le'n ciuda Jerusalén, mblyá's Saul thidte nqueltàa Saul con mèn co' ndxela's loo Crist. Per ryete mènna mzyeb tac indxela'ste mènna le' Saul, lìcpe', ngola'sle' loo cón che'n Crist, ne.

27 Per mastale' mzyeb mènna ñèe mènna Saul, thìb mbi' co' lèe Mbèl' mbe' Saul loo myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús. Mblu' Mbèl' Saul loo myen'. No leque hora mda' Mbèl' cuent loo myen' xá mod mxyo'f loo Tad Jesús loo Saul ned nde Saul par ciuda Damasc no xá mod mdyoodi's no Tad Jesús Saul. No mda' mbi' co' lèe Mbèl' cuent loo myen' co' ndxàc xtàa Mbèl' co' ndxe' di's che'n Tad Jesús loo mèn xá mod ngòc con' loo Saul le' Saul, con dibaxla's, mdoodi's loo mèn ciuda Damasc por cón che'n Tad Jesús. Syare', mdyal myen'a thidte mqueltàa myen' con Saul.

28 Mbyan' no Saul myen' ciuda Jerusalén no mque tee no Saul myen' ndxep tiemp.

29 Con dibaxla's mdoodi's Saul no mda' Saul cuent loo mèn por cón che'n con' roo no con' xèn che'n Tad Jesús. Noo noo ndyoodi's no Saul mèn no noo noo ngol' Saul di's loo mèn nación Israel, mèn co' ndyoodi's di'stèe grieg. Per mènna axta arid mbli purad par nguth mènna Saul.

30 Co'se' mda' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist cuent le' mènna ngue li purad par guth mèn Saul, mbe' mèn co' ndxela'sa Saul par ned làaz mèn ciuda Cesar. Ngoloa, mtel' mèn co' ndxela'sa Saul par ya Saul par ciuda Tars co'te' nac liz no làaz Saul.

31 Le'n tiempa ryete mèn co' nqueltàa, co' ndxela's loo Jesucrist par ned làaz mèn jude, no par ned làaz mèn galile, no par ned làaz mèn samari, ryete mènna ngure nagàl lezo' loo cón che'n Diox. No nqueltàa yende chó mèn mdub ngu's mènna. No sate más nzi té'th mèn no sate más nda' mèn cuent cón che'n Diox par tolo ndyubdi's ndac mèn xal

ñibe'pe' Diox loo mèn. Mzyeb mèn loo cón che'n Diox no mque tee li mèn cas loo cón che'n Diox. No sate más nqueltàa mèn no ndoo yar' mèn xalque' ndli Xpii Natú' par tolo tyal mèn yila's mèn loo Diox.

Tad Jesucrist mteyac thib mbi' co' ngro' lèe Ene.

³² Co'se' mque tee too naa Pedr mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist huax lugar, sangngua Pedr ned nziri' thib yèez co' lèe Lid par ngua too naa Pedr mèn co' ngola's par neda, ne.

³³ Le'n yèeza mzyál' Pedr thib mbi' co' lèe Ene. Mbi'a ndxàcle' xon lín' nax loo thib yíiz mbii co' lèe yíiz bech.

³⁴ Pedr ndxab loo Ene:

—Ene, Tad Jesucrist mteyacl. Goo che no fqui's camil.

Leque hora ngo too li Ene xal thib mèn huen. Ale ndxe'sleque' ngo too Ene.

³⁵ Ryete mèn co' naban, mèn co' nac mèn yèez Lid no mèn co' nac mèn yèez Sarón gunèe xal gundee Ene. Ryete mènà mblá' costumbr gox co' mque no mèn. No luega ngòo mènà loo cón che'n Tad Jesús.

Tad Jesús mblo xban thib xa'got co' ngro' lèe Dorc xalque' mna'b Pedr loo Tad par li Tad con'a.

³⁶ Leque le'n tiempa ngo thib xa'got co' ngola's loo Jesucrist le'n ciuda Jop. Xa'gota ngro' lèe Tabit. Le' di'stèe mèn grieg na, mbez mèn lèe xa'gota Dorc. Dib lal naban xa'gota mque tee ban li xa'gota con' ndac. No ndlyath no xa'gota mèn co' ndyac yaltii co' nde che con' loo, co' nee di's, mèn co' naquin con'.

³⁷ No le'xque' le'n huiz co'se' mque tee Pedr par ned le'n yèez Lid, mxac len Dorc no nguth Dorc. Co'se' ngolo mtegad mèn thebol Dorc, mxo'f mèn thebol Dorc loo mes le'n thìb cuart co' nac chop pis liz thebol Dorc.

³⁸ Ciuda Jop nziri' gax con yèez Lid co'te' mque tee Pedr. Per com le' mèn Jop co' ndxela's non le' Pedr ngue tee le'n yèez Lid, ¿lé'?, mtel' mènna chop xa'bi' co' ngua nee loo Pedr li Pedr favor lueg tyee Pedr par ya Pedr ciuda Jop.

³⁹ Sya, lueg mxen Pedr ned con ryop mènna. Co'se' mzin Pedr liz thebol Dorc, sangmbe' mènna Pedr loo pis gáp co'te' ndub cuart co'te' nzo'f thebol Dorc. Le' rye mèngot viud co' ngòc amista con thebol Dorc na, nziri' dib vuilt loo thebol Dorc. Nzi yón' mènna. No mblu' mèngota vestid no camis co' mtoxcua' thebol Dorc no co' mblo yóo' thebol Dorc co'se' naban thebol Dorc loo Pedr.

⁴⁰ Sya, luega mnibe' Pedr loo rye mèn co' nziri' par ngro' mèn par fuer. Ngoloa, mdub xib Pedr. No ngurez Pedr Diox le' Diox li par ryo xban thebol Dorc. No ngolo ngurez Pedr Diox, xèe ngüi' Pedr loo thebol Dorc co' nzo'f loo mes. Sya, ndxab Pedr loo thebol Dorc:

—Tabit, goo che co'te' naxl ba', ey.

Sya, mxal' Dorc ngudloo Dorc. No co'se' gunèe Dorc Pedr, mdub Dorc.

⁴¹ Sya, mxen Pedr ya' Dorc. Mxít too Pedr Dorc. No luega mbrez Pedr mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist no rye mèngot viud co' mnibe' Pedr ngro' fuer. Co'se' ngòo rye mènna le'n nyòo, mblu' Pedr Dorc loo mèn. Ngro xbanle' Dorc. No ngo chele' Dorc.

⁴² Mbyath mbyèn con' co' ngòc loo Dorca dib le'n ciuda Jop. Cona mbli sate más huax mèn ngola's loo Tad Jesús.

⁴³ Le' Pedr na, sangmbyan' le'n ciuda Jop le'n plá huiz liz thìb mbi' co' ntecuu's yid má'. Mbi'a lèe Mon.

10

Pedr ngua liz thìb mbi' co' ngro' lèe Cornel.

¹ Tiempa ngo ban thìb mbi' co' ngro' lèe Cornel le'n ciuda Cesar. Cornel ngòc capitán loo thìb ayo solndad co' ngro' lèe partid Italian.

² Ngòc Cornel thìb mbi' co' thidte mqueltàa con famil Cornel par mdyub xib mèna no mcòo' mèna yéc mèna loo Diox liz Cornel. No anze'f mzyeb Cornel loo cón che'n Diox. Mda' Cornel tmi par ndlyath no Cornel mèn nación Israel co' ngo ban ciuda Cesar, mèn co' ndyac yaltìi. No thidteneque' mbez Cornel Diox.

³ Thìb vez ngòc thìb con' loo Cornel. Com hor nquée guyon bzyè, clarleque' mxyo'f loo thìb con' loo Cornel. Mxac Cornel le' thìb angl che'n Diox ngòc co'te' nzo Cornel. Ndxab angl loo Cornel:

—Cornel.

⁴ Per Cornel xèe ngüi' loo angl. No anze'f mzyeb Cornel. Por lult mnibdi's Cornel loo angl. Ndxab Cornel:

—¿Cóna, Tad?

Angl ndxab loo Cornel:

—Diox ncàaque' cuent di's co' mbez gu' co'se' mbez gu' Diox. No ndxòo lezo' Diox con' ndli gu' co'se' ndlyath no gu' mèn co' ndyac yaltìi co' nquin con'.

⁵ Na ñibe' lool, Cornel, ftel' mèn par ciuda Jop par ya chez mènà thìb mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr.

⁶ Mon nzo ban liz tedibguè' mbi' co' lèe Mon co' nac thìb mbi' co' ntecuu's yid má'. Liz Mona ndub gaxte ro nittó'. Co'se' yi'th mbi' co' lèe Mon Pedr lool, Mon Pedr ta' cuent lool cón naquin lil.

⁷ Co'se' ndyàa angl co' mdoodi's no Cornel, Cornel mbli mandad ndye'th chop moz Cornel no ndye'th thìb solndad co' nac mbi'ley'. Mbi' co' nac solndada, anze'f ndxàp Cornel yalxla's ñèe Cornel mbi'.

⁸ Mda' Cornel cuent loo moz no loo solndad ryete con' co' ngòc loo Cornel. Ngoloa, mtel' Cornel moz con solndad. Nda moz con solndad ciuda Jop.

⁹ Tedib huiz co' nde nquea, láth ndoo moz con solndad ned no co'se' yamerle' nde zin gax moz con solndad ciuda Jop, Pedr nguáp loo zote yéc yòo par cuez Pedr Diox. Hora ngòc casque' rol huiz.

¹⁰ Hora anze'f ndlyan' Pedr. Ndlyá's Pedr hua Pedr. Per láth ngue toxcuá' mèn con' hua Pedr, no láth ngue bez Pedr Diox, mxyo'f loo thìb con' loo Pedr.

¹¹ Per con' co' mxyo'f loo loo Pedr, mxac Pedr mxyal' loo bé'. No mxac Pedr nde làa thìb le' lar' co' anze'f naroo loo bé' loo Pedr. Natedó' lar'a dyap squin.

¹² Loo lar'a nzo huax loo má' co' nzi'f nii, no mbel', no mbin co' iñaade hua mèn.

¹³ Sya, hora mbin Pedr thìb di's co' mbyèn loo bé'. Ndxab di'sa loo Pedr:

—Goo too, Pedr. Lùu ñee xá ñaa má' co' ndyubla'sl hual. Beth má' par hual.

14 Pedr mcàb loo Tad. Ndxab Pedr:

—Aa'a, Tad. Ne'guththen nec thìb má' ba' par huan má' tac daa thidteneque' tarte hua nítỳèth bé! má' zab co' iñaade hua mèn.

15 Mbere Tad Jesús, mdoodi's Tad Jesús tedib vez loo Pedr. Ndxab Tad Jesús:

—Rye loothe má' co' mtembìi Diox par hua mèn, ne'gabtel inambìide má', Pedr.

16 Ngolo mbyon vez ngòca tataa loo Pedr, mbere lar'a. Nguáp lar'a loo bé' nazal' má' lar'.

17 Per láth ngue li Pedr xtùuz cóthe li Pedr cón che'n con' co' mxyo'f loo loo Pedr no cón nee di's con' co' mxyo'f loo loo Pedr, no mbli Pedr xtùuz cón nee di's di's co' gunii Tad loo Pedr, mzin gax moz con solndad co' mtel' Cornel ro puert liz Mon. Gunii moz loo mèn guliz mbi' co' lèe Mon. Ndxab moz:

—¿Ché' trè' nac liz Mon co' ntecuu's yid má', cà'?

18 Texal mzin moz liz Mon, gáple'que' mnibdi's moz loo mèn guliz Mon. Ndxab moz:

—¿Ché' nzo thìb mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe Pedr co' nzo ban trè' nalle', à'?

19 Per láth be' ngue li Pedr xtùuz cón che'n con' co' mxyo'f loo loo Pedr, Xpii Natú' ndxab loo Pedr:

—Pedr, hui' nexa. Son xa'bi' nde cua'n lùu.

20 Ndxab Xpii Natú' loo Pedr, ne:

—Goo too no bilàa. Fxen ned no huàa no mèn ba'. No ne'gàcte chop loo chop la'sl tac daa mtel' mèn ba'. Mbi'th mèn ba' lool.

21 Sya, mbilàa Pedr. Ngua Pedr co'te' nziri' yon mèn co' mtel' Cornel. Ndxab Pedr loo mèn:

—Daa nac xa' co' nde cua'n gu'. ¿Chó zin' nde gu', à'?

22 Mènà mcàb. Ndxab mènà loo Pedr:

—Nu' nde mandad che'n thib mbi' co' lèe Cornel co' nac thib capitán co' nacguè' thib mbi' guryath no thib mbi' guryèn. Nzyeb Cornel loo cón che'n Diox no ndli Cornel cas loo cón che'n Diox. No ryete mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Jop anze'f ndli par ndyu' Cornel. No anze'f nque' lezo' mènà ñèe mènà Cornel. No mtel' Diox thib angl che'n Diox co' ngua loo Cornel. Angl ndxab loo Cornel ndxàalque' tel' chez Cornel lùu par yal liz Cornel par gòn Cornel cuent co' ta'l loo Cornel cón che'n Jesucrist.

²³ Sya, mnibe' Pedr loo yon xa'bi'a ngòo xa' par le'n nyòo. No mbyan' no xa'bi'a Pedr yál'a. Co'se' ngo ñi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mxen Pedr ned, nda no Pedr yon xa'bi'a. No ndoo nque plá mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co' nac mèn ciuda Jop xís Pedr par ngua no mènà Pedr ciuda Cesar co'te' nac liz Cornel.

²⁴ Mzin Pedr con mènà ciuda Cesar tedib huiz co' nde nquea co'te' nque bed Cornel con ndxep mèn guliz Cornel no con ndxep amiu co' nac huen amiu Cornel co' ndxab Cornel yi'th par gòn mènà di's co' tyoodi's Pedr loo mènà.

²⁵ Co'se' mzin Pedr liz Cornel, Cornel ngro' par ngua càa ned Cornel Pedr. No mdub xib Cornel loo Pedr par mcòo' Cornel yéc Cornel loo Pedr.

²⁶ Per Pedr mxít too Cornel. Ndxab Pedr loo Cornel:

—Mbi', goo too, yey. Ne'tub xibtel loon. ¿Ché' ingüi'del daa, ne, nac lomisque' mbi' xal lùu, Cornel? Lalque' ryop na', ey.

²⁷ No láth nque toodi's no Pedr Cornel, ngòo no Cornel Pedr par le'n nyòo. Gunèe Pedr huax mèn mqueltàa liz Cornel.

²⁸ Sya, ndxab Pedr loo rye mènà:

—Gu' non no nanee gu' xal nac mèn naciòn Israel loo xley' mèn naciòn Israel. Xley' mènà inda'de lugar par queltàa no mènà mèn tith o yòo mènà liz mèn co' nac mèn tith. Per Diox mblu' loon indxàalte gaben yende chó con' nac con' zab no con' co' inambiide loo Diox.

²⁹ Por cona, texal ngurez gu' daa, luega ndalen loo gu' no ne'ngolten nec thib di's loo mèn co' mtel' gu' loon. Ndlyazen ñee gu' loon chonon mtel' chez gu' daa.

³⁰ Sya, mcàb Cornel loo Pedr. Ndxab Cornel:

—Ndxàc thap huiz xal hor nalthe, daa nzo le'n nyòo lizen ndxè'. Xlat daa. No ngue bezen Diox co' nac hor co' mbezen Diox ndxáal bzyè. Hora mxyo'f loo thib mbi' co' noc xab co' anze'f nquée xnii loon.

³¹ Gunee mbi' loon: Cornel, Diox mcàaque' cuent di's co' mbezl loo Diox co'se' mbezl Diox. No nte'que' lezo' Diox cón che'n con' co' ndlyath nol mèn prob co' naquin con'.

³² Gunee angl loon, ne: Ftel' mèn ya xi mèn Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr co' nzo ban ciuda Jop. Mona nzo ban liz thib mbi' co' lèeguè' Mon co' ntecuu's yid má'. Liz Mona ndub gax ro níttó'. Co'se' yi'th Mon Pedr lool, Mon Pedr yòo tyoodi's no lùu cón ndxàal lil.

³³ Por cona, luega mtel'en mèn par ngua cua'n mèn lùu. Per nalle' huenque' mblil ndel. No nalle' ñeel ryete nu' nziri' loo Diox trè' no ndlya's nu' gòn nu' di's co' ñibe' Diox lool par tyoodi'sl loo nu'.

Pedr mblo yalbàn liz Cornel.

³⁴ Sya, mtlo Pedr, mdoodi's Pedr loo mènà. Ndxab Pedr:

—Nase naneen no ndan cuent yende chó mèn más ndyu' loo xtàa mèn loo Diox.

³⁵ Ndxé'leque', Diox ndyal no ngòo Diox cuent cón che'n mèn chol naciòn, mèn co' nzyeb loo cón che'n Diox no co' nque tee ban nali no nambii loo Diox par yòo mèna loo cón che'n Diox.

³⁶ Diox gunii loo bin mèn naciòn Israel. Mde'th Diox di's loo mèna xá mod yo nagàl lezo' mèn loo Diox por cón che'n Jesucrist. Jesucrist nac Tad no jef loo ryethe mèn.

³⁷ Gu' huen huen nda' cuent cón che'n con' co' ngòc par ned làaz mèn naciòn Israel co'se' ner mtlo Juàn Bautist, mblo Juàn yalbàn no mde'th Juàn di's cón che'n Tad Jesús. No mbli Juàn bautizar mèn par neda. Ngoloa, mque tee go Tad Jesús yalbàn loo mèn yèzya' che'n làaz mèn galile.

³⁸ Gu' nanee no non gu' xá mod mbli Diox par ngòp Jesús con' la's nii Jesús no la's ya' Jesús por cón che'n Xpii Natú' che'n Diox. Nanee gu', ne, xá mod mque tee li Jesús con' ndac. No mteyac Jesús rye loothe yíiz co' ngòc xquíiz che'n Mebizya co' mxac mèn. Jesús mbli con'a tac Diox nzo noque' Jesús.

³⁹ Nu' nac mèn co' nda' cuent cón che'n ryethe con' mbli Jesús. Mbli Jesús con'a par ned le'n yèzya' che'n làaz mèn jude no le'n ciuda Jerusalén, ne. Ngoloa, mbeth mèn Jesús. Mque' mèn Jesús loo thìb cruz.

⁴⁰ Per mastale' nguth Jesús loo thìb cruz, mbli Diox par ngro xban Jesús co'se' ngolo son huiz nguth Jesús. Ngoloa, mbli Diox, ne, par gunèe nu' Jesús tedib vez.

⁴¹ Ne'nglu' loode Diox Jesús loo ryete mèn tiempa. Ndxé'leque', Diox mbli' Jesús loo nu', nu'

co' ngòc mèn co' Diox mcai ndoore', par gac nu' mèn co' ta' cuent no te'th nu' cón che'n Jesús. Co'se' ngolo ngro xban Jesús làth mèn nguth, nu' nduhua no Jesús no ngu no nu' Jesús co' ngòc xít nu' no lua' nu'.

⁴² Le'n huiz co' mque tee no Jesús nu' loo ngro xban Jesús, Jesús mnibe' loo nu' ya lo nu' yalbàn no ta' nu' cuent loo mèn le' Diox mdoo leque yub Jesús xal thib juez par tub rez Jesús cón che'n mèn naban, no cón che'n mèn nguth, co'se' gac tiempa.

⁴³ Lomisque' ne, gunii rye mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn, mèn gunii póla cón che'n Jesús. Ndxab mèn le' ryete mèn co' yila's loo Jesús no loo cón che'n Jesús, mèn tyon' xtol por cón che'n Jesús.

Ngulàale' Xpii Natú' no ngò Xpii Natú' loo mèn co' inacte mèn nación Israel par tlo ñibe' Xpii Natú' loo mèn, ne.

⁴⁴ Tatabe' ngue toodi's no Pedr mèn liz Cornel co'se' ngulàa Xpii Natú' loo rye mèn no ngò Xpii Natú' le'n lezo' mèn co' nzi yòn di's co' ngo Pedr yalbàn. No mtlo Xpii Natú', mnibe' Xpii Natú' loo mèn.

⁴⁵ Mèn nación Israel co' ndxela's loo Jesús co' mbi'th no Pedr liz Cornel, mèn ante mbui' no ante gunaa mèn le' Xpii Natú' ngulàa loo mèn co' inacte mèn nación Israel, ne.

⁴⁶ Tataa mbui' no gunaa mèn nación Israel tac mbìn mèn le' mèn co' inacte mèn nación Israel mdoodi's tedib di'stée no mbez mèn di's roo di's xèn no di's natú' loo taamas mèn cón che'n Diox, ne.

47 Sya, ndxab Pedr loo myen' xtàa Pedr co' ngua no Pedr liz Cornel:

—¿Xá nee gu? ¿Ché' nzo chó gu' cà di's par gàc bautizar mèn ndxè'? Gu' naneeque' le' mèn ndxè' ngulàa Xpii Natú' loo xalque' ngulàa Xpii Natú' loo na', ¿lé'? Cóna, ña'ben di's ndxè' loo gu'.

Sya, ndxab myen' loo Pedr:

—Yende cón li gàc bautizar mèn ba', yey.

48 Sya, mnibe' Pedr gàc bautizar mènà por lèe Tad Jesucrist. Ngolo ngòc bautizar mènà, mna'b mènà loo Pedr. Ndxab mènà:

—Pedr, byan' con nu' mase pláte huiz, yey.

11

Pedr ngua ta' cuent cón che'n con' ngòc loo Pedr liz Cornel loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Jerusalén.

¹ Ryete myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's, no mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús, co' nqueltàa le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude, mènà mbìn le' mèn co' inacte mèn nación Israel mdyal mbìn di's ndac co' nac di's ndac che'n Diox. Ngola's mènà no ngòc mènà loo cón che'n Diox, ne.

² Co'se' mbere Pedr, mdyàa Pedr par ciuda Jerusalén, mèn co' ndxela's co' nac mèn nación Israel anze'f mteyol' di's con Pedr cón che'n cón mbli Pedr liz Cornel.

³ Ndxab mènà loo Pedr:

—¿Chonon ngua too naal mèn co' inacte mèn nación Israel no axte ndxuhua nol mènà, à'?

⁴ Sya, mtlo Pedr, mda' Pedr cuent loo mèn con' co' ngòc loo Pedr ndoore' ya Pedr liz Cornel no axta xal ngòc bautizar mèn liz Cornel. Ndxab Pedr:

⁵ —Daa ngo le'n ciuda Jop. No láth ngue bezen Diox thib bzyè, mxyo'f loo thib con' loon. Gunèen nde làa thib con' co' ñaa xal thib le' mant loo bé' loon. No natedó' mant dyap punt.

⁶ Co'se' mbui'en co' huenleque' le'n mant cón nzo le'n mant, gunèen nzo má' co' nzi'f thap nii le'n mant co' nac má' huan. Nzo mbel'. No nzo mbin le'n mant.

⁷ No mbinen thib di's co' gunee loon: Goo too, Pedr. Lùu nee xá ñaa má' co' hual. Beth má' par hual.

⁸ Per daa ndxab loo Tad: Aa'a, Tad. Ne'lidena tataa tac daa tarte hua nec thib nítyèth má' co' nac má' nazab no co' nac má' co' inambide.

⁹ Sya, mbere di's che'n Tad. Mbyèn di'sa tedib vez loo bé'. Gunee di'sa loon: Rye má' co' mtembii Diox, ne'gabtél má' zab má'a.

¹⁰ Mbyon vez tataa gunee Tad loon. Ngoloa, mbere mant. Nguáp mant loo bé' tedib vez.

¹¹ Leque hora, mzin son xa'bi' liz Mon co'te' nzon. Yon xa'bi'a nde axta ciuda Cesar par mbi'th cua'n xa' daa.

¹² Sya, mtel' Xpii Natú' daa, nda non yon mènà. No mnibe' Xpii Natú' loon ne'gàcte chop loo chop la's daa par ga non mènà liz Cornel. Ngua no xop mèn ciuda Jop, co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist, daa liz mbi' co' lèe Cornel ciuda Cesar, ne.

¹³ Mbi' co' lèe Cornela mda'guè' cuent loo nu' xá mod gunèe mbi' ngua thib angl loo mbi' liz mbi'. Ndxab angl loo mbi': Ftel' mèn par ya mèn ciuda Jop par ya xi mèn thib mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe co' lèe Pedr.

¹⁴ Mon ñee lool xá mod lil par gác lyá'l loo con'

ryes con ryete mèn gulizl.

¹⁵ Co'se' mtlon, ngue toodiz non mèn guliz Cornel liz Cornel, Xpii Natú' ngulàa loo mènà no ngòo Xpii Natú' loo mènà par tlo ñibe' Xpii Natú' loo mènà xalque' ngulàa Xpii Natú' loo na' co'se' ngòc huiz co'se' nerleque' ngulàa Xpii Natú' loo na' no ngòo Xpii Natú' loo na' par tlo ñibe' Xpii Natú' loo na', ne.

¹⁶ Axta syare' mte' lezon xal gunii Tad Jesús loo na': Lìcque', Juàn Bautist mbli bautizar mèn con nít per le'n taaplá huiz lin par lyàa Xpii Natú' che'n Diox loo ryete gu' co' ngola'sle' loo cón chenen no loon, co' nee di's, thidte ngòo gu' loo cón chenen por cón che'n Xpii Natú' co' lyàa loo gu' xal co'se' ndxòo mèn le'n nít par ndxàc bautizar mèn.

¹⁷ Pues, chele' Diox mbli ngulàa Xpii natú' no ngòo Xpii Natú' loo mèn co' inactive mèn nación Israel par mtlo ñibe' Xpii Natú' loo mènà, ne, xalque' ngulàa Xpii Natú' loo na' no ngòo Xpii Natú' loo na' par mtlo ñibe' Xpii Natú' loo na' co' ngola'sle' loo Jesucrist, ¿chó nac daa hora par gác daa thib xa' co' cà di's, no thib xa' co' nac ngolo ngola's loo con' ngue li Diox par yila's taamas mèn, sya, à'? Yende mod gác lin tataa, ¿lé'?

¹⁸ Le' sya, co'se' mbìn mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co' nac mèn ciuda Jerusalén tataa ndxab Pedr, xègà mbyau' ro mènà. Más quee lezo' mènà ndxab mènà di's roo di's xèn no di's natú' loo xtàa mèn cón che'n Diox no loo Diox. Ndxab mènà:

—¡Ay, Dio's! Nase non na' no nanee na' axta loo mèn co' inactive mèn nación Israel mbli Diox par mxyal' ned mxyal' yó' par ngulàa yéc mènà no ngulàa lezo' mènà par mse' mènà mod co' ngòp

mèna loo Diox. No tataa mod tyon' xtol mèna par gac loo mèna yòo ban no mèna Diox thidtene yiloo.

Mèn co' ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist mtlo mqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui.

¹⁹ Anon mbeth mèn thebol Steb mtlo mèn, ndub ngu's mèn mèn co' ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist. Ngo ndxep mèn co' nzo ne'ñee lezo' mxon' axta par le'n yèezya' co' nac làaz mèn fenis, no axta par le'n yèezya' co' nac làaz mèn chipr co' nac thib yòo biiz co' nziri' le'n nittó'. No axta le'n ciuda Antioqui mxon' rye mèna. Mblo mèna yalbàn rye ned mxon' mèna cón che'n di's ndac che'n Diox. Per ante loo mèn nación Israel mblo mèna yalbàn. Ne'ngode mèna yalbàn loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

²⁰ Làth xtau'a, ndxep mèn co' ngola's co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn chipr, no mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, ngro' mèna. Ngua que tee mèna. Mzin mèna axta ciuda Antioqui. Mdoodi's mèna loo mèn co' inacte mèn nación Israel par neda, ne. Mda' mèna cuent cón che'n di's ndac co' nac cón che'n Tad Jesús co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes.

²¹ Diox mbli ngòp mèna con' roo con' xèn la's nii mèna no la's ya' mèna par ngo mèna yalbàn no te'th mèna cón che'n Tad Jesús. No por cón che'n co' mxo'f zin' mèn cón che'n Tad Jesús huax mèn co' inacte mèn nación Israel mblá' costumbr gox co' mbed no mèn no ngola's mèna loo Tad Jesús.

²² Co'se' mbìn mèn co' nac mèn ciuda Jerusalén co' nqueltàa loo cón che'n Jesucrist le' mèn co' inacte mèn nación Israel ngola's, mtel' mèna Mbèl' par ngua Mbèl' axta Antioqui par lyath no Mbèl'

mèn co' nque tee go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n ciuda Antioqui.

²³ Co'se' mzin Mbèl' ciuda Antioqui, ñèe Mbèl' anze'f thib con' ndac angngue li Diox loo mèn ciuda Antioqui co' ngola'sle' loo Jesucrist. No anze'f mdyac lezo' Mbèl' gunèe Mbèl' cón nque li Diox loo mènna. Sya, mco'x Mbèl' loo ryete mènna. Ndxab Mbèl' loo mèn:

—Dib nzo yéc gu' no dib nzo lezo' gu' bli nèe gu' gu' no altantque' gure gu' loo cón che'n Tad Jesucrist.

²⁴ Tataa mque tee li Mbèl' tac Mbèl' ngòc thib mbi' ndac loo Diox. No ñibe'pe' Xpii Natú' loo Mbèl'. No anze'f ngòp Mbèl' yalxla's loo Diox. Por cona, anze'f thib mèn ngola'sle' loo cón che'n Jesucrist por cón che'n Mbèl'.

²⁵ Ngolo mque tee Mbèl' le'n ciuda Antioqui ndxep tiemp, mxen Mbèl' ned. Nda Mbèl' par ciuda Tars par cua'n Mbèl' Saul le'n ciuda Tars. No co'se' mzyál' Mbèl' Saul, mbe' Mbèl' Saul par ciuda Antioqui tedib vez.

²⁶ No ngo no Mbèl' Saul con rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Antioqui le'n thib lín' complet. Mblu' Mbèl' ryop Saul loo huax mèn cón che'n Diox. Mèn ciuda Antioqui nerleque' ngòc mèn co' mdub lèe mèn co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist mèn co' ngòo loo cón che'n Jesucrist.

²⁷ Leque le'n huiza ngo ndxep mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox le'n ciuda Jerusalén. Ngro' mènna le'n ciuda Jerusalén par ngua mènna axta ciuda Antioqui.

²⁸ Làth nzo mènà làth mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui, thib mbi' co' lèe Agab co' ngòc mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' ngua Antioqui, ngo too mbi' làth mèn co' ndxàc hues por ndxela's mènà loo cón che'n Jesucrist. Mnibe' Xpii Natú' loo mbi'. Ndxab mbi' loo mèn co' nqueltàaa lyàa thib huin tín' loo mèn dib athu loo izlyo'. No ngòcque' con'a le'n tiemp co'se' mdub ñibe' thib mbi' co' ngro' lèe Claud loo mèn ciuda Rom co' nac làaz mèn ital.

²⁹ Sya, mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui, ndxab mènà loo xtàa mènà no mdoo lezo' mènà tel' mèn ndxep tmi loo mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús, mèn co' naban par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude. Tub mènà tmi xal nzote mènà.

³⁰ Tataa mbli mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui. Mtel' mènà tmi loo mèn gool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n yèezya' co' nac làaz mèn jude. Sya, mbe' Mbèl' ryop Saul tmi co' mtel' mènà loo mèn goola.

12

Mbeth mèn Cob, hues Juàn. Le' Pedr na, mque' mèn lezi'f.

¹ Le'n tiemp co' mnibe' rey Herod, co' ngòc Herod Chu'th xot Herod Gox, loo mèn nación Israel, mtlo Herod, mnibe' Herod loo mèn par tub ngu's mènà mèn co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist le'n chol yèezya' che'n làaz mèn nación Israel.

² Mbli Herod mandad mbeth mèn Cob, hues Juàn, con spad.

³ Co'se' ñèe Herod le' mèn nación Israel ndxòo lezo' no mbyan' gust lezo' mèn mbeth mèn Cob, mnibe' Herod par mxen mèn Pedr par que' mèn Pedr lezif. Mbli mèn con'a con Pedr le'n huiz lni co'se' ndxuhua mèna pan co' indxòode dii levadur.

⁴ Co'se' ngolo mxen mèn Pedr, mnibe' Herod que' mèn Pedr lezi'f. Le'n lezi'f mquenap si'n fthib solndad Pedr. Mbli Herod xtùuz co' Herod Pedr loo mèn nación Israel par guth Herod Pedr loo mèn nación Israel co'se' yilo riid lni pasc.

⁵ Cona, huen huen mquenap solndad Pedr le'n lezi'f. Per mastale' huen huen nquenap solndad Pedr le'n lezi'f, rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús le'n ciuda Jerusalén nalyat ngurez mèna Diox ze no yál' par lyá' Pedr la's ya' mèna con Herod.

Diox mbli par mblyá' Pedr lezi'f.

⁶ Per leque yál' par yinii izlyo' tedib huiz co' nac huiz co' ñibe' Herod co' mèn Pedr lezi'f par guth mèn Pedr loo mèn nación Israel, yál'a nax yàt Pedr cuat chop solndad axta le'n lult quart le'n lezi'f. Natedó' Pedr con chop caden. Le' taamas solndad na, huen huen nzi quenap lezi'f par fuer.

⁷ Láth ndxàc con' ryes loo Pedr yál'a, thib angl che'n Tad Diox ngro' too le'n lezi'f. No ante mbya'x xnii le'n lezi'f. Mbli angl mcauau yéc rye solndad no mcauau lezo' rye solndad co' ngue quenap Pedr le'n lezi'f yál' no co' ngue quenap lezi'f par fuer. Yende cón mden' solndad. Sya, mcuin angl Pedr par ryo' mcal' loo Pedr. Ndxab angl loo Pedr:

—Pedr, jer goo che, yey.

Le' caden co' natedó' ya' Pedra na, ale yub mxyac.

⁸ Ndxab angl loo Pedr:

—Quej tí' bay le'nl. No fque' yilid niil.

Co'se' ngolo mbli nab Pedr Pedr, ndxab angl loo Pedr:

—Fcap capl. Ftoo nque xísen. Ndyàa na'.

⁹ Pedr mdoo nque xís angl. Per axta ne' ne' inon Pedr ¿ché', licque', ndxàc con'a loo Pedr o ché' ilicte ndxàc con' co' ngue li angl loo Pedr? Ale ndyac Pedr mxyo'f loo con' loo Pedr.

¹⁰ Per nguri'th angl con Pedr loo solndad co' nzi quenap le'n taamas cua' le'n lezi'f. Co'se' mzin angl con Pedr ro puert zaguan co' ndoo ro ned co' nac puert yi'f, ale yub puert mxyal'. Ngro' angl ryop Pedr par ro ned par fuer. Co'se' ngolo mdee no angl Pedr casque' thìb cuadr, mblá' angl Pedr. Xexte mdyon' angl loo Pedr.

¹¹ Axta syare' mda' Pedr cuent con' co' ndxàc loo Pedr. Ndxab Pedr loo lezo' Pedr:

—Nase, licque', naneen le' Tad Diox mtel' thìb angl che'n Tad Diox par mtelá' angl daa la's ya' Herod no la's ya' ryete mèn nación Israel. No mblyá' daa loo ryethe con' mblya's mènna li no mènna daa.

¹² Láth ngue li Pedr xtùuz cón ngòc loo Pedr, nda Pedr liz thìb xa'got co' lèè Mari co' nac xna' Juàn, Juàn co' ne' tedib lèè Marc. Liz Maria, huax mèn mqueltàa yál'a par nzi bez mèn Diox cón che'n Pedr.

¹³ Co'se' mte's Pedr puert co' ndoo ro ned co'te' ndxòo mèn loo lue' liz Mari, ngro' thìb mza' co' lèè Rod par nda nee mza' chó ngue te's puert.

¹⁴ Per co'se' mda' mza' cuent Pedr na, por ndlibe' mza' xal ndyoodi's Pedr, ne'nخال'te mza' puert.

Ndxle'leque', yende izlyo', mque' mza' carre tant ndyac lezo' mza'. Ngua mza' axta le'n nyòo par ngua li mza' avis loo mèn le' Pedr ngue te's puert.

¹⁵ Sya, mcàb mèn co' nzo le'n nyòo loo mza'. Ndxab mènna loo mza':

—Mbízil, ndee. ¡Pà gàca, Pedr!

Per mza' sate más mbez:

—Lìca, Pedr na.

Per mastale' tataa mbez mza', mèn co' nzo le'n nyòo mbez:

—Inacta Pedr, hombre. Peser angl che'n Pedr na.

¹⁶ Látha, sate más ndoo Pedr. Mte's Pedr puert. Per por lult co'se' mxal' mènna puert, gunèe mèn Pedr na. No ale mzyeb mènna no ngo no lezo' mènna.

¹⁷ Per Pedr mbli señ loo mènna con ya' Pedr par ne'lide mèn ruid. No tau' mèn ro mèn. Sya, mda' Pedr cuent loo mènna xá mod mbli Tad Diox loo Pedr par ngro' Pedr lezi'f. Ndxab Pedr loo mènna, ne:

—Bli gu' favor, fta' gu' cuent ndxè' loo Cob no loo mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Tad Jesús.

Sya, ngro' Pedr tedib vez par nda Pedr tedib lugar.

¹⁸ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ngo too huax di's làth rye solndad co' mquenap Pedr tac ne'nda'de solndad cuent xá mod ngro' Pedr lezi'f no pá ned nda Pedr.

¹⁹ Sya, mnibe' Herod ya cua'n solndad Pedr. Ngua cua'nque' solndad Pedr. Per ya ne'ngagaade Pedr loo solndad. Sya, mnibdi's Herod loo solndad. Ndxab Herod:

—¿Cón mbli gu'? ¿Chonon mbla' gu' mxon' Pedr? Per nalle', gu' ya looi por Pedr.

Sya, mbli Herod mandad ngua yuth taamas solndad solndada. Ngolo ngòc con'a, mxen Herod ned. Ngro' Herod làaz mèn jude. Nda ban Herod ciuda Cesar.

Mzin huiz nguth Herod.

²⁰ Leque le'n huiza anze'f ngocloo tín' Herod con mèn co' ngo ban le'n yèzya' che'n làaz mèn ciuda Tir no che'n làaz mèn ciuda Sidón. Per ryete mèn yèzya'a thidte mdoodi's no thidte ngòc mènà par ya mènà loo Herod con thib mbi' co' lèe Blast. Blast ngòc thib mbi' co' thidte ñibe' con Herod. Mdix mènà huax tmi mcàa Blast par teri'th Blast di's che'n mènà loo Herod par li Blast yu' yàl lezo' Herod por cón che'n mènà. Tataa mbli prob mèn yèzya'a tac ned làaz Herod ndryo' co' ndxuhua mènà xal ndlya's Herod no xal ndyal Herod par tho' mèn gulàaz Herod con' loo mènà.

²¹ Sya, nguaque' Blast. Ngua toodi's no Blast Herod. Per Herod ndxab loo Blast:

—Neeca, por lùu lina. Ndxè' huiz yi'th nol mèn ba'.

Le' sya, huiz co' ngòc di's ya mèn làaz ciuda Tir no mèn làaz ciuda Sidón loo Herod tedib vez, huiza mdoc xab Herod lar' co' ndxoc rey. No mdub Herod loo asient co'te' ndyub ñibe' Herod loo mèn. Le' sya, co'se' mqueltàa rye mènà loo Herod, nen mdoodi's Herod loo mènà cón che'n Herod.

²² Sya, láth ngue toodi's Herod ryete mèn co' mqueltàa loo Herod, mtlo mènà, cabii mbez yèe mènà. Mbez mèn loo xtàa mèn cón che'n Herod:

—Mbi' co' ndyoodi's ba' inacte thib mbi' che'n izlyo' ndxè'. Ndxè'leque', nac mbi' ba' thib diox, ndyac na'.

23 Leque hora Diox mtel' thib angl che'n Diox par mbli angl ngulen thib yíz loo Herod. Tataa mbli Diox loo Herod tac ne'nglide Herod par gac con' guryath no con' guryèn loo Diox. Setilte mbli angl ngos mblya'b mbey le'n lezo' Herod par nduhua mbey bél' lad Herod. Pente mxec Herod taaplá huiz no maste. Guneei loo Herod. Nguth Herod.

24 Per di's co' nac di's ndac che'n Diox sate más ndxath ndxèn no sate más ngo mèn yalbàn cón che'n di's ndac le'n rye nación tiempa.

25 Co'se' ngolo mque tee go Mbèl' ryop Saul yalbàn loo mèn ciuda Antioqui, mbere Mbèl' ryop Saul, ndye'th Mbèl' ryop Saul par ciuda Jerusalén tedib vez. Ndye'th no Mbèl' ryop Saul Juàn co' ne' tedib lèe Marc par yo no Juàn Mbèl' ryop Saul le'n ciuda Jerusalén pláte huiz. Ngoloa, mbere Mbèl', no Saul, no Juàn Marc, ngua myen' Antioqui tedib vez.

13

Mbèl' ryop Saul mtlole' mxo'f zin' par co Mbèl' ryop Saul yalbàn loo mèn huax lugar.

¹ Be taa be taa nde tee huiz axtaque' ngo ndxep mèn làth mèn co' ngòo loo cón che'n Diox, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn no mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n Jesucrist loo mèn. Mèna ngòc leque Mbèl', no tedib mbi' co' lèe Mon co' ne' tedib lèe Yàt, no tedib mbi' co' ngro' lèe Lus co' ngòc mèn gulàaz che'n làaz mèn ciren, no tedib mbi' co' ngro' lèe Manaén. Mbi'a thidte mxyèn con Herod liz Herod, Herod co' ngòc gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn galile yiloa, no leque Saul co' mque tee no Mbèl'.

² Thìb huiz co'se' ryete mènà mqueltàa, ngue li mènà servis loo Diox no nzi xlat mènà, hora ngòc thìb con' loo mènà. Xpii Natú' thìb lìte mnibe' loo mènà. Ndxab Xpii Natú' loo mènà:

—Blo' xà' gu' Mbèl' ryop Saul làth gu' par xo'f zin' Mbèl' ryop Saul thìb zin' co' lyazen li Mbèl' ryop Saul.

³ Mènà tolo ngurez Diox. No dib lal ngurez mènà Diox ngure xlat mèn. Látha, mxo'f mènà ya' mènà loo Mbèl' no loo Saul. Ngoloa, gunii mènà Diox loo Mbèl' no loo Saul. Ndxab mènà loo ryop myen':

—Diox huen nda gu', ndee gu'.

Sya, mxen Mbèl' ryop Saul ned. Nda Mbèl' ryop Saul xal mnibe' Xpii Natú' loo Mbèl' ryop Saul.

Mbèl' ryop Saul ngue go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn yèezya' che'n làaz mèn chipr.

⁴ Co'se' ngolo mtel' Xpii Natú' Mbèl' ryop Saul, mxen Mbèl' ryop Saul ned axta mzin Mbèl' ryop Saul thìb puert co' lèe Seleus co' nziri' ro nító'. Tya, ngòc myen' le'n thìb yòoyaa par mxyo'f myen' loo nít par nda myen' loo thìb yò biiz le'n nító' co' lèe Chipr.

⁵ Co'se' mzin Mbèl' ryop Saul Chipr co'te' nziri' puert co' lèe Salamin, sangmtlo Mbèl' ryop Saul, mblo myen' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn le'n sinagog che'n mèn nación Israel. Ngua nque Juàn Marc par mblyath no Juàn Marc Mbèl' ryop Saul, ne.

⁶ Mque tee Mbèl' ryop Saul ryete le'n yèezya' co' nac yò biiz co' nzo le'n nító' axta mzin Mbèl' ryop Saul tedib yèez co' lèe Paf co' nziri' par neda. Le'n yèeza mzyál' ryop Mbèl' Saul thìb mbi' co' nac mèn

nación Israel. Mbi'a ngro' lèe Barjesús. Ngòc mbi' thib hue's. Mqueltàa ngòc mbi' thib mbi' gutyè', ne. Mbez mbi' le' mbi' nde'th cón che'n Diox co' ndxab Diox loo mbi'.

⁷ Mbi' co' ngòc hue'sa ngo no tedib mbi' co' lèe Serg Pab co' ngòc gobernador loo mèn làaz mèn chipr. Mbi' co' ngro' lèe Serg Paba ngòc thib mbi' co' anze'f ndxác. Sya, mtel' Serg co' ngòc gobernador mèn par ngua càa mèn Mbèl' ryop Saul. Tac Serg mbly'a's gòn di's ndac che'n Diox co' ngo myen' yalbàn.

⁸ Per leque mbi' co' nac hue's, co' lèe Barjesús, co' ne' tedib lèe Elim, mcà' di's loo Mbèl' no loo Saul par ne'yila'ste mbi' co' nac gobernador di's cón che'n di's ndac co' ngo myen' yalbàn.

⁹ Sya, ndoole' Saul co' ne' tedib lèe Pab, Xpii Natú' mnibe' loo Pab par xèe mbui' Pab loo Elim.

¹⁰ No ndxab Pab loo Elim:

—Aa, mbi' gutyè' no mbi' ye'rsin'. Lùu nac xgan' Mbizya. No nacl ngolo ngola's che'n ryethe con' co' nac con' ndac. ¿Axta pól lál' ya ne'tolode gáč ngolo ngola's loo mod nalì co' ndli Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox, à'?

¹¹ Per nalle' Diox li par gáč thib yaltii lool. Lùu yan' sieu le'n ndxep tiemp. No ya ne'yinìide ned tyeel.

Leque hora luega mcua'u loo Elim. No ya ne'ngácte nde nii Elim. No mcua'n Elim thib mèn par tyen mèn ya' Elim tac ya ne'ngácte Elim nghui' Elim.

¹² Co'se' gunèe mbi' co' ngòc gobernador ngòc con'a loo Elim, ngola's gobernador loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Tac ante mbui' mbi' no ante gunaa

mbi' xal nac di's co' ngue tee lu' Pab ryop Mbèl' co' nac xley' che'n Jesús.

Pab ryop Mbèl' ngue tee go yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n yèez Antioqui co' nac yèezya' che'n làaz mèn pisid.

¹³ Pab ngòo loo thib yòoyaa con taamas myen' co' mque tee no Pab axta co'te' nac puert co' lèe Paf par nda Pab con myen' xtàa Pab par ned le'n yèezya' co' lèe Perg co' nac yèezya' che'n làaz mèn pamfil. Per Juàn Marc ne'nga node Pab con taamas myen'a. Ndxé'leque', mbere Juàn, ndyàa Juàn par ciuda Jerusalén tedib vez.

¹⁴ Ngolo mblá' Juàn Pab con xtàa Pab, mbii Pab con myen' yèez Perg. Ngua riid Pab con myen' xtàa Pab axta mzin myen' le'n thib ciuda co' lèe Antioqui co' nac thib ciuda che'n làaz mèn pisid. Co'se' ngòc huiz descans, ngòo Pab le'n sinagog mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Antioqui tiempa. Xèe mdub yòn Pab, con myen', di's co' mblab mèn cón che'n xti's Diox le'n sinagog.

¹⁵ Le' sya, co'se' ngolo mblab thib mbi' libr co' nac libr che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn, no co' nac libr co' mque' mèn co' nde'th co' ndxab Diox ye's, mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn le'n sinagoga, mèn mbli mandad par ngua yab mèn loo Pab con myen' co' mque tee no Pab. Ndxab mèn:

—Gu' co' nac mèn gulàaz nu', chele' gu' ngue no ndxep di's co' ndlya's gu' co'x gu' loo nu' co' nziri' trè', nzoque' mod tyoodi's gu' loo nu' nalle'. Ne'tyóode gu', no ne'zyebte gu', no ne'thyonte gu'.

16 Sya, ngo too Pab. No mbli Pab thib señ loo mènà par xèe cue mènà no par ne'lìde mènà arid ruid. Ndxab Pab loo mènà:

—Bìn gu' di's co' nde toodizen loo gu', gu' co' nac mèn che'n naciòn Israel, no gu' co' nzyeb loo cón che'n Diox no co' ndli cas loo cón che'n Diox.

17 Gu' nanee no nda'que' gu' cuent co' huenleque' le' Diox co' nac Dioxpe' na' co' nac mèn naciòn Israel, Diox mcai mèn co' ngòc xudgool na'. No mbli Diox par ngòc mènà thib naciòn roo no thib naciòn xèn co'se' tatabe' ngo ban mènà xal mèn tith làaz mèn naciòn Egipt. Ngoloa, mbli Diox par ngro' mèn co' nac mèn naciòn na' làaz mèn egipt por cón che'n con' roo con' xèn co' ndxàp Diox la's nii Diox no la's ya' Diox.

18 Mxec Diox no mcha'la's Diox xalque' ngòc mod co' ngòp mèn gulàaz na' co'te' nagán le'n cho' lín'.

19 Ngoloa, mbli Diox par mblyux gaz naciòn mèn co' ngòc mèn gulàaz mèn che'n làaz mèn canaán par mda' Diox co'te' ngure naciona loo mèn co' ngòc xudgool na' póla par mban mèn co' ngòc xudgool na' tya.

20 No ngoloa, mnibe' Diox loo mèn co' ngòc juez par ñibe' mènà loo mèn co' ngòc xudgool na' le'n thap ayo nzo cho' psi' lín'. Mnibe' jueza axta co'se' ngòc huiz co'se' ngo thib mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox loo mèn. Mbi'a ngro' lèe Samuel. Mbi'a mnibe'guè' loo mèn co' ngòc xudgool na' tiempa, ne.

21 Per le'n tiemp co' mnibe' Samuel loo mèn co' ngòc xudgool na', mènà mna'b loo Samuel. Ndxab mènà yo thib rey co' ñibe' loo mènà. Sya, mbli Diox

ngòc thib mbi' co' ngro' lèe Saul rey par ñibe' Saul loo mènà le'n cho' lín'. Saula ngòc xgan' thib mbi' co' ngro' lèe Cis. Cis ngòc bin che'n mèn co' ngòc bin che'n thib mbi' co' ngro' lèe Ming.

²² Ngoloa, mbli Diox par ngro' Saul. Ya ne'tolode gac Saul rey loo mèn xudgool na'. Sya, mbli Diox ngòc David rey loo mèn co' ngòc xudgool na'. Cón che'n Davida ndxab Diox: Daa ñee le' David co' nac xgan' Isaí, Davida nac thib mbi' co' anze'f ndxòo lezon ñèen. No li David ryete con' ndlyazen.

²³ Per nalle', ngue tan cuent loo gu' cón che'n thib mbi' co' lèe Jesús co' nac bin che'n leque yub David. Jesús mbli Diox par mbi'th yáal Jesús loo izlyo' làth mèn nacionpe' na' par mbi'th tí' no mbi'th telàa Jesús mèn nación Israel loo con' ryes xalque' ngòc di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn nación Israel.

²⁴ Per co'se' ndoore' yi'th que tee Jesús loo mèn nación Israel, Juàn Bautist mblolé' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn nación Israel. Mbez Juàn loo mèn ndxàal gac bautizar mèn no ndxàal lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par zye' mod co' ndxàp mèn loo Diox.

²⁵ Per co'se' yamerle' zin huiz gath Juàn, mbez Juàn loo mèn: Inacte daa mbi' co' ndli gu' cuent nac daa. Per co'se' yilo taan huiz co' ndalen loo izlyo' ndxè' yi'th thib mbi' loo gu'. No por part cón chenen, ndyaquen ne'ta'den par mbi'a, no ne' ne' par làan yilid nii mbi' ne'liden ryes, ndyaquen.

²⁶ Gu' co' nac mèn gulàaz daa no co' nacguè' bin Abraham, no gu' co' nzyeb loo cón che'n Diox, co' ndli cas loo Diox, loo gu' mbli Diox par gòn gu' di's ndac co' ngue tan cuent loo gu' ndxè' par lyá' gu' loo con' ryes.

27 No nalle' niin loo gu': Le' mèn co' naban le'n ciuda Jerusalén, no mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn ciuda Jerusalén, mèn na ne'nda'de cuent chó ngòc Jesús. Ne' ne' nda' mèn a cuent cón nee di's co' ngòc cón che'n di's ndac co' mde'th mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndlab mèn libr le'n sinagog mèn atate huiz co' nac huiz descans. Por cona, co'se' mquexù' mque' fals mèn Jesús, leque mèn mbli par ngòcque' no mdyaaque' di's co' ndlab mèn loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's loo mèn a.

28 No mastale' nec thib mod no nec tedib mod ne'ngácte gan ngagaa Jesús loo chol yalgutyè' co' mquexù' mque' fals mèn Jesús par guth mèn a Jesús, mna'b mèn di's loo Pilat par ñibe' Pilat loo solndad ya yuth solndad Jesús.

29 Le' sya, co'se' ya ngolole' mbli no mèn Jesús xalque' ndub di's co' mbez cón che'n Jesús loo libr co' nac xti's Diox cón che'n xá mod gath Jesús, mblàa mèn thebol Jesús loo cruz. No ngua lo mèn thebol Jesús le'n thib ye'r quèe co'te' mca's mèn thebol Jesús.

30 Per mastale' nguth Jesús, Diox mbli par ngro xban Jesús làth mèn nguth.

31 No le'n huax huiz co' mque tee Jesús loo izlyo' tedib vez loo ngro xban Jesús làth mèn nguth, Jesús ngro' too no mblu' loo Jesús Jesús loo mèn co' mque tee no Jesús anon mtlo Jesús, mque tee go Jesús yalbàn le'n rye yèezya' che'n làaz mèn galile. Mèn a ngo no Jesús Jerusalén co'te' mbeth mèn Jesús. No nalle', mèn a nac mèn co' nda' cuent no co' ngo yalbàn loo chol mèn cón che'n Jesús.

32 Por cona, nu', ne, ngue ta' cuent cón che'n di's

ndac ndxè' loo gu', co' ngòc di's co' mcàbgòn Diox li Diox loo xudgool na' más póla.

³³ No nalle' loo na' co' nac bin che'n xudgool na', Diox mblile' par ngòcque' no mdyaaque' di's xalque' mcàbgòn Diox le' Diox li par ryo xban Jesús làth mèn nguth xal ndub di's loo capitl chop che'n libr che'n Salmos co'te' ndub di's co' mbez taandxè': Lùu nac xgan' daa. No nalle' daa mbli par ñibe'l dib nabanl co' nac thìb zin' co' ñibe'en lool par lil.

³⁴ Tataa ngòc di's co' gunii Diox cón che'n Jesús le' Diox li par ryo xban Jesús làth mèn nguth par ne'yiza'de bél'yòo lad Jesús co'se' gunii Diox di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez taandxè': Na li anggàc con' ndac loo gu' co' mcàbgònen lin loo David no loo bin David.

³⁵ Conaguè' mbez loo libr che'n Salmos tedib lugar, ne: U', Diox, ne'la'de yiza' bél'yòo lad mbi' co' anze'f nque' lezo' U' ñèe U'. No ne'la'de U' ga's bél'yòo lad mbi', mbi' co' nxo'f zin' cón che'n U'.

³⁶ Lìcpe' ba'i, David huenque' mdubdi's no mbli David con' co' ndxab Diox, no co' mnibe' Diox loo David, dib lal naban David. No ngu'b bél'yòo lad thebol David no zith lad thebol David.

³⁷ Per bél'yòo che'n lad mbi' co' mbli Diox ngro xban, ne'nga'ste no ne'ngaza'de, ne' por chu'th.

³⁸ Gu' co' nac mèn gulàaz daa, ndxàal ta' gu' cuent co' huenleque' le' nu' ngue te'th cón che'n xá mod ton' Diox xtol mèn. Ton' Diox xtol mèn por cón che'n Jesús.

³⁹ Pues por cón che'n Jesús, ryete mèn co' ndx-ela's loo Diox por cón che'n Jesús, mdyon' xtol mèn co' mcua'n mèn co' ne'ndon'te làth mbli mèn

preb ngli mèna con' xal ndub di's loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn par li mèn.

40 Cona, ngue niin loo gu': Anderhuen gu'. Chó Diox chó nee gu'. Ne' ne' ngue yizi'f ngue yiga's loo gu' co' nac co' ndlu' cón che'n di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's co'se' ndxab mèna taandxè' xal ndub di's loo libr co' mque' mèna ye's:

41 Hui' gu' nexa, gu' co' nac mèn ye'rsin' co' nxiis no cón che'n Diox. Hui' gu' no gunaa gu' loo con' co' tarte ñèe gu' cón nac. No yiloo gath gu' no lyux gu' tac daa co' nac Diox, daa li gac huax con' roo con' xèn le'n huiz co' naban gu' co' ne'yila'ste gu' lin, mastale' nzo ndxep mèn co' ta' cuent cón che'n con' lin loo gu'. Ne'yila'ste gu'i, ndyaquen.

42 Co'se' ngolo mdoodi's no Pab mèna, no ngro' no Pab myen' co' nque tee lyath no Pable'n sinagog che'n mèn nación Israel co' naban ciuda Antioqui, ndxab ryete mèna loo Pab tolo tyoodi's no Pab mèn cón che'n di's ndac tedib vez al sabd, taaxon huiz co' nde nque co' nac huiz descans.

43 Co'se' ngolo mblyus servis le'n sinagog hora, huax mèn co' nac mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Antioqui, no huax mèn co' ngòo loo xley' che'n mèn nación Israel, mèn co' huen huen ndyubdi's loo xley' che'n mèn nación Israel, rye mèna mdoo nque xís Pab no xís Mbèl' par mqueltàa mèna con Pab no con Mbèl' loo di's ndac che'n Diox. Sya, mco'x Pab ryop Mbèl' loo mèna ndxàal leque mèna li nèe mèna loo con' ndac co' angngro' lezo' Diox li Diox loo mèna.

44 Co'se' mzin huiz sabd che'n tedib sman co' nde nquea co' ngòc huiz descans tiempa, casque' ryete mèn ciuda Antioqui mqueltàa par gòn mèn

di's ndac che'n Diox co' ngo Pab yalbàn.

⁴⁵ Per co'se' gunèe mèn naciòn Israel co' nzo ban ciuda Antioqui anze'f thib mèn mqueltàale' par gòn mèn di's co' ngue go Pab yalbàn, ale ngulàa xyàn lezo' mèn naciòn Israel. No mbyàn lezo' mèn gunèe mèn Pab. Sya, mtlo mèn, ngol' di's mèn di's loo Pab no asembli mèn mda' mèn xyàn lezo' Pab. No gunii mèn ngòc nguàal di's loo Pab.

⁴⁶ Sya, ngòo valor loo Pab no loo Mbèl'. Ndxab Pab no Mbèl' loo mènà:

—Naquinque' ner ta' mèn cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu', gu' co' nac mèn naciòn Israel. Per chele' gu' indlya'ste gòna no indlide gu' cuent le' gu' ndxàalque' yòo ban no Diox thidtene, más quee lezo' nu' nda nu' loo mèn co' inactive mèn naciòn Israel par co nu' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

⁴⁷ Tataa li nu' tac tataaque' mnibe' Tad Jesús loo nu' co'se' gunee Tad Jesús loo nu': Na tel' gu' ya gu' loo mèn co' inactive mèn naciòn Israel par gac gu' xal thib xnii loo mènà par li gu' tyub xnii yéc mènà no par tyub xnii lezo' mènà loo cón chenen. No tel'en gu' par gac gu' mèn co' li par lyá' mèn co' naban axta lult ro izlyo' loo con' ryes por cón che'n di's ndac che'n Diox co' co gu' yalbàn loo mèn.

⁴⁸ Co'se' ngolo mbìn mèn co' inactive mèn naciòn Israel tataa ndxab Pab ryop Mbèl', mdyac tín' lezo' mènà. No mtlo mènà, mbez mènà loo xtàa mènà:

—¿Cón ndyac mèn naciòn Israel ba', yey? Huenque' nac di's ndac che'n Tad Jesús, ndyac na'.

Sya, ngola's ryete mèn co' mdoo lezo' Diox no co' mnibe' lezo' Diox par yòo ban no mènà Diox

thidtene yiloo.

⁴⁹ No tataa sate más ndxath no ndxèn cón che'n di's ndac che'n Diox le'n rye yèezya' co' nac làaz mèn par neda.

⁵⁰ Per rye mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Antioqui thidte mqueltàa par mdoodi's no mèn ndxep mèngot co' ngòc mèn co' ndli cas loo cón che'n Diox tiempa no co' ngòcguè' mèngot guryath no mèngot guryèn. No mdoodi's no mèn nación Israel ndxep mèn co' más mnibe' le'n ciuda Antioqui. No mbli mèn nación Israel par mbye'th yéc mèn no mbye'th lezo' mèn par tlo tub ngu's mèn ciuda Antioqui Pab no Mbèl', chele'i nzo mod, axta co' mèn Pab no Mbèl' loo mèn par neda.

⁵¹ Le' sya, co'se' mtlo mèn, mdub ngu's mèn Pab ryop Mbèl', mzib Pab ryop Mbèl' yòoya's co' ndoo nii cason Pab ryop Mbèl' xal thib seña, co' nee di's, tolo tyub quì tyub bèel lezo' mèn no yan' cón che'n mèn loo Diox co'se' tub rez Diox cón che'n mèn. Ngoloa, mxen Pab ryop Mbèl' ned. Nda Pab ryop Mbèl' ciuda Icon.

⁵² Per mèn co' ngola's loo cón che'n Diox le'n ciuda Antioqui, anze'f ndyac lezo' mèn. No toloque' ñibe' Xpii Natú' loo mèn loo cón che'n Diox.

14

Pab ryop Mbèl' nda loyalbàn loo mèn par ned le'n ciuda Icon.

¹ Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' ciuda Icon, ngòo Pab ryop Mbèl' le'n sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban ciuda thib huiz sabd co' ngòc huiz descans tiempa. Mdoodi's Pab cón che'n di's ndac

che'n Diox loo mèn axta mbli Pab par ngola's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, le'le' ngola's huax mèn nación Israel no le'le' ngola's huax mèn co' inacte mèn nación Israel.

² Per mèn nación Israel co' ne'ndalte ngala's loo cón che'n Jesucrist, mèn mbli par mbye'th yéc mèn no mbye'th lezo' mèn co' inacte mèn nación Israel par li mèn xtùuz con' ye'rsin' cón che'n mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist.

³ No por ñee Pab ryop Mbèl' ngola's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, mbyan' Pab ryop Mbèl' ciuda Icon le'n huax huiz. No sate más ndxòo valor loo Pab ryop Mbèl'. No sate más ndxàp Pab ryop Mbèl' yalxla's loo Tad Diox. No mblu' Diox loo mèn le' di's co' ngo Pab ryop Mbèl' yalbàn, co' nac di's co' ndlu' loo mèn con' co' angngro' lezo' Diox li Diox loo mèn, nac con' licpe'. Tac Diox mbli par ngòp Pab ryop Mbèl' con' la's nii Pab ryop Mbèl' no con' la's ya' Pab ryop Mbèl' par li Pab ryop Mbèl' huax señ no huax yalguzye' loo mèn.

⁴ Per mèn ciuda Icon ngòc chop ned. Thìb ned mèn nzo lad che'n mèn nación Israel. Le' tedib ned mèn na, nzo lad che'n myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús.

⁵ Sya, mèn co' nac mèn nación Israel no mèn co' inacte mèn nación Israel thidte ngòc mèn na no thidte mdoodi's mèn con mèn nac zin' yòolau par yecloo mèn no gab mèn ngòc nguàal di's loo Pab ryop Mbèl' no axta gaa'd quèe mèn Pab ryop Mbèl'.

⁶ Per co'se' mbìn Pab ryop Mbèl' tataa lya's mèn li no mèn Pab ryop Mbèl', ngua xon' Pab ryop Mbèl' par ned yèez Listr no par ned yèez Derb, co' nac yèezya' che'n làaz mèn licaon, no le'n taamas

yèezya' co' nziri' par neda.

⁷ Le'n rye yèezya'a mque tee go Pab ryop Mbèl' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes.

Mèn yèez Listr mbuaa'd quèe Pab le'n huiza.

⁸ Le'n huiz co'se' ngo Pab le'n yèez Listr, mzyál' Pab thib mbi' co' yende mod ndee nii. Mdub mbi' par neda tac coj mbi' anon ngóol mbi'. No thidteneque' ne'ngácte mbi' ndee nii mbi'.

⁹ Mbi'a xèe mdub yòn xal nac di's co' mdoodi's Pab loo mèn. Le' Pab na, xèeguè' ngue hui' loo mbi'. No ñee Pab no mden' Pab le' mbi' ndxela's loo Diox le' Diox gác li par yac mbi'.

¹⁰ Sya, cabii ndxab Pab loo mbi':

—Goo too, ey. Fteyez niil.

Sya, chàa, nguát mbi'. Ngo too mbi'. No mtlo mbi', mdee nii mbi'.

¹¹ Co'se' gunèe mèn yèez Listr con' mbli Pab loo mbi', mtlo mèn, cabii mbez mèn loo xtàa mènà di'stèe co' ndoodi's mèn che'n làaz mèn licaon. Ndxab mènà:

—Ryop mbi' ba' nac chop diox co' ñaa xal mèn co' ngulàa loo na'.

¹² Mbez mènà le' Mbèl' nac diox co' lèe Júpiter. Le' Pab na, mbez mènà nac diox co' lèe Mercur tac Pab nac mbi' co' más ndyoodi's.

¹³ Le' nguley' co' nzo le'n gudo' che'n dioxpe' mèn co' lèe Júpiter, co' nac gudo' co' ndub ro yèez Listr co'te' ndxòo mèn le'n yèeza, mbi'th loo Pab leque hora. Nde no nguley' ngon. No nde no nguley' girnald co' natoxcua' con ye'. No nde no nguley' huax mèn co' mblya's tyub xib no co' mblya's còo' yéc loo Pab no loo Mbèl', no mblya's

mèn guth mèn ngon par xo mèn ren loo izlyo' loo Pab no loo Mbèl'.

¹⁴ Per co'se' gunèe myen' co' ndxe' di's che'n Jesús, co' nac Pab no Mbèl', tataa ngue li nguley' no mèna, mbli Pab thib con' nalyat. Mched Pab xab Pab. No mched Mbèl' xab Mbèl' tac Pab ryop Mbèl' mda' cuent ilé'de nac co' ngue li mèna. Negadi's ngòo Pab ryop Mbèl' làth mèna. Cabii mbez Pab ryop Mbèl' loo mèna:

¹⁵ —Ryete gu' co' nziri' trè', ¿chonon tatua' ngue li gu', yey? ¿Ché' iñeede gu' nu' nac mèn xalque' gu'? Ihuente ngue li gu' tatua' loo nu', cara. Ndxé'leque', por cón che'n con' co' nac xal ndli gu' ba' nde nu' loo gu' par lu' nu' loo gu' ndxàal lá' gu' costumbr co' yende cón ndli no co' yende cón ntac loo Diox. Nde lu' nu' loo gu' más huen thib líte yòo gu' loo cón che'n thidte Diox co' naban, Diox co' mblec be', no co' ngue tèn' bé', no izlyo', no nítto', no rye loothe taamas con' co' nzo loo bé', no co' nzo loo izlyo', no co' nzo le'n nítto'.

¹⁶ Más póla, Diox mbla' mque tee ban mèn xal ngòc mod co' ngòp mèn cad nación mèn

¹⁷ mastale' mblu' Diox con' ndac co' ndli Diox loo mèn no ndlu' Diox loo mèn xal nac Diox por con' ndac co' ndli Diox loo mèn. Diox ndli ndlyàa yuu loo na' loo izlyo'. No ndli Diox nthop na' cosech loo izlyo'. No ndli Diox ndxàp na' con' ndxuhua na' axta plóthe. No ndli Diox par nda' na' gust lezo' na' loo izlyo'.

¹⁸ Per mastale' tataa ndxab Pab ryop Mbèl' loo mèna cón che'n con' co' ngue li mèna loo Pab no loo Mbèl', añenti mbli Pab ryop Mbèl' par ne'ngla'de Pab ryop Mbèl' nguth mèn ngon par ngxo mèn ren

ngon loo izlyo'. No par ne'ncòo'de mèn yéc mèn loo Pab ryop Mbèl' no par ne'tyub xibte mèn loo Pab ryop Mbèl'.

¹⁹ Per leque le'n huiza mzin ndxep mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn pisid, no mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Icon co' nac ciuda che'n làaz mèn galas. Rye mènà mquil' mèn yèez Listr par nguátbèe mèn yèez Listr par gaa'd quèe mènà Pab. Co'se' ngolo mbuaa'd quèe mènà Pab, mbli mènà cuent nguth Pab. Sya, mdo'f xax mèn Pab thib lad ro yèez Listr.

²⁰ Per co'se' mqueltàa mèn co' ndxela's loo Pab co'te' ngua lobii mèn Pab ro yèez Listr, ngo che Pab. Ngòo Pab le'n yèez con mèn co' ndxela'sa co' nac mèn yèez Listr tedib vez. Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nquea, ngro' Pab con Mbèl' le'n yèez Listr par nda Pab con Mbèl' tedib yèez co' lèe Derb.

²¹ Co'se' ngolo mblo Pab ryop Mbèl' yalbàn che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes le'n yèez Derb, le'n yèeza anze'f thib mèn ngola's loo cón che'n Jesucrist. Ngoloa, mbere Pab, ndye'th Pab tedib vez par yèez Listr, no par ciuda Icon, no par ciuda Antioqui.

²² Par ned le'n yèeza no le'n ciudaa mbli Pab ryop Mbèl' par mbye'th lezo' mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús. No mco'x Pab ryop Mbèl' loo mènà leque mènà tolo li nèe mènà loo cón che'n Jesucrist co' ndxela's mèn. Mbez Pab ryop Mbèl' loo mèn par yòo mèn loo cón che'n Diox por cón che'n Jesús par ñibe' Diox loo mèn naquin tyactiì mèn huax con' co' gác tub ngu's mèn ye'rsin' loo mènà por cón che'n Jesucrist.

²³ No mbli Pab ryop Mbèl' par ngure thib ned mèngool co' tyoo ner no co' tyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox chol lugar par le'n rye yèeza. No co'se' ngolo ngurez Pab Diox con Mbèl' no be' xlat Pab con Mbèl', mna'b Pab ryop Mbèl' loo Diox quenap Diox mènà tac mènà ngola's loo Diox por cón che'n Jesucrist.

Pab con Mbèl' mbere ngòo ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn sir.

²⁴ Ngolo mblec Pab ryop Mbèl' mèngool loo mèn co' ndxela's par neda, mxen Pab ryop Mbèl' ned. Ngua riid Pab ryop Mbèl' par ned làaz mèn pìsid. Mdoo Pab ryop Mbèl' ned axta mzin Pab ryop Mbèl' le'n yèezya' co' nac làaz mèn pamfil.

²⁵ Ngua Pab ryop Mbèl' le'n thib ciuda co' lèe Perg. Mblo Pab ryop Mbèl' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn tya. Ngoloa, mbii Pab ryop Mbèl' ciuda Perg. Mxen ryop Pab Mbèl' ned. Ngua Pab ryop Mbèl' yèez Atal co' nac thib puert co' nziri' ro nító' co' nac yèezya' che'n làaz mèn pamfil.

²⁶ Tya ngòo Pab ryop Mbèl' le'n thib yòoyaa par mdoo Pab ryop Mbèl' loo nító'. Ngua Pab ryop Mbèl' axta ciuda Antioqui co' nac làaz mèn sir co'te' ngurez mèn Diox, mèn co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Antioqui. No mna'b mènà loo Diox quenap Diox Pab ryop Mbèl' ned ya Pab ryop Mbèl' loo zin' co' xo'f zin' Pab ryop Mbèl' cón che'n Diox. No nalle' mtelole' Pab ryop Mbèl' zin' co' mxo'f zin' Pab ryop Mbèl'.

²⁷ Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' ciuda Antioqui co'te' mqueltàa mèn co' ndxela's loo Jesucrist, mbli

Pab ryop Mbèl' par mqueltàa ryete mènà. No mda' Pab ryop Mbèl' cuent loo mènà cón che'n ryethe con' mbli Diox loo mèn par ned ngua lo Pab ryop Mbèl' yalbàn. No mda' Pab ryop Mbèl' cuent xá mod mbli Diox par mxyal' ned mxyal' yó' loo mèn co' inacte mèn nación Israel par mdyal mènà ngola's mènà loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

²⁸ Ngoloa, mbyan' Pab ryop Mbèl' con mèn co' ndxela's le'n ciuda Antioqui le'n plá mbe'.

15

Pab ryop Mbèl' mqueltàa no mènngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ndxela's le'n ciuda Jerusalén.

¹ Le'n huiza ngro' ndxep mèn par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude par ngua mènà ciuda Antioqui co'te' ngo Pab ryop Mbèl'. Mtlo mènà, mblu' mènà mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús, mèn co' nzo ban le'n ciuda Antioqui. Mbez mènà loo mèn: Par lyá' mèn loo con' ryes, naquin gác circuncidar mèn xalque' nac di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn axta pólle'a.

² Láth tataaguè' ngue ñibe' mènà loo mèn co' ndxela's loo Jesucrist, mbli mènà par mcua'n mènà di's cón che'n Pab ryop Mbèl'. Por lult, leque mèn co' ndxela's ndxab naquin ya Pab ryop Mbèl' no ya plá mèn co' ndxela's làth mènà con Pab ryop Mbèl' axta ciuda Jerusalén par tyoodi's Pab ryop Mbèl' con mènà, no con myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, no con mènngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n

Diox le'n ciuda Jerusalén cón che'n cón ndxàc loo mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesús.

³ Sya, mtel' mèn co' ndxela's co' nzo le'n ciuda Antioqui mèna. No ned nda mèna nguri'th mèna par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn fenis, no nguri'th mèn yèezya' che'n làaz mèn samari. Ndyoodi's mèna loo mèn par neda xá mod ngòca loo mèn co' inacte mèn nación Israel par mblá' mèna rye costumbr gox co' mque no mèna par ngòo mèna loo cón che'n Diox. Le' sya, ryete mèn co' ndxàc hues par neda anze'f ndyac lezo' co'se' mbìn mèna tataa mda' mèn co' mtel' mèna cuent, co' ngòc Pab ryop Mbèl' no mèn co' ngua no Pab ryop Mbèl'.

⁴ Co'se' mzin Pab ryop Mbèl' no mèn co' nguaa ciuda Jerusalén, ryete mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Jerusalén, huen ngo lezo' mèna gunèe mèna Pab ryop Mbèl' con mèn co' ngua no Pab ryop Mbèl'. No huen ngo lezo' mèn co' ndxe' di's che'n Jesús no mènngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Jerusalén. Sya, mda' Pab ryop Mbèl' cuent loo rye mèna cón che'n ryethe con' nde teele' mbli Diox loo mèn, por cón che'n Pab ryop Mbèl', ned ngua que tee Pab ryop Mbèl'.

⁵ Per làth mèna ngo ndxep mèn xley' farise co' ngola's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Mèna ngo too no gápleque' ndxab mèna:

—¿Xá mod ndlya's gu' yila's mèn di's co' mbez mèn ba'? Naquinque' gác circuncidar mèn co' ndxela's, mèn co' inacte mèn nación Israel, par gác mèna mèn co' ndxela'spe' loo cón che'n Diox. No nquin ñibe' na' loo mèna par toloque' li mèn xal

ñibe' di's co' nac ley co' mxo'f Moisés loo na'.

⁶ Sya, thidte mqueltàa rye myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús con rye mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Jerusalén par li mèna xtùuz cón che'n cón ndxàc.

⁷ Per co'se' ngolo nen ngure toodi's mèna cón che'n con'a, ngo too Pedr loo mèna. No ndxab Pedr:

—Gu' co' ndxàc huesen por cón che'n Jesucrist, gu' non no nda'que' gu' cuent ndxàcle' tiemp Diox mcui daa no mblo' xà' Diox daa làth gu' par tan cuent cón che'n di's ndac che'n Diox co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes, mèn co' inacte mèn nación Israel par yila's mèna loo Crist xal ndxela's na'.

⁸ No Diox co' nanee xá nac lezo' rye mèn, Diox mbly' loo na' mdyalque' Diox no mda' Diox lugar yòo mèna loo cón che'n Diox por mbli Diox ngulàa Xpii Natú' loo na'. No ngòo Xpii Natú' loo na' par ñibe'pe' Xpii Natú' loo na'.

⁹ Diox ne'nglide par más mdyu' na' loo Diox, na' co' nac mèn nación Israel, leque mèn co' inacte mèn nación Israel. No mtembli Diox xtùuz mèna no lezo' mèna por ngola's mèna loo Jesús no loo cón che'n Jesús.

¹⁰ Per nalle' ¿chonon ndxàc chop lezo' gu' loo con' co' mblile' Diox loo gu', à'? No ¿chonon ndlya's gu' ale ñibe' yèe gu' loo mèn co' ndxela'sa par li mèna preb li mèna con' ndlya's gu' co' nac xal thib yó' co' anze'f né' co' ne' xudgool gu' ne'nglide gan ngli tataa? Yende xàa, cara. ¡Pà li gu'i xal ñibe' gu'!

¹¹ Ndxle'leque', na' co' nac mèn nación Israel, na'

ndxelà's le' na' mblyá'le' loo con' ryes ante por con' ndac co' angngro' lezo' Tad Jesús mbli Tad Jesús loo na'. Lomisque' mod ne, lyá' mènna loo con' ryes ante por con' ndac co' angngro' lezo' Tad Jesús mbli Tad Jesús loo mènna.

¹² Sya, ryete mèn xèe ngure. No mbyau' ro mèn. Ya yende chó di's tolo gnnii mèn. No xèe ngure mèn láth ngue ta' Mbèl' ryop Pab cuent cón che'n señ no yalguzye' co' mbli Diox por cón che'n Mbèl' ryop Pab loo mèn co' inacte mèn nación Israel ned ngua que tee Mbèl' ryop Pab.

¹³ Co'se' ngolo mdoodi's Mbèl' ryop Pab, Cob ndxab loo mènna:

—Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesu-crist, bli gu' favor bìn gu' di's co' tyoodizen loo gu':

¹⁴ Mon Pedr mda' cuent loo na' xá mod angngro' lezo' Diox par mtlo Diox, mcui Diox mèn co' inacte mèn nación Israel làth xtàa mèn par ngòc mènna mèn co' gac che'npe' Diox xal na'.

¹⁵ Con' co' mbli Diox thidte nac no thidte mbez con di's co' ndub loo libr co' gunii mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox co' nac libr co' mque'guè' mènna ye's. Di'sa mbez taandxè':

¹⁶ Co'se' yilo riid yaltii co' gac loo mèn nación Israel, beren, bequen mèn co' nac bin David tedib vez, mèn co' casque' ndoo lux. No lin le' ndxep mèn, co' be' mbyan' co' nac bin David, bere yar' tedib vez. No lin par gac mèn co' mbyan'a tedib nación co' gac thib nación roo no thib nación xèn.

¹⁷ No lin con'a loo mèn nación Israel par gaca le' por cón che'n mèn nación Israel huax mèn co' inacte mèn nación Israel tyal gòn cuent cón

chenen par yòo mènà loo cón chenen. No lin par gàcguè' loo mèn rye nación dib athu loo izlyo', loo mèn co' cuez lèen, mèn co' daa ndxab nac mèn che'npe' daa.

¹⁸ Aa, tataa ndxab Tad Diox, Diox co' mbli par mda' mèn cuent no par non mèn cón che'n con' co' angngro' lezo' Diox desde póla, co' ngue li Diox nalle'.

¹⁹ Cona, ngue niin loo gu': Indxàalte li xol na' mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola's loo cón che'n Jesucrist no co' mblá'le' costumbr gox par yòo mènà loo cón che'n Diox.

²⁰ Más huen que' na' thìb cart loo mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola's par gab na' loo mènà ya yende chó mport nzo lezo' mèn par tolo tyoo mèn loo cón che'n con' zab co' nac cón che'n chol gunab no chol mdo'. No ta' na' cuent loo mènà ya ne'tolode li mènà yalburrid. Ne' ne' cua'n mènà xin' huan mènà. Ne' ne' hua mèn bél' má' co' ndxath co' ndryal dó' o má' co' mdí' dó' yen. Ne' ne' hua mèn ren má'.

²¹ Tac desde más pólle'a ngoque' mèn co' ngo yalbàn cón che'n di's ndac co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo mèn. Leya ndlab mèn le'n sinagog cad huiz sabd co' nac huiz descans.

²² Sya, myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, no mêngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox, thidte mnibe' lezo' con rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox par cui mènà plá mèn co' ndxela's làth mènà par ya no mènà Pab ryop Mbèl' axta ciuda Antioqui.

Sya, mda' mèn lèe Jud co' ne' tedib lèe Barsabás

no mda' mèn lèe tedib mbi' co' lèe Sil co' ngòc thib mbi' roo mbi' xèn làth mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist par ya no mèna Pab ryop Mbèl'.

²³ Sya, mtocxua' mèna cart. Mtel' mèna cart con Pab ryop Mbèl'. Loo carta mtel' mèna di's co' mbez taandxè':

—Nu' co' nac myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, no nu' co' nac mêngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox par nedrè', no nu' co' ndxàc hues gu' por cón che'n Jesucrist, ryete nu' ngue nii Diox loo gu' co' inacte mèn nación Israel, gu' co' nac hues nu' por cón che'n Jesucrist, gu' co' naban le'n ciuda Antioqui no gu' co' naban par ned le'n chol yèezya' che'n làaz mèn sir no làaz mèn cilis.

²⁴ Nu' mbìn ngro' ndxep mèn par nedrè'. Mèna mbi'th loo gu' co'te' nzo gu' trè'. Nu' ne'ntel'te mèna par mbi'th mèn loo gu'. Mèna ngue li xol gu' nalle' con di's co' nco'x mèna loo gu'. No ndlya's mèna gác gu' chop loo chop la's loo cón che'n Diox. Mbez mèna loo gu' gác circuncidar gu'. No mbez mèna naquinque' tolo tyubdi's gu' xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo nu' póla.

²⁵ Cona, thidte gunii nu' no thidte ngòc nu' par mdoodi's nu' más huen cui nu' plá mèn no ta' nu' lèe ndxep mèn co' nzo làth nu' par yi'th nee mèn gu' par ned nzo gu' ndxè'. Mèna thidte ya no Mbèl' no Pab, co' ndxàc hues nu', co' anze'f nque' lezo' nu'.

²⁶ Gu' nda'que' cuent no naneeque' gu' le' loo Pab ryop Mbèl' ndxàcque' con' ryes loo par ned ngue tee Pab ryop Mbèl' por cón che'n Tad Jesucrist na'.

²⁷ Por cona, ngue ta' nu' cuent loo gu' le' nu' tel'

Jud no Sil con taamas mèn par yi'th toodi's no Jud ryop Sil gu' par ta' Jud ryop Sil cuent loo gu' cón che'n ryethe con' ndxàc loo nu', no con' co' mdoo lezo' nu', no con' co' mnibe' nu' loo lezo' nu' par ryo looi loo na'.

²⁸ Tac por part che'n Xpii Natú' no por part che'n nu', indlya'ste nu' ñibe' yèe nu' loo gu' nec thib con' co' inquinte li yèe gu' xal nac co' ngue bez nu' loo gu' ndxè':

²⁹ Con' co' ngue bez nu' loo gu' loo cart ndxè' nac: Ne'huade gu' bél' má' co' ndxuth mèn par nxo mèn ren má' loo izlyo' loo chol mdo'. Lomisque' ne, ne'huade gu' ren chol má'. Ne' ne' hua gu' bél' má' co' ndxath co' ndryal dó'. Ne' ne' cua'n gu' xin' huan gu'. Ne' ne' li gu' yalburrid. Chele' gu' ndyubdi's par ne'lide gu' ryete con' ndxè', huenque' nac co' ngue li gu'. Con' ndxè'te nac di's co' ngue tel' nu' loo gu'. Diox li gàc con' ndac loo gu' par ned nzo gu' ndxè'.

³⁰ Sya, mxen Pab ryop Mbèl' ned con Jud no Sil no con taamas mèn. Nda ryete xa' axta ciuda Antioqui. Tya, mbli Pab ryop Mbèl' par mqueltàa rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Mda' Pab ryop Mbèl' cart loo mèn.

³¹ Co'se' mblab mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist carta, anze'f mdyac lezo' mèn. No axta gust mbyan' lezo' mèn por di's co' mdub loo cart co' mtegán lezo' mèn.

³² No com le' Jud no Sil nac mèn co' nde'th di's co' ndxab Diox, ¿lé'?, mbli Jud ryop Sil par mtegán Jud ryop Sil lezo' mèn. No mbli Jud ryop Sil par ndye'th lezo' mèn con di's co' mdoodi's Jud ryop Sil loo mèn.

³³ Per co'se' ngolo nguri'th plá huiz ngo Jud no Sil no taamas mèn ciuda Antioqui, mbii Jud con taamas mèn co'te' nqueltàa mèn co' ngòo loo cón che'n Diox. Gunii mènà Diox loo Jud no loo taamas mèn co' mbii no Jud. Ndxab mènà loo Jud no loo taamas mèn:

—Ndlya's nu' yo nagàl lezo' gu' axta zin gu' loo mèn hues na' co' mtel' gu', ndee gu'.

³⁴ Per Sil mnibe' lezo' yan' no Sil Pab no Mbèl' le'n ciuda Antioqui.

³⁵ Sangmbyan' Pab ryop Mbèl' Antioqui, ne. No huax mèn mqueltàa no Pab ryop Mbèl' par ya lo mèn yalbàn cón che'n di's ndac che'n Tad Diox.

Pab mtlo, tedib vez nda lo Pab yalbàn loo mèn huax lugar.

³⁶ Co'se' ngolo nguri'th plá huiz, ndxab Pab loo Mbèl':

—Nda na' tedib vez par ya tee hui' na' máa mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist le'n rye ciuda co'te' ngua lole' na' yalbàn cón che'n di's ndac che'n Tad Diox par ñee na' xal nziri' mèn co' ndxàc hues na' por cón che'n Jesucrist par neda.

³⁷ Mbèl' mblya's nghue' Juàn co' ne' tedib lèè Marc.

³⁸ Per Pab ne'ndalte nga Juàn Marc con Mbèl' ryop Pab tac Juàn Marc mblá' Pab ryop Mbèl' par ned yèezya' che'n làaz mèn pamfil no ne'ngade Juàn Marc par nxo'f zin' Juàn Marc zin' cón che'n di's ndac con Pab no Mbèl'.

³⁹ Anze'f mbyol' di's Pab con Mbèl' par xà' ya Pab no xà' ya Mbèl'. Sya, mnibe' lezo' Mbèl' mbe' Mbèl' Juàn Marc. Ngòo Mbèl' loo yòoyaa. Nda Mbèl' loo yòo biiz co' lèè Chipr co' nzo le'n nítto.

⁴⁰ Látha, mdoo lezo' Pab. Mnibe' Pab lezo' Pab mcui Pab Sil. Co'se' ngolo mxo'f mèn ya' mèn yéc Pab no yéc Sil no ngurez mèn Diox cón che'n Pab ryop Sil par angryo' lezo' Diox gác con' ndac loo Pab ryop Sil ned ya Pab ryop Sil, sya, mxen Pab ned, nda Pab con Sil.

⁴¹ Ned nda Pab, nguri'th Pab ryop Sil par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir no par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn cilis. Mbli Pab ryop Sil par ndye'th lezo' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist co'te' nqueltàa mèn loo cón che'n Diox le'n rye yèezya'a.

16

Ngo thib mbyòo co' lèe Timote co' mque tee lyath no Pab ryop Sil.

¹ Pab ryop Sil mzin le'n yèez co' lèe Derb no le'n yèez co' lèe Listr. Tya mzyál' Pab ryop Sil thib mbyòo co' ndxela's loo Crist no loo cón che'n Crist. Mbyòoa lèe Timote. Nac mbyòo xgan' thib xa'got che'n mèn nación Israel co' ndxela's loo Crist, ne. Per mbi' co' nac xud mbyòo ngòc mèn nación Grieg.

² Mèn hues co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist co' naban yèez Listr no co' naban le'n ciuda Icon huenque' nda' cuent cón che'n mbyòo co' lèe Timote.

³ Pab mblya's le' Timote que tee lyath no Pab ned ya Pab. Sya, mbli Pab ngòc circuncidar Timote par ne'yecloode mèn nación Israel co' nzo ban par neda ñèe mèna Timote con Pab. Tac ryete mèna nanee le' xud Timote ngòc mèn nación Grieg.

⁴ No co'se' ndri'th Pab le'n yèez no le'n ciuda par neda, mda' Pab cuent loo mèn hues co' ndxela's

loo Diox por cón che'n Jesús par neda cón che'n con' co' mnibe' myen' xin' mté'th Jesús co' ndxe' di's che'n Jesús, no mèngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ndxela's co' nzo ban le'n ciuda Jerusalén.

⁵ No tataa mod sate más ndxela's ryete mèn co' ndxela's par neda leque mènà ndli nèe mèn par más ndxela's mèn loo Crist. No sate más huiz con huiz nzi queltàa mèn no nzi yar' mèn loo cón che'n Jesucrist.

Loo Pab mxyo'f loo cón che'n thib mbi' co' ngòc mbi' gulàaz che'n làaz mèn macedon.

⁶ Láth mque tee no Pab Sil no Timote par neda, Xpii Natú' che'n Diox ne'nda'de lugar par ngo Pab yalbàn loo mèn gulàaz che'n làaz mèn asia. Por cona, mxen Pab ned con Sil no Timote. Sangnguri'th Pab no Sil con Timote par ned le'n yèezya' co' nac yèezya' che'n làaz mèn frig no co' nac yèezya' che'n làaz mèn galas.

⁷ Ndoos Pab no Sil no Timote ned axta mzin yon myen' loo ray che'n mèn co' nac che'n làaz mèn mis. Tya mbli yon myen' xtùuz yòo myen' le'n yèezya' che'n làaz mèn bitiñ. Per Xpii Natú' che'n Tad Jesús ne'ngla'de ngli myen' tataa.

⁸ Sya, sangnguri'th yon myen' thib lad ro xyòn mèn co' nac che'n làaz mèn mis axta mzin myen' thib puert co' lèe Tro.

⁹ Tya mxyo'f loo thib con' loo Pab làth mcal' thib yál' le'n huiza. Láth con' co' mxyo'f loo Paba, mxac Pab le' thib mbi' co' nac mèn yèezya' che'n làaz mèn macedon ndoo loo Pab. Nalyat mna'b mbi' loo Pab.

Mbez mbi': Pab, de par ndxè' co' nac ned làaz mèn macedon ndxè' par lyath no gu' nu', yey.

¹⁰ Texal mxyo'f loo mbi' che'n làaz mèn macedon loo Pab, luega tedib huiz co' nde nquea, mbli nab nu' che'n nu' par tyen nu' ned, ya nu' par ned làaz mèn macedon tac, licque', ngòca le' Diox mbli loo nu' par ya lo nu' yalbàn cón che'n di's ndac co' ndlu' xá mod lyá' mèn loo con' ryes loo mèn par neda, ne.

Pab ryop Sil ngua lo yalbàn loo mèn le'n ciuda Filip.

¹¹ Luega ngòc nu' loo yòoyaa co'te' nac puert Tro. Tya thib lite mxyo'f nu' loo nít par mzin nu' loo yòo biiz co' lèe Samotras co' nziri' le'n níttó'. Tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' puert co' lèe Neapol.

¹² Tya mxen nu' ned. Mzin nu' ciuda Filip. Ciuda Filipa nac thib ciuda che'n mèn nación Ital. No nac ciudaa más ciuda roo ciuda xèn co' nziri' loo rye yèezya' co' nac che'n làaz mèn macedon par neda. Ngo nu' tya pláte huiz.

¹³ Co'se' ngòc thib huiz sabd co' nac huiz descans, ngro' nu' thib lad ro ciuda gaxte co'te' ndri'th thib yó'be' co'te' ngòc thib lugar co'te' nqueltàa mèn nación Israel co' ngo ban ciuda Filip par mbez mènà Diox. Tya, ngure ndub nu' par mblo nu' yalbàn che'n di's ndac che'n Diox loo mèn got co' mqueltàa tya.

¹⁴ Thib xa'got co' ngo làtha ngro' lèe Lid. Ngòc xa'gota mèn ciuda Tiatir. Ntho' xa'gota lar' fin co' nac color morad. Xa'gota nac xa'got co' ndyub xib no co' ncò' yéc loo Diox. Xa'gota más mdub yòn di's co' ngue go Pab yalbàn. Látha, Diox mbli par tolo nguaa'd di's le'n lezo' xa'gota. No mdyub xnii

yéc xa'gota no mdyub xnì lezo' xa'gota par huen huen mdub nza xa'gota di's co' ngue go Pab yalbàn.

¹⁵ Xa'gota luega ngola's di's ndac che'n Diox co' mblo Pab yalbàn. No luega mbli xa' par ngòc bautizar xa' con mèn guliz xa' co' ngola's. Ngoloa, nalyat gunee xa' loo nu':

—Chele' gu' nda' cuent co' huenleque', lìcque', nac daa thìb xa'got co' ndxela's loo Tad Jesús, ya' gu' nda na' lizen par yan' gu' lizen.

No negadi's mnibe' xa' loo nu' par mbyan' nu' liz xa'.

¹⁶ Ngòc thìb con' loo nu' thìb vez co'se' nda nu' leque ro yó'be' co'te' nqueltàa mèn nación Israel par mbez mènà Diox. Mzyál' nu' thìb mza' co' nquée mbii yéc, co' nac mbii che'n xpìi ye'rsin' co' ndli ndxác mza' ndli mza' divin. Mza'a ngòc thìb moz che'n thìb patrón co' ñibe' yèe loo mza'. No anze'f thìb tmi ndli mza' gan por ndli mza' divin. Per tmi co' ndli mza' gana ndxác che'n patrón mza'.

¹⁷ Mza'a sangmdoo nque xís nu' no xís Pab. No mtlo mza', mbez yèe mza'. Mbez mza':

—Mènbi' ndxè' nxo'f zin' cón che'n Diox co' nac thidte Diox roo Diox xèn no ngue te'th mènbi' ndxè' loo gu' xá mod lyá' gu' loo con' ryes.

¹⁸ Mbli mza' con'a le'n huax huiz axta, por lult, mbli mza' ngo tac lezo' Pab por con' ndli mza' loo nu'. Sya, mbere Pab par ned xís Pab. Ndxab Pab loo xpìi ye'rsin' co' nzo loo mza'a:

—Por cón che'n con' roo con' xèn co' nzo la's nii Jesucrist no co' nzo la's ya' Jesucrist, na ñibe' lool, xpìi ye'rsin' co' nzo loo mza', gro' loo mza' ba'.

Leque hora, ngro xpìi ye'rsin'a loo mza'.

19 Per co'se' ñèe patrón mza' le' mza' ya indlide divin, no no pá ngua tub lezo' patrón mza' tac ya yende mod lí mza' gan tmi par gác che'n patrón tmi. Sya, mnibe' patrón mza' mxen mèn Pab ryop Sil. Mbe' patrón Pab ryop Sil loo mèn nac zin' yòolau co'te' nac merpe' oficin che'n mèn nac zin' co' ñibe' loo ciuda Filip.

20 Mbe' patrón mza' no mènna Pab ryop Sil loo mèn co' nac juez. Ndxab patrón mza' loo juez:

—Mènbi' co' nac mèn nación Israel ndxè' anze'f thib di's ngue xít too ciuda na' no ngue cua'n mèn ndxè' di's làth mèn ciuda na' ndxè'.

21 No ngue lu' mèn ndxè' thib mod no thib costumbr cub co' yende mod té'th na' li na'. Gu' naneeque' le' mèn ciuda Rom ñibe' loo na' no ¿xá mod té'th na' li na' costumbr cub ba'?

22 Sya, nguátbèe mèn par tyen mèn Pab ryop Sil. Sya, mnibe' juez loo mènna teche mèn Pab ryop Sil par ta' mèn che'n Pab ryop Sil con var.

23 Ngolo mda' mèn che'n Pab ryop Sil axta plóthe ngro xyàn lezo' mèn, mque' mèn Pab ryop Sil lezi'f. No mnibe' mèn loo mbi' co' nquenap ro lezi'f huen huen nquenap mbi' Pab ryop Sil le'n lezi'f.

24 Co'se' mbìn mbi' co' nquenap ro lezi'f di's co' mnibe' mèn loo mbi', mxen mbi' Pab ryop Sil. Mblo mbi' Pab ryop Sil axta lult le'n co' nac le'n lezi'f no mblo mbi' nii Pab ryop Sil le'n thib ye'r co' nzi'f lad yaa co' lèe cep.

25 Per co'se' nde zinle' gáal hor ngulal yál' yál'a, hora ngue bez Pab ryop Sil Diox no mbil' ro Pab ryop Sil himn loo Diox. Le' taamas pres co' nzo lezi'f na, xèe nque' nza pres xal ngue bez Pab ryop Sil Diox no xal ndxol' ro Pab ryop Sil himn, ne.

²⁶ Leque hora, chàa, mbuin thib xòo brut co' mbli axta mblyé' cimient che'n ftoo lezi'f. No leque hora mxyal' puert lezi'f no mxyac caden co' natedó' ya' no nii rye pres le'n lezi'f.

²⁷ Látha, ngro' mcal' loo mbi' co' nquenap ro lezi'f. Co'se' gunèe mbi' ndoo xal' ro puert lezi'f, mblo' mbi' spad co' ngue rlan' mbi' par leque mbi' guth mbi' tac mbli mbi' xtùuz le' ryete pres mxon'le' le'n lezi'f.

²⁸ Per Pab ngrozèe. Ndxab Pab loo mbi':

—Mbi', ne'guthte lùu leque lùu. Ne'tyóodel. Ryete nu' nzoque' trè'.

²⁹ Sya, mna'b mbi' ye'rbèel loo taamas mèn co' ndlyath no mbi'. Mque' mbi' carre. Ngòo mbi' le'n lezi'f. No ante nxi'th mbi' tant mzyeb mbi'. Sya, mdub xib mbi' loo Pab no loo Sil.

³⁰ Leque hora mblo' mbi' Pab no Sil le'n lezi'f. No mnibdi's mbi'. Ndxab mbi' loo Pab no loo Sil:

—Tad Pab no Tad Sil, ¿cón ndxàal lin par lyá' daa loo con' ryes, yey?

³¹ Pab ryop Sil mcàb. Ndxab Pab ryop Sil loo mbi':

—Pues, con' ndxàal li ryete gu' nac: Gola's gu' loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist. Sya, tataa mod lyá'l loo con' ryes con' mèn gulizl.

³² Sya, mblo Pab yalbàn loo mèn guliz mbi' co' mqueltàa ro lezi'f yál'a. No mda' Pab ryop Sil cuent cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn guliz mbi' leque hora.

³³ No leque hora leque mbi' mtech lad Pab ryop Sil co'te' mtehuí' mèn con var co'se' mda' mèn che'n Pab ryop Sil. Ngoloa, ngòc bautizar mbi' con rye mèn guliz mbi'.

34 Ngolo ngòc bautizar mbi' con rye mèn guliz mbi', mbye' mbi' Pab ryop Sil par liz mbi' par mda' mbi' co' nduhua Pab ryop Sil. Le' mbi' con mèn guliz mbi' na, anze'f mdyac lezo' tac ngola's ryete mèn guliz mbi' loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

35 Per xtil'a, tatabe' ñaa mbe'th izlyo', ngua lo mbi' Pab ryop Sil lezi'f tedib vez. Mbli mbi' xal mèn co' ne'ñeede. No más nde quée huiz xtil'a, mtel' juez polesi, co' nac myen' nac zin', loo leque mbi' co' nquenap ro lezi'f par gab myen' nac zin' loo mbi' co' mbi' Pab ryop Sil le'n lezi'f.

36 Sya, ndxab mbi' loo Pab:

—Juez mnibe' loon par go'en gu' le'n lezi'f. Nase yende chó xtùuz li gu'. Nzoque' mod bii gu'. No yende chó li xol loo gu'.

37 Per Pab ndxab loo polesi co' nac myen' nac zin':

—Ne'biide nu'. Nu' nac mèn che'n ciuda Rom che'n nación Ital. No ná'a mnibe' juez loo mèn mtin mèn nu' loo xnaa axta mbyan' gust lezo' mèn. Ngoloa, sangmbli juez mandad mque' mèn nu' lezi'f. Ne' ne' tar tub rez juez cón che'n nu'. No tataa mnibe' juez mbli no mèn nu'. No ¿nalle' ndlya's juez xexte bii nu', cà'? Yende xàa. ¡Pà bii nu' xexte! Nalle' guuz gu' loo juez yi'th lo' yub juez nu' lezi'f.

38 Sya, ndyàa myen' nac zin'. Ngua ta' myen' cuenta loo mèn co' nac juez. Per ryete mèn co' nac juez mzyeb co'se' mbin mèna ndxab polesi le' Pab ryop Sil nac mèn ciuda Rom che'n nación Ital.

39 Sya, que nzo ne'ñee lezo' mèn co' nac juez, nado' di's nado' cuent ngua na'b mèna loo Pab

teri'th tecan' Pab con' ye'rsin' co' mbli no mèn Pab ryop Sil. Ngoloa, mblo' mènna Pab ryop Sil le'n lezi'f. No nalyat ndxab mèn loo Pab no loo Sil li Pab ryop Sil favor bii Pab ryop Sil le'n ciuda Filip.

⁴⁰ Texal ngolo ngro' Pab ryop Sil lezi'f, ngua Pab ryop Sil liz Lid. Le'pe' nzo mèn co' ndxela's co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist. Mzyál' Pab ryop Sil mènna liz Lid. Ngolo mdoodi's no Pab ryop Sil ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist no mbli Pab ryop Sil par tolo ndye'th lezo' mènna loo cón che'n Jesucrist, mxen Pab ryop Sil ned. Mbii ryop Pab Sil ciuda Filip.

17

Mèn ciuda Tesalónica nguátbèe contra Pab.

¹ Co'se' mdoo Pab ned nda Pab ryop Sil, ngua riid Pab ryop Sil le'n thib yèezya' co' lèe Amfip, no nguri'th Pab ryop Sil le'n thib yèezya' co' lèe Ampoloñ. Ngoloa, mzin Pab ryop Sil ciuda Tesalónica. Le'n ciuda Tesalónica ndub thib sinagog che'n mèn nación Israel co' naban le'n ciuda Tesalónica.

² Sya, cad xon huiz co' nac huiz descans, ndyee Pab ryop Sil co'te' ndub sinagog mèn nación Israel xalque' nac mod co' ngue no Pab ryop Sil. Mdoodi's no Pab mèn le'n sinagog le'n son sman.

³ Nambii mda' Pab cuent loo mèn xal ndub di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox le' Crist mquinque' mxactii. No co'se' ngolo nguth Crist, mquinque' ngro xban Crist. Mbez Pab loo mèn, ne:
—Leque cón che'n yub Jesús, co' ngue tan cuent loo gu' nalle' nac cón che'n Crist tac Jesús nac Crist.

⁴ Co'se' mbìn mèn nación Israel di's co' mblo Pab yalbàn, ngola's mèn loo cón che'n Crist. No thidte

mqueltàa mèn con Pab ryop Sil. Ngola's huax mèn grieg co' ndyub xib no co' ncòo' yéc loo Diox. Ngola's huax mènngot co' más nxyo'f lèe no nxyo'f xti's làth mèna no co' más ndyu' làth mèna, ne, loo cón che'n Crist.

⁵ Co'se' ñèe taamas mèn co' nac mèn nación Israel ndxela's huax mèn loo cón che'n Jesucrist, ngòo xyàn lezo' mèna no mbyan lezo' mèna. Mbli mèna mandad par mdyop ndxep mènbi' ye'rsin' co' angnzi teexù' le'n ciuda. Mbli ryete mèna par ngo too di's làth mèn le'n ciuda. Mbli mèna ngòc nguàal con' liz Jasón tac mbli mèna xtùuz liz Jasón nzo casloo Pab ryop Sil. Mblya's mèn ngo' mèn Pab ryop Sil tya par ta'xù' mèna Pab ryop Sil loo xtàa mèn par guth mèn Pab ryop Sil.

⁶ Per mastale' ngua cua'n mèn Pab ryop Sil liz Jasón, ne'ngzalte mèna Pab ryop Sil liz Jasón. Ale le'le' Jasón mdo'fxax mèna. Mbe' mèna Jasón loo mèn nac zin' co' nac mèn nac zin' che'n ciuda Tesalónica. Mbe' mèna ndxep mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist loo mèn nac zin', ne. No mbez yèe mèna. Mbez mèna:

—Mèn ndxè' nac mèn co' ngue li ngòc nguàal con' dib athu loo izlyo'. Nalle' nde mèn ndxè' axta par nedrè', ne.

⁷ No nde nxon', mda' Jasón liz Jasón par nguled mèn. Ryete mèn co' ndxela's xal ndxela's mèn ba' mbixyath. Ya indlide mèn ba' cas xal nac di's co' ndub loo ley che'n gobiern co' ñibe' mèn ciuda Rom che'n nación Ital. No más de cona, mbez mèn ba' nzo tedib rey co' más ñibe' loo mèn. Reya mbez mèn ba' lèe Jesús.

⁸ Texal mbìn mèn nac zin' di'sa, no mèn co'

mqueltàaa, nguátbèe mènà contra mèn co' ndxela's loo cón che'n Crist.

⁹ Per Jasón no taamas mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist mdoo thib mbi' par gunii mbi'a por cón che'n Jasón, no cón che'n mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús, par mblá' mènà Jasón no mèn co' ndxàc hues. Sya, mbla' mèn nac zin' ndyàa Jasón con mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist.

Pab ryop Sil ngo le'n thib yèez co' lèe Berea.

¹⁰ Luega hora, mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist mbli par mbii Pab ryop Sil le'n ciuda Tesalónica leque yál'a. Nda Pab ryop Sil par thib yèez co' lèe Berea. Luega tedib huiza ngua Pab ryop Sil sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban le'n yèeza.

¹¹ Mèn nación Israel co' nzo ban le'n yèez Berea ngòc más mèn nado' leque mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Tesalónica. Mèn nación Israela dib nzo yéc no dib nzo lezo' mdyal mènà mbìn mènà di's cón che'n di's ndac co' mblo Pab yalbàn. No atate huiz mcua'n mènà di's loo libr co' nac xti's Diox par li la's mènà ñeene' ché', lìcque', nac di's co' ngo Pab yalbàn loo mènà.

¹² Pues, huax mèn ngola's loo cón che'n Jesucrist por mbli la's mèn lìcque' nac di's co' ngo Pab yalbàn. No leque tiempa, ngola's huax mèn nación Grieg co' nac mèn yèez Berea no ngola's mèngot co' ndyu' loo mèn no ngola's mènbi' co' ndyu' loo mèn, ne.

¹³ Per co'se' mbìn mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Tesalónica le' Pab ngue go yalbàn co' nac di's ndac che'n Diox loo mèn yèez Berea, ngua li mèn nación Israel par ngòc ngòc nguàal di's loo mèn

yèez Berea par nguátbèe mèn yèez Berea contra Pab ryop Sil.

¹⁴ Per mèn co' ndxàc hues por cón che'n Crist lueg lueg mtel' Pab par ya Pab par cost, co' nee di's, par ned ro níttó'. Le' Sil ryop Timote na, mbyan' yèez Berea.

¹⁵ Mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesús co' mblyath no Pab par nda Pab par cost, mèna mbe' Pab axta ciuda Aten. Lueg mbere mèna, ndye'th no mèna di's co' ndxab Pab loo mèna par ta' mèna cuent loo Sil no loo Timote par ya sál' Sil ryop Timote Pab le'n ciuda Aten. No luega tyee Sil ryop Timote xal ta'i lugar loo Sil ryop Timote.

Pab nzo le'n ciuda Aten.

¹⁶ Láth ngue bed Pab zin Sil no Timote le'n ciuda Aten, anze'f nxi lezo' Pab no imbe see teede lezo' Pab por ñèe Pab anze'f thìb mdo' no gunab ngue no mèn ciuda Aten.

¹⁷ Por cona, mdoodi's no Pab mèn co' nac mèn nación Israel le'n sinagog mèna. No ndyoodi's no Pab mèn co' ndyub xib no co' ncòo' yéc loo Diox. No atate huiz ndryo' Pab par ndyoodi's no Pab mèn loo xbi', mèn co' nzyál' Pab par neda.

¹⁸ Ngo ndxep mèn co' mbli stud cón che'n thìb xley' co' ngòc xley' che'n thìb mbi' co' ngro' lèe Epicur no taandxep mèn co' mbli stud cón che'n thìb xley' co' ngòc xley' che'n thìb mbi' co' ngro' lèe Stoic. Mèna mtlo mdoodi's no xtàa mèna cón che'n Pab. Ndxab ndxep mèna loo xtàa mèna cón che'n Pab:

—Nda toodi's no na' mbi' ba' ñeene' cón ñee mbi' loo na'. Mbi' ba' axta arid ndyoodi's.

Taandxep mèna mbez:

—Ndyac na' mbi' ba' ndyoodi's cón che'n tedib Diox co' tarte libe' na'.

Tataa mbez mènà tac Pab ngo yalbàn cón che'n di's ndac co' nac co' ndlu' cón che'n Jesús. No ngo Pab yalbàn le' mèn co' nguth ryo xban.

¹⁹ Sya, mbe' mènà Pab thib lugar co' lèe Areopag co'te' mque no mènà costumbr par queltàa mèn par co'x mènà loo xtàa mènà no tub rez mèn cón che'n con' roo con' xèn co' ndxàc loo xtàa mèn no làth xtàa mèn. Tya, mnibdi's mènà loo Pab. Ndxab mènà:

—Mbi', ¿ché' nzo mod gòn nu' cón che'n di's cub co' ndyoodi'sl loo mèn ba' par ta' nu' cuent xá naca, à'?

²⁰ Tac di's co' ndyoodi'sl loo mèn tarte gòn nu' di's ba' thidtene. Cona, ndlya's nu' ta' nu' cuent cón nee ryethe di's co' ndyoodi'sl ba'.

²¹ Tataa ndxab mènà loo Pab tac mèn co' nac mèn ciuda Aten no taamas mèn tith co' nzo ban le'n ciuda Aten, mènà yende chó zin' ndli. Ante nzi mènà par gòn mènà chol di's co' ndxòn mèn ndyoodi's tedib mèn no par gòn mènà cón che'n chol con' cub co' ndxàc.

²² Sya, mdoo Pab loo mèn lugar co'te' lèe Areopag. Ndxab Pab loo mènà:

—Mèn ciuda Aten, ngüi'en no ndan cuent axta arid mènley' nac gu' loo chol con' co' mbez gu' nac Diox.

²³ Tac co'se' mque tee'en le'n ciuda gu', huax con' gunèelen xá ndxàc gu' ndli gu' cas loo huax con' co' mbez gu' no ndli gu' cuent nac Diox gu'. No gunèn thib còo' co'te' ndub di's co' mbez: Con' ndxè' nac còo' che'n thib Diox co' tarte libe' mèn. Hui' gu' nexa. Yende cón niin loo gu' cón che'n

di'sa. Huenque' mbez di'sa. Pues Diox co' tarte libe' gu', lèepe' Diox nac di's co' ndub loo còo' co'te' ndub Diox gu'. No cón che'n Diox nac co' tan cuent loo gu' tac, licpe' ba'i, gu' tarte libe' Diox.

²⁴ Diox co' mxèn' izlyo' no co' mblec izlyo', Diox co' ngue xèn' rye loothe con' co' nziri' loo izlyo', Diox ñibe'pe' loo bé' no loo izlyo'. Diox inzo bante le'n gudo' co' ntoxcua' ya' mèn.

²⁵ Inquinte lyath no mèn Diox loo chol con' co' ndli mèn cuent nde che loo Diox. Yende chó con' ndxàc falt loo Diox thidtene. Ndxè'leque', yub Diox ndli par nzi ban na' loo izlyo' ndxè'. No ndli Diox par ngue xèn' Diox na' loo izlyo' ndxè'. No mbli Diox par ngure taamas con' co' nziri' loo izlyo'.

²⁶ No thidte ren, no thidte bél', no thidte zith mbli Diox par mxèn' Diox mèn par cue ban mèn rye nación dib athu loo izlyo'. No mbli Diox ngure thib thib nación dib athu loo izlyo' co'se' ngòc lín' no tiemp co'se' ngure thib thib nación co'te' ngòc lugar co' nziri' thib thib nación nalle'.

²⁷ Tataa mbli Diox loo mèn dib athu loo izlyo' par bel'que' ngác ncu'a'n mèn Diox thib mod tedib mod axta ngzal Diox loo mèna. Tac, licpe' ba'i, itithe nzo Diox loo thib thib na'.

²⁸ Loo Diox nzi ban na'. No ndli Diox nquée ndlyàa na' loo izlyo'. No ngue xèn' Diox na' loo izlyo' ndxè' xal mbez di's co' ndxab ndxep mèn co' nzo làth gu' co' ntoxcua' di's che'n thib discurs co'se' ndlab mèna ye's che'n discurs. Mbez mèna: Nac na' mèn guliz Diox.

²⁹ Le' sya, chele' na' nacque' mèn guliz Diox, indxàalte li na' xtùuz le' Diox nac thib gunab co'

natoxcua' con or, co' natoxcua' con plat, co' natoxcua' con quèe, co' nac con' co' ntoxcua' mèn xal alithe ndye'th xtùuz yéc mèn.

³⁰ Diox mbli xal mèn co' ne'ñeede co'se' ngòc tiemp co'se' ngure mèn nau' yéc nau' loo mèn. Per nalle' Diox ñibe' loo mèn dib athu loo izlyo' le'n tiemp ndxè' par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn no se' mèn mod co' ndxàp mèn loo Diox par lyá' mèn loo con' ryes.

³¹ Tac Diox mcui thib huiz co' gac thib huiz co'se' nalite no nambiite tub rez Diox cón che'n ryete mèn, que naca naban mèn, que naca nguth mèn. Gac con'a loo mèn por cón che'n thib mbi' co' mcui Diox no co' mblo' xà' Diox par tub rez mbi'a cón che'n ryethe mèn. No mblu' Diox loo na', lìcque', tub rez Diox cón che'n mèn por cón che'n mbi'a, tac mbli Diox ngro xban mbi'a làth mèn nguth.

³² Co'se' mbìn mèna le' Pab ndxab le' mèn nguth ryo xban, ale mxìis mxyán' ndxep mèn. Le' taamas mèna ndxab:

—Más huen gòn nu' di's co' ngue toodi'sl ba' tedib huiz tac ya ngo tacle' lezo' nu' nzi yòn nu' tant di's co' ndyoodi'sl ba'. Ngo zanle' nu', ne.

³³ Sya, mbla' Pab, ndyàa mèna.

³⁴ Per làtha ngo ndxep mèn co' mqueltàa no Pab. No ngola's mèna di's co' mdoodi's Pab cón che'n Jesucrist. Làth mèna ngo thib mbi' co' ngro' lèe Nich. Mbi'a ngòc thib sos co' nqueltàa no mèn co' nqueltàa co'te' lèe Areopag. No ngo thib xa'gota làth mèna, ne, co' ngro' lèe Damars. Ngo taamas mèn làtha, ne, co' ne'needen chó lèe.

18

Pab ngo ciuda Corint.

¹ Ngolo nguri'th con'a, Pab ngro' le'n ciuda Aten. Nda Pab par ciuda Corint.

² Le'n ciuda Corint mzyál' Pab thìb mbi' co' nac mèn naciòn Israel. Mbi'a ngòc mbi' thìb yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn pont. Mbi'a ngro' lèe Aquil. Pente ndxàc plá huiz mzin Aquil con sa'l Aquil, co' lèe Priscil, ciuda Corint. Ndye'th xon' xa' co'te' ngo ban xa' ciuda Rom co' ñibe' loo mèn naciòn Ital. Que nzo ne'ñee lezo' ryop sa'l Aquil, mxon' ryop sa'l Aquil ciuda Rom co'te' ngo ban ryop sa'l Aquil. Tac thìb mbi' co' lèe Claud co' nac gobiern che'n naciòn Ital mnibe' le' ryete mèn co' nac mèn naciòn Israel co' nzo ban ciuda Rom ryo' mènna ciuda Rom. Mzin Aquil ryop Priscil Corint. Le'pe' le'n huiza, ngua nee Pab máa ryop sa'l Aquil.

³ Per com le' Pab ndli zin' co' nac leque zin' co' ndli Aquil ryop Priscil co' nac thìb zin' co' ntoxcua' xa' yòo mantiad, mbyan' Pab liz ryop sa'l Aquil par thidte li Pab zin' con Aquil.

⁴ No cad huiz sabd co' nac huiz descans tiempa ndyee Pab co'te' ndub sinagog le'n ciuda Corint co'te' ndyoodi's no Pab mèn co' nac mèn naciòn Israel no co'te' ngueltàa mèn co' inacte mèn naciòn Israel. No ndli Pab gan xèegà xèegà ndxàc nado' mènna no ndlyàa yéc mènna no ndlyàa lezo' mènna loo cón che'n Tad Jesucrist.

⁵ Co'se' mzin Sil no Timote, ndye'th myen', ngua que tee myen' par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn macedon, mzin myen' Corint co'te' nzo Pab. Sya, leque Pab mtlo mxo'f zin' par co Pab yalbàn

thidtene cón che'n di's ndac che'n Diox. No nambiite ta' Pab cuent loo mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Corint le' Jesús ngòc Crist co' ngure quee lezo' mèn yì'th que tee loo mèn loo izlyo'.

⁶ Per ndxe'leque', mtlo mèn nación Israela, nazab ñii mèn ngòc nguàal di's contra Pab par mda' mèn xyàn lezo' Pab. Sya, mzib Pab xab Pab loo mèn, co' nee di's, nac thib señ ryo' Pab loo mèn. Sya, ngro' Pab. Mbii Pab loo mèn nación Israel le'n sinagog. Ndxab Pab loo mèn nación Israela:

—Yan' con' co' ndli gu' ba' cón che'n Diox co'se' gac huiz tub rez Diox cón che'n gu' par leque con' ndli gu' ba' li par co' xà' Diox gu' loo Diox thidtene. Per por part cón chenen, nambi ndoon loo Diox loo cón che'n co' ndli gu'. Nee gu' cón che'n gu'. Desde nalle' par delant, ya ne'tolode gon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo gu' co' nac mèn nación Israel. Más huen nda lon yalbàn loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

⁷ Sya, ngro' Pab sinagog. Nda Pab liz thib mbi' co' lèe Just. Mbi'a ndli cas loo Diox. No anze'f mbez mbi' Diox. No ña'b mbi' loo Diox. No ndyub xib mbi' no ncò' mbi' yéc mbi' loo Diox. Mdub liz mbi' cuat sinagog.

⁸ Ngo thib mbi' co' lèe Crisp co' ngòc jef che'n leque sinagog. Mbi'a ngola's loo Tad Jesús no loo cón che'n Tad Jesús con rye mèn guliz mbi'. No huax mèn co' nac mèn ciudadape' Corint, texal ngolo mbìn mèn di's co' nac di's ndac co' mblo Pab yalbàn, ngola's mèn loo Jesús no loo cón che'n Jesús. Sangngòc bautizar mèn, ne.

⁹ Le' sya, Tad Jesús mxo'f loo loo Pab thib yál'. Ndxab Tad Jesús loo Pab:

—Ne'zyebtel, Pab. Ftolo blo yalbàn loo mèn Corint. No tolo ftoodi's loo mèn.

¹⁰ Daa nzo noque'l. No yende chó mèn gàal lùu par li mènà yalquì lool. Tac daa nanee nzo huax mèn ciuda ndxè' co' yòo loo cón chenen yilóa.

¹¹ No por cona, mbyan' Pab thib lín' narol le'n ciuda Corint. Ndlu' Pab mèn. No mblo Pab yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo mèn.

¹² Per le'n huiz co'se' ngòc thib mbi' co' lèe Galión gobernador loo mèn yèezya' che'n làaz mèn acay, le'n huiza huax mèn nación Israel co' nzo ban Corint, mqueltàa mènà contra Pab par gac mènà ngolo ngola's loo Pab. Mxexù' mènà Pab. Mbe' mènà Pab loo Galión co'te' ndub ñibe' Galión.

¹³ Ndxab mènà loo Galión:

—Mbi' ndxè' ngue tee li par ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn loo mod co' ngòp mèn loo Diox par tlo gáp mèn tedib mod co' nac mod cub par tyub xib mèn loo Diox no còo' mèn yéc mèn loo Diox. Moda ndli par ya ne'ntolode li mèn cas loo ley che'n mèn ciuda Rom co' ñibe' loo nación na'.

¹⁴ Per le'pe' ndly'a's Pab tub Pab razon Pab loo Galión co'se', chàa, mcàb Galión loo mèn nación Israel. Ndxab Galión:

—Chele' gu' ndli cuent le' mbi' ba' mbli thib falt co' ilé'de nac o mbeth mbi' thib mèn, thib mod tedib mod na tub rez cón che'n mbi' xalque' ta' gu' cuent cón che'n mbi' loon, gu' co' nac mèn nación Israel.

¹⁵ Per com le' mbi' ba' ante ndyoodi's no gu' cón che'n di's, no cón che'n lèe mèn, no cón che'n ley co' nac xley' gu', gu' nee cón li no gu' mbi' ba'. Tac por part cón chenen, indlyasten tub rezen cón che'n gu' ba'. Ngolo cuent.

16 Sya, mbli Galión mandad yi'th polesi co' nac mèn nac zin' par co' polesi mènà co'te' ndub ñibe' Galión.

17 Sya, ryete mèn ciuda Corint co' nac mèn naciòn Grieg mxen mbi' co' lèe Sost co' nac tedib jef che'n sinagog co' mbyan' lugar che'n Crisp tant thib xyàn ndyac mènà. No delant loo Galión co' nac gobernador mda' mènà golp Sost axta mbyan' gust lezo' mènà. Per por part che'n Galión, yende chó mport nzo lezo' Galión con'a mastale' mbeth yèe mènà Sost.

Pab ngua ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn sir. Ngolo nguri'th ndxep tiemp, mbere Pab, ngua Pab tedib vez co' ngòc mbyon viaj. Ngua too naa Pab mèn co' ndxela's par ned làaz mèn galas no par ned làaz mèn frig.

18 Be' mbyan' Pab le'n ciuda Corint taahuax huiz. Ngoloa, gunii Pab Diox loo mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist. Sya, mbii Pab. Ngòo Pab loo thib yòoyaa par ndoo Pab loo níttó'. Nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir. Thidte mqueltàa Pab con Priscil no Aquil par ya no Aquil ryop Priscil Pab. Láth nzo Pab yèez Cencr, ale ngua Pab loo thib mbi' co' ncho' yis yéc mèn par ndxab Pab chub mbi' yéc Pab ndoore' yòo Pab loo yòoyaa. Ale tataa mchub Pab yéc Pab par mdyaá thib con' co' ngòc co' mcàbgòn Pab loo Diox li Pab. Ngoloa, ngòo Pab loo yòoyaaa. Nda Pab par neda.

19 Co'se' mzin Pab con Priscil no Aquil le'n ciuda Efes, Priscil no Aquil ndxab loo Pab tyate yan' Priscil ryop Aquil. Le' Pab na, ngua riid co'te' ndub

sinagog le'n ciuda Efes par ngua toodi's no Pab mèn naciòn Israel co' nqueltàa sinagog tya.

²⁰ Le' mèn naciòn Israel na, nalyat ndxab loo Pab bel'que' tyal Pab yan' Pab con mènna tya mase pláte huiz. Per Pab ne'ndalte.

²¹ Sya, gunii Pab Diox loo mènna. Ndxab Pab loo mènna:

—Naquinque' gan ciuda Jerusalén par gan lni co' gac ciuda Jerusalén le'n huiz ndxè. Per yende chó xgab li gu', yey. Yiloa, beren, gal neen máa gu' par nedrè' tedib vez chele' Diox nee lezo' gaca tataa loon.

Sya, ngòo Pab loo yòoyaa. Nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn cesar.

²² Co'se' mzin Pab ciuda Cesar, sangnguri'th Pab. Nda Pab par ciuda Jerusalén. Ngua nii Pab Diox loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Ngoloa, mbere Pab, sangngulàa tùub Pab par ciuda Antioqui co' nac ciuda che'n làaz mèn sir.

²³ Co'se' ngolo ngòc plá mbe' mque tee Pab par neda, mbii Pab par neda tedib vez par ngua que tee Pab thib yèez tedib yèez co' nac yèezya' che'n làaz mèn galas, no co' nac yèezya' che'n làaz mèn frig. Mbli Pab par ndye'th lezo' mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox par neda.

Ngò thib mbi' co' lèe Apol. Mbi'a ngue go yalbàn loo mèn le'n ciuda Efes.

²⁴ Leque le'n huiza mzin thib mbi' le'n ciuda Efes. Mbi'a nac thib mbi' naciòn Israel. Mbi'a lèe Apol. Ngòc mbi'a mèn gulàaz che'n ciuda Alejandri. Nde nixon', ngòc mbi' thib mbi' co' ndxácpè' ngo yalbàn. No ndxác mbi' nda' mbi' cuent co'

huenleque' cón che'n di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox.

²⁵ Huen huen mté'th mbi' cón che'n xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox por cón che'n Tad Jesucrist. No anze'f ndye'th lezo' mbi' no nda' gust lezo' mbi' ndyoodi's mbi' cón che'n Tad Jesús. No nambìite ndyoodi's mbi' cón che'n Tad Jesús mastale' ante nda' mbi' cuent cón che'n xá mod mbli Juàn Bautist bautizar mèn.

²⁶ Con dibaxla's mdoodi's no Apol mèn le'n sinagog mèn. Per co'se' mbìn Priscil no Aquil mod co' nda' Apol cuent cón che'n Tad Jesús, mbe' Priscil ryop Aquil Apol thìb lugar xà'. Sya, más nambìite mda' ryop Priscil Aquil cuent xá mod yòo mèn loo cón che'n Diox loo Apol.

²⁷ Co'se' mblya's Apol ya riid Apol par ned le'n yèezya' co' nac làaz che'n mèn acay, mèn hues por cón che'n Jesucrist co' nqueltàa le'n ciuda Efes, ndxab mèn loo Apol:

—Huenque' lil yal viaj le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn acay.

Sya, mtocxua' mèn thìb cart par hue' Apol cart loo mèn yèezya' che'n làaz mèn acay, mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox par neda, par nabe'ste gac mèn co'se' zin Apol par neda. Co'se' mzin Apol le'n yèezya' che'n làaz mèn acay, anze'f thìb con' ndac mbli Diox loo mèn por cón che'n con' ndac co' mbli Apol loo mèn co' mbli Diox ngola's par ngòo mèn loo cón che'n Diox.

²⁸ Láth nzo Apol làth mèn par ned ngua que tee Apol, huen huen mbli' Apol cón che'n mod ye'rsin' co' ndxàp mèn nación Israel loo cón che'n Diox loo mèn par neda. Co'se' ndyoodi's Apol loo mèn

nación Israela, Apol ndyoodi's loo mènà xalque' nac di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox le' Jesús nac Crist co' nzi quee lezo' mènà. Mod co' mdoodi's Apol loo mènà, yende mod ncà di's mènà loo Apol.

19

Pab ngue que tee par ned le'n ciuda Efes.

¹ Láth nzo Apol le'n ciuda Corint, Pab mxen ned, nda Pab. Nguri'th Pab par ned làaz mèn yidyòo axta mzin Pab ciuda Efes. Tya mzyál' Pab ndxep mèn co' ndxela's loo cón che'n Diox por cón che'n Jesucrist.

² Mnibdi's Pab loo mènà. Ndxab Pab:

—¿Ché' ngulaa Xpii Natú' loo gu' no ngòo Xpii Natú' loo gu' par tlo ñibe' Xpii Natú' loo gu' co'se' ngola's gu' loo Crist no loo cón che'n Crist, à'?

Mènà mcàb. Ndxab mènà loo Pab:

—Axta ne' ne' ñee nu' ché' nzo Xpii co' mbez U' nac Xpii Natú', Tad.

³ Mbere Pab, mnibdi's Pab loo mènà tedib vez. Ndxab Pab:

—¿Chó cón che'n con' no por chó con' ngòc bautizar gu', sya?

Mènà mcàb loo Pab. Ndxab mènà:

—Nu' ngòc bautizar por cón che'n di's ndac co' ngócte mblu' Juàn Bautist loo nu'.

⁴ Pab ndxab loo mènà:

—Juàn mbli bautizar mèn par ngòca thib con' co' ndlu' loo mèn le' mèn mzye'que' mod co' ngòp mèn loo Diox. Lomisque', mda' Juàn cuent loo mèn ndxàalque' yila's mèn loo mbi' co' yi'th nque yilo riid cón che'n Juàn, co' nee di's, mbi'a nac Jesús co' nac leque yub Crist.

5 Co'se' mbìn mènà tataa ndxab Pab loo mènà, ngòc bautizar mènà por lèe che'n Tad Jesús.

6 Co'se' mxo'f Pab ya' Pab loo mènà, ngulàa Xpii Natú' loo mènà no ngòo Xpii Natú' le'n lezo' mènà par tlo Xpii Natú', ñibe'pe' Xpii Natú' loo mènà. Mtlo mènà, mdoodi's mènà tedib di'stèe co' nac xà' di's. No ngòc mènà mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox hora.

7 Por loo rye mèn co' ngòc bautizara ne'que' si' fchop mènà.

8 Mque tee lu' Pab no mque tee go Pab yalbàn con dibaxla's le'n son mbe' le'n sinagog che'n mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Efes. No mbli Pab ndxàc nado' mèn par ndlyàa yéc mèn no ndlyàa lezo' mèn par tataa mod yòo mèn loo cón che'n Diox par ñibe'pe' Diox loo mèn.

9 Per ngo ndxep mèn nación Israel co' ngòc mèn naad no mèn nguud co' thidteneque' ne'ndalte ngala's loo Crist no loo cón che'n Crist. Ndxle'leque', gunii yèe gunii tì mènà cón che'n di's ndac che'n Diox loo xnaa loo mèn co' mqueltàa sinagog. Leque hora mblá' Pab mènà. Mbe' Pab ante mèn co' ndxela's loo Crist co'te' nac scuel che'n thib maistr co' lèe Tiran. Le'n nyòo escuela ndyoodi's no Pab chol mèn co' nqueltàa no Pab ryete huiz.

10 Tataaque' tolo mbli Pab le'n chop lín' le'n ciuda Efes axtaque' mbìn rye mèn yèezya' che'n làaz mèn asia di's co' nac cón che'n di's ndac che'n Tad Jesús. Le'le' mbli Pab par mbìn mèn co' nac mèn nación Israel di's. Le'le' mbli Pab par mbìn mèn co' inacte mèn nación Israel di's, ne.

11 Làth xtau'a, Diox ngue li ndxàc yalguzye' roo

yalguzye' xèn loo mèn por Pab.

¹² No por tant ndxàc yalguzye' roo yalguzye' xèn co' ndli Diox ndxàc, huax mèn ndxi'th loo Pab par teyac Pab mèn. Ale nde no mènà panid no xab mèn yíiz par ante li mènà gàal lar'a lad Pab. Yiloa bere mèn, ye' mèn lar'a loo mèn yíiz. No tataa mod ndxac mèn yíiza. No ndryo xpíi ye'rsin' loo mèn co' mque no xpíi ye'rsin'.

¹³ Ngo ndxep mèn nación Israel par neda co' ngòc mèn hue's co' nque tee thib yèez tedib yèez. Mènà ngo' xpíi ye'rsin' loo mèn co' nquée mbii che'n xpíia. Mènà mbui' xal ngue li Pab no xal mbez Pab lèe Tad Jesús par ngo' Pab xpíi ye'rsin' loo mèn. Mblya's mènà tataaguè' li mènà loo mèn co' mque no xpíi ye'rsin' par co' mènà xpíi ye'rsin' co' ndyen mbii che'n xpíi ye'rsin'a por lèe Jesús, ne. Sya, mtlo mènà, mbez mènà loo mèn co' mquée mbii che'n xpíi ye'rsin' looa.

—Daa ñibe' por cón che'n lèe Tad Jesús co' ngo Pab yalbàn ryo'l, xpíi ye'rsin', loo mèn ndxè'.

¹⁴ Tataaguè' mbli gaz hues myen' co' ngòc xgan' thib mbi' co' ngòc mèn nación Israel, mbi' co' lèe Scev. Mbi'a ngòc thib jef co' más ñibe' loo rye nguley' par neda le'n tiempa.

¹⁵ Per co'se' mblya's myen' li myen' tataa loo thib mbi' co' mque no xpíi ye'rsin', xpíia mbli mcàb mbi' loo myen'. Ndxab mbi' co' mque no xpíia:

—Na ndlibe' Jesús. No naneen chó nac Pab. Per ¿gu', à'? ¿Cón gu'? ¿Chó mèn nac gu'?

¹⁶ Ngolo tataa ndxab mbi'a loo myen' xgan' Scev, ale le'le' nguát mbi' rloo myen'. Mtlo mbi', mque' mbi' punyed nza myen'. Ale mched mxád mbi'

xab myen'. Mtehuí' mbi' myen'. Mbli mbi' gan loo myen' axta che myen' mxon' myen'. Mbii myen' liz mbi'.

¹⁷ Ryete mèn co' naban ciuda Efes, que nac mènà mèn naciòn Israel, que nac mènà mèn co' inacte mèn naciòn Israel, ryete mèn mbìn con' mxac myen' xgan' Scev con mbi'a. Por cona, anze'f mzyeb mènà. No mbez mènà: Con' roo con' xèn nac cón che'n Tad Jesús, ndyac na', tac ante Tad Jesús ndxác ndli yalguzye' roo yalguzye' xèn loo mèn.

¹⁸ Lomisque' ne, huax mèn co' ngola'sle' loo Tad Jesús no loo cón che'n Tad Jesús mbi'th xop dol loo Pab ryethe con' ye'rsin' co' mbli mènà ndoore' yila's mènà loo Tad Jesús.

¹⁹ Lomisque' ne, huax mèn co' ngòc mèn bruj, leque mèn mbi'th no libr mèn co' lèe orac par mtec mèn libr mèn loo ryete mèn co' ngueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Efes. Co'se' mblo' mèn co' nzi hui' cuent plál ntac libr co' ngue tec mènà, mblo' mènà cuent peser ntac ryete libr thib ayo mil pes.

²⁰ Tataa mod, sate más mbyath mbyèn di's co' nac di's ndac cón che'n Tad Jesús le'n rye yèezya' par neda. No ndli Diox ndxác con' roo con' xèn che'n Diox loo mèn par neda par tataa mod ndlu' Diox cón che'n con' roo con' xèn che'n Diox loo mèn.

²¹ Ngolo ngòc ryethe con' ngòca, mnibe' Pab lezo' Pab ya que tee Pab par ya too naa Pab mèn co' ndxela's loo Diox por cón che'n Jesucrist par ned le'n rye yèezya' che'n làaz mèn macedon no par ned làaz mèn acay. No yiloa tolo tyoo Pab ned, que tee Pab axta zin Pab ciuda Jerusalén. Más de cona, mbez Pab loo lezo' Pab co'se' yilo riid Pab ciuda

Jerusalén naquin ya Pab ciuda Rom, ne.

²² Per láth be' nzo Pab le'n yèezya' che'n làaz mèn asia, mtel' Pab chop myen' co' ndlyath no Pab par ya myen' le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon. Myen'a ngòc Timote no Erast. Le' Pab na, be' mbyan' taandxep huiz par ned le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn asia.

Mèn ciuda Efes ndxátbèe contra Pab.

²³ Le'n huiz co'se' mque tee Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn asia, anze'f thib mèn co' nac mèn ciuda Efes nguátbèe por indyubla'ste mèn gòn mèn con che'n di's ndac.

²⁴ Làth mènà, ngo thib mbi' co' ngro' lèe Met. Mbi'a mbli par nguátbèe mèn. Mbi'a ndli zin' con plat. Ntoxcua' mbi' gunab bix con plat co' ñaa xal thib gudo' co' nac che'n dioxpe' mènà, diox co' lèe Dian. Más de cona, ryete mèn co' ndli zin' con Met loo zin'a, mènà ndli gan huax tmi.

²⁵ Met mbli par mqueltàa mèn co' ndli zin' con Met con taamas mèn co' ndli leque zin'a. Ndxab Met loo rye mènà:

—Cara, gu' nanee le' zin' co' ndli na' nac thib zin' co' inacte arid nèe no ndryo' cuent loo zin' co' ndli na', ne, ¿lé'?

²⁶ Per com le' gu' nonle' no ndxòn gu' le' mbi' co' lèe Pab nque tee nda' cuent le' rye diox co' ntoxcua' ya' mèn inacte merpe' Diox. No tataa mod ndli Pab gan par ndxela's huax mèn di's co' mbez Pab. No gu' nda'que' cuent iante loo mèn co' naban ciuda Efes ndxè' mbez Pab tataa. Ndxè'leque', ngue tee ta' Pab cuent loo mèn co' nac mèn rye yèezya' che'n làaz mèn asia, ne.

27 Axta arid ryes nac con' ndxè' loo na' tac axta zin' co' ndli na' nzo ryes ya ne'tolode li na' zin'. No lomisque' ne, axta gudo' co' nac che'n diox na' co' lèe Dian nzo ryes gac gudo' na' thib con' co' ya yende cón ntac loo mèn. No ya ne'tolode xyo'f lèe xyo'f xti's cón che'n diox na' co' lèe Dian. No axta ya ne'lìde mèn cas lni co' gac loo diox na' co' ndli na' cuent nac diox roo diox xèn loo na'. Nanee na' le' ryete mèn co' nac mèn gulàaz che'n làaz mèn asia no ryethe mèn co' naban dib athu loo izlyo' nde too naa, no nde còo' mèn yéc mèn, no nde tub xib mèn loo diox na'. ¿Xá nee gu'? ¿Cón li na'?

28 Co'se' mbìn mèna tataa ndxab Met, anze'f nogcloo mèna no cabii ndxab mèna:

—¡Pà lá' na' diox na' co' lèe Dian! Con' roo con' xèn nac diox na', yey.

29 Tataa mod anze'f thib mèn nguátbèe no ngoo too di's làth mèn dib le'n ciuda Efes. Mxen mèna thib mbi' co' lèe Gay no tedib mbi' co' lèe Aristarc. Ryop myen'a mque tee lyath no Pab. Ngòc myen'a mèn gulàaz asia. Mdo'fxax mèn ryop myen'a. No mbe' mèn ryop myen'a axta co'te' ndub oficin co' nac yòolau che'n ciuda Efes no co'te' nqueltàa mèn par ngo mèn chol junt tya.

30 Pab mblyas ngòo xi'th mèna par ndoodi's Pab loo mèn. Per mèn co' ndxela's loo cón che'n Jesucrist ne'ngla'de nga Pab.

31 Lomisque' ne, ndxep mèn co' nxo'f zin' zin' che'n gobiern co' ndub ciuda Rom co' ñibe' loo mèn asia, mèn co' ngòc amiu Pab co' naban le'n ciuda Efes, mèna mtel' di's loo Pab. Ndxab mèna indxàalte yòo Pab xi'th mèn co'te' mqueltàa mèn.

³² No por tant mèn co' nqueltàaa, xà' mbez thib mèn; xà' mbez tedib mèn tac, por derech, nguátbèe mèn. Per ngo masre' mèn co' axta ne' ne' ñee xá mod anze'f thib mèn mqueltàa no axta ne' ne' ñee mèn chonon mqueltàa mèn.

³³ No ngo ndxep mèn làth mènna co' mda' cuent loo tedib mbi', co' lèe Alejandr, cón che'n cón ndxàc. Mèn nación Israel co' naban ciuda Efes co' ngòo xi'th mènna mnibe' loo Alejandr ya too Alejandr loo rye mènna par tyoodi's Alejandr ndxep par cued li mèn ruid no par cued ya ne'tolode yecloo mèn. Sya, ngua too Alejandr loo mèn. Mbli Alejandr señ loo mèn, co' nee di's, ndxab Alejandr:

—Ya ne'tolode li gu' ruid. Xèe gure gu'.

Tataa mbli Alejandr tac Alejandr mblya's tyoodi's cón che'n myen' no Pab no ya Alejandr favor cón che'n Pab con myen'a loo ryete mèn.

³⁴ Per co'se' mda' mèn cuent le' Alejandr nac mèn nación Israel, ale casque' le'n chop hor ngrozèe mènna:

—¡Pà lá' na' diox na' co' lèe Dian! Diox na' nac diox roo diox xèn loo na' co' nac mèn ciuda Efes.

³⁵ Sya, mbi' co' nac secretar loo mèn nac zin' che'n ciuda Efes, co'se' mbli mbi' gan mbyàl yéc mèn no mbyàl lezo' rye mèn co' mqueltàaa, ndxab mbi' loo mèn:

—Mèn ciuda Efes, mèn co' naban dib athu loo izlyo', non mènna no nanee mènna le' na' co' nac mèn ciuda Efes nquenap gudo' co' nac che'n diox na', diox na' co' nac thib mdo' co' ngulàa loo bé' loo na' par que no na' mdo' na' loo izlyo'.

³⁶ Gu' nonque' yende chó mèn nzo co' gác cà di's xal ngue niin loo gu' ndxè'. Ftàl gu' yéc gu' no ftàl

gu' lezo' gu'. Indlyasten li gu' nec thib con' ye'rsin' xal ngue li gu' xtùuz ba'.

³⁷ Tac mènbi' co' nde no gu' ndxè', mèna tarte li par tethon mèn gu' cón che'n diox gu'. No ne' ne' tar nii mèn ngòc nguàal di's cón che'n diox gu'.

³⁸ Chele' Met no mèn co' ndli zin' con Met ndlya's co ñee loo nu' cón che'n chol mèn, por cona nzo juez no nzo yòolau. Nzoque' mod co ñee Met con mèna loo mèn nac zin' par tataa mod thib thib mèn tub razon che'n mèn loo juez no loo agent.

³⁹ Per chele'i nac cón che'n tedib con' co' ndlya's gu' ña'b gu' loo juez no loo agent, nabe'ste queltàa gu' par co gu' thib junt par tyoodi's gu' co' li gu' xal ñibe' ley na' loo na'.

⁴⁰ Tac ndxàc con' ryes loo na'. Nzo mèn co' ta' cuent loo gobiern co' ndub Rom cón che'n xà mod nguátbèe mèn nalze le'n ciuda na' ndxè'. Gab mèn le' na' nac thib partid co' nguátbèe contra gobiern co' ndub ciuda Rom. Pues, nec thib mod no nec tedib mod yende mod tub na' razon che'n na' loo mèna chele' mèna ñibdi's loo na' cón che'n xá mod nguátbèe mèn nalze le'n ciuda na' ndxè'. Más huen blá' gu' con' ba'.

⁴¹ Co'se' ngolo gunii mbi' co' ngòc secretar loo rye mèna, mtau' mbi' loo di's no loo cuent. Mxen thib thib mèna ned, ndyàa mèn.

20

Pab mxen ned, nda Pab par ned le'n yèzya' che'n làaz mèn macedon no par ned le'n yèzya' che'n làaz mèn grieg.

¹ Co'se' ngolo nguri'th huiz co' nguátbèe mèna no mbyàl yéc mèn no mbyàl lezo' mèn le'n ciuda Efes,

Pab mbli par mqueltàa rye mèn co' ndxela's le'n ciuda Efes par mco'x Pab ndxep loo mèn. Ngoloa, gunii Pab Diox loo thib thib mèn. No mde's mcàa Pab yen thib thib mèn. Ngoloa, mxen Pab ned, nda Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon.

² Ngua que tee Pab no ngua too naa Pab ryete yèezya' co'te' nqueltàa mèn loo cón che'n Diox par neda par tolo li Pab ye'th lezo' mèn xal nac mod co' ndyoodi's Pab loo mèn. Por lult mzin Pab le'n yèezya' co' nac che'n làaz mèn grieg.

³ Sya, mbyan' Pab le'n yèezya' che'n làaz mèn grieg le'n son mbe'. Látha, mblya's Pab nga Pab loo yòoyaa par ya Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir. Per le'pe' yòo Pab loo yòoyaa, mda' mèn cuent loo Pab le' mèn nación Israel co' nzo ban par neda ngue gobe'le' no ngue toxcuale' par yátbèe mèn contra Pab. Por cona, mbli Pab xtùuz. Más huen bere Pab, tyen Pab ned, ya riid Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn macedon. Ya ne'ngade Pab par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn sir.

⁴ Ngua no Pab thib mbi' co' lèe Sópater co' nac mèn gulàaz berea no Gay co' nac mèn gulàaz mèn derb, no Timote, no Tiquich, no Trofim. Yon mèn ndxè' ngòc mèn che'n làaz mèn asia. Ryete mèn ndxè' mque tee no Pab par neda.

⁵ Ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist mner loo nu' par mzingà mèn loo nu'. Nguled mèn nu' ciuda Tro.

⁶ Le' sya, ryete nu' co' mque tee no Pab, mbyan' nu' le'n ciuda Filip co'te' ngue que'en ye's ndxè' lool, Tyofl, daa co' nac Luc, par nguled nu' nguri'th lni co' nac lni co' ndli mèn nación Israel co'se' ndx-uhua mèn pan co' indxòode dii levadur. Ngoloa,

ngòo nu' loo yòoyaa. Mbii nu' ciuda Filip. Mxyo'f nu' loo níttó'. Axta ngolo ga'y huiz mbli nu' gan mzin nu' ciuda Tro. Tya nguled nu' gaz huiz.

Pab ngua too naa rye mèn co' ndxela's co' nzo ban le'n ciuda Tro.

⁷ Co'se' ngòc ner huiz che'n sman, ryete nu' co' ndxela's loo cón che'n Diox co' nqueltàa le'n ciuda Tro, thidte mqueltàa nu' par hua nu' pan co' nac Cena Santa. Látha, mblo Pab yalbàn no mblu' Pab loo mèn co' mqueltàa cón che'n di's ndac. No com le' Pab mquin bii tedib huiz co' nde nquea, ¿lé'?, tolo mblo Pab yalbàn loo mènà axta gulal yál'.

⁸ No co'te' nqueltàa mènà ngòc thib cuart co' nac son pis. No nde nxon', anze'f thib xnii ntenii le'n cuarta.

⁹ Làth mènà nzo thib mbyòo co' lèe Eutic. Mbyòo mdub ro thib ventan che'n cuarta. Per com le' Pab tolo mdoodi's axta ngulal yál'a, ¿lé'?, látha mxen mcal'guth mbyòoa ro ventan co'te' mdub mbyòo. Ne'nden'te mbyòo xal ngoxud mbyòo loo cuart co' nac son pis axta loo yòo. Tya ngua xít che mèn mbyòo. Nguthle' mbyòo.

¹⁰ Per co'se' gunee Pab ngulàa mbyòo loo yòo, mbilàa Pab, ne. Sya, mdub xib Pab cuat mbyòo co'te' nax mbyòo. No thidte ngua Pab, mblo Pab ya' Pab yen mbyòo. Mde's Pab mbyòo. Ndxab Pab loo rye mèn hues co' mqueltàaa:

—Ne'zyebte gu', ey. Mbyòo ngro xban.

¹¹ Ngoloa, mquée Pab gáp. Ngòo Pab le'n cuart co' nac son pis. Thidte mqueltàa rye mènà con Pab par nduhua rye mènà sa yèth hora. Co'se' ngolo nduhua rye mènà, tolo mdoodi's Pab axta ngo nìi

izlyo' co' nac tedib huiz co' nde nque. Sya, mxen Pab ned. Mbii Pab ciuda Tro.

¹² Le' mbyòò co' ngulàa loo yòò, co' ngutha no co' ngro xbana na, ndyac lezo' ryete mènà por cón che'n mbyòò. Ndyàa mbyòò con mèn guliz mbyòò par liz mbyòò.

Pab mbii ciuda Tro. Mxen Pab ned, nda Pab par ciuda Milet.

¹³ Mblá' nu' Pab ciuda Tro. Mdee ner nu' loo Pab. Ngòò nu' loo thib yòoyaa par mzin nu' axta yèez Asón tac tya mtan' nu' di's con Pab zyál' nu' Pab par hue' nu' Pab loo yòoyaa tac Pab más mbly'a's mdee nii par zin Pab yèez Asón.

¹⁴ Co'se' mzyál' nu' Pab yèez Asón, tya ngòò Pab loo yòoyaa con nu' par ngua nu' axta tedib ciuda co' lèe Mitilen.

¹⁵ Mzin nu' Mitilen. Tya nguled nu' chu'th. Ngoloa, mtetee nu' yòoyaa. Mdoo nu' loo nít dib yál'. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, sangnguri'th nu' thib yèez co' lèe Qui. Tya tolo mdoo nu' loo nít axta tedib huiz co' nde nquea, axta mzin nu' thib puert co' lèe puert Sam co' nac thib yòò biiz le'n nító'. Co'se' mbii nu' puert che'n Sam, mzin nu' Trogil. Tya mbli nu' chu'th descans. Ngoloa, mbere nu', mdoo nu' loo nít dib yál'. Axta tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' ciuda Milet.

¹⁶ Tataa mbli Pab sangnguri'th Pab ciuda Efes tac indlyaste Pab lyen' Pab le'n yèezya' che'n làaz mèn asia. Tac Pab mbly'a's zingà Pab ciuda Jerusalén par yo Pab ciuda Jerusalén ndoore' gáal lni che'n Pentecostés chele'i ta' lugar loo Pab.

Pab mdoodi's no mêngool le'n yèez Milet, mêngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Efes.

¹⁷ Láth nzo Pab le'n yèez Milet, mtel' Pab mèn par ngua xi mèn mêngool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox le'n ciuda Efes.

¹⁸ No co'se' mzin mêngoola loo Pab le'n yèez Milet, ndxab Pab loo mêngoola:

—Gu' non no nda'que' gu' cuent xal nac mod co' mque tee ban daa co'se' anon ngòc ner huiz co' mbal lon yalbàn loo gu' par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn asia.

¹⁹ Le'n rye huiz co' ngon làth gu', na mblique' sirv loo Diox. Mblina xal mèn co' indye'ste no xal mèn co' inxyal'te. Axta mbínen co'se' ngòon làth gu'. Más de cona, anze'f thib yalndyub ngu's ngòc loon co' mbli no mèn nación Israel daa.

²⁰ Per mastale' ngòc ryethe con'a loon, na toloque' mblo yalbàn loo gu' par mcàba con' ndac loo gu'. Ne'nglá'den gu' taate. Mblu'en gu' loo xnaa no mblu'en gu' liz gu' xal mda'i lugar loon.

²¹ Mbezen loo mèn, que naca loo mèn co' nac mèn nación Israel, que naca loo mèn co' inactive mèn nación Israel, lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par se' mèn mod co' ndxáp mèn loo Diox no yila's mèn loo Tad Jesucrist na' no loo cón che'n Tad Jesucrist na'.

²² Per nalle' que nzo ne'ñee lezon gan ciuda Jerusalén tac Xpii Natú', por derech, ñibe' loon. No axta ne' ne' neen cón gác loon ciuda Jerusalén co'se' gòon loo mèn ciuda Jerusalén.

²³ Thidte con' naneen, par ned le'n rye yèez co'te' nde teele' ndyee'en, Xpii Natú' mbez loon le' mèn

nzi bed co mèn daa lezi'f no teti mèn daa axta plóthe ndlya's mèn.

24 Per yende cón ndyóon cón che'n co' li mèn loon. Ne' ne' yen chó mport nzo lezon cón che'n co' li no mèn daa. Ne' ne' yende cón ntac yalnaban co' ngue non ndxè' loon. Conse' ndoo lezon no ndyac lezon lin purad axtaque' telon no taan ryethe con' co' ñibe' Tad Jesús loon par tan cuent no gon yalbàn cón che'n xá mod nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn.

25 No nalle' ngobe'en nec thib gu' co' nzo làth gu' ndxè' co' mbìnle' yalbàn co' mblon loo gu' cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe' Diox loo mèn, ya ne'berede hui' gu' loon, cara.

26 Por cona, ndlyazen niin loo gu' nalze yende chó dol co' nac cón chenen ndxan' loo Diox por cón che'n nec thib gu'.

27 Tac daa mbly'que' no mdethquen cón che'n ryethe con' co' mblo xnee Diox li Diox loo mèn. Nec thib con'a ne'nca'sten loo gu' loo Diox.

28 Por cona, ngue niin loo gu': Anderhuen gu'. Leque' gu' hui' xal nziri' gu' no hui' gu' xal nziri' rye mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox par nedrè'. Tac Xpii Natú' mbli par ngure gu' par hui' gu' no tyoo ner gu' loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Tad Jesús. Tac le'le' Tad Jesús mdix cón che'n ryethe xtol mèn loo Diox co'se' nguth Tad Jesús loo cruz.

29 Tac daa nanee le' daa bii. No ro'en loo gu' nalle' thidtene. No yiloa yi'th tedib ned mèn co' lya's teza' gu' loo cón chenen no co' lya's co' xà' gu' loo cón chenen thidtene. Gàca loo gu' xal co'se' ntelux má' co' lèe mbée mbacxil'.

30 No leque làth gu' nzo mèn co' tlo lu'. Lugar de lu' mèn co' nac con' lìcpe' loo gu', le'le' lu' mèn con'

co' nac con' gutyè'túb loo gu' par queltàa mèn co' ndxela's con mèna.

³¹ Cona, ngue niin loo gu': Nee gu' xal nzi que tee gu'. No hui' gu' xal nziri' mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox. Fte' lezo' gu', le'n son lín', ze no yál' ne'nglá'den gu'. Thidtene mco'xen loo thib thib gu' con nít loon co' mbínen tant ndyóon no tant mblyat lezon cón che'n gu'.

³² Per nalle', mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ña'ben loo Diox lyath no Diox gu' par tolo xo'f zin' gu' zin' cón che'n Diox. No ña'ben loo Diox par lyath no Diox gu' par co gu' yalbàn cón che'n xá mod nque' lezo' Diox ñèe Diox mèn. Tac ante Diox ndxàp con' la's nii Diox no la's ya' Diox par li Diox yòo valor loo gu' no par xal' Diox ned yó' loo gu' par tolo tyal mèn, mèn co' lya's ryo xà' loo cón che'n xab izlyo', par gac mèna che'npe' Diox.

³³ Leque daa inda'de lugar loon par queli'then tmi co' ndxàp mèn no par queli'then xab mèn co' ndxàp mèn.

³⁴ Ndxè'leque', gu' huen huen nda' cuent le' daa mbli zin' con yape'en par mque non con' mquin daa no par mque no mèn co' mquin mèn, mèn co' mque tee no daa.

³⁵ Gu' neeque' le' daa mblu'que' gu' tataaque' ndxàal li mèn zin' par tataa mod lyath no mèn xtàa mèn co' nde che con' loo. No fxo'f ndeque' lezo' gu', fte' lezo' gu' xal nac di's co' ndxab Tad Jesús: Más huen nda mèn co' angnda' con' ncàa xtàa mèn leque mèn co' ncàa con' co' nda' mèn càa mèna.

³⁶ Ngolo ndxab Pab di'sa loo mèngool che'n ciuda Efes, mdub xib Pab con mèna no ngurez Pab Diox con ryete mèna.

³⁷ Ryete mèna ne'tí' ne'ñee lezo' mbín'. No mde's mcàa mèna Pab. No mda' mèn chit cuat Pab.

³⁸ No anze'f ngure xi lezo' mèngoola tac ndxab Pab loo mèngoola le' Pab ya ne'berede hui' loo mèngoola tedib vez. Ngoloa thidte mqueltàa rye mèngoola. Ngua tee ned mèngoola Pab axta co'te' mdub yòoyaa ro níttó'. Ngòo Pab loo yòoyaaa, ndyàa Pab.

21

Pab mdoo loo níttó'. Nda Pab par ciuda Jerusalén.

¹ Co'se' mblá' nu' mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist, ngòo nu' loo thib yòoyaa. Thib líte mdoo nu' loo níttó' par mzin nu' loo thib yòo biiz le'n níttó' co' lèe Cos. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mzin nu' loo tedib yòo biiz le'n níttó' co' lèe Rod. Be taa be taa mdoo nu' loo níttó' axta mzin nu' thib puert co' lèe Patar.

² Puerta mzyál' nu' mèn co' nde no tedib yòoyaa. Mèna ndoo loo níttó'. Nda mèna làaz mèn fenis. Tya ngòo nu' loo yòoyaa che'n mèna. Nda nu' par làaz mèn fenis.

³ Láth nda riid nu' loo níttó', gunèe nu' nziri' tedib yòo biiz le'n níttó' co' lèe Chipr. Thib lì nguri'th nu'. Le' Chipr co' nac yòo biiza na, mbyan' lad rebes. Sangtolo ndoo nu' loo níttó' par zin nu' axta làaz mèn sir. Per com le' yòoyaa nquin ya lá' yó' puert Tir, ¿lé'?, ngro' nu' loo yòoyaa puerta par ngua nu' le'n ciuda Tir.

⁴ Tya, mzyál' nu' taamas mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Mbyan' nu' con mèna gaz huiz le'n ciuda Tir. Látha, mnibe'

Xpii Natú' loo mènà. Ndxab Xpii Natú' loo mènà gab mènà loo Pab más huen ne'yade Pab ciuda Jerusalén.

⁵ Co'se' ngolo mdyaa gaz huiza, ngro' nu' le'n ciuda Tir. Le' ryete mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist ngro' con xa'got mèn co' nac sa'l mèn no con myen' bix. Ngua tee ned mènà nu' axta fuer ro ciuda co'te' nziri' play nító'. Ro playa mdub xib nu' no ngurez nu' Diox.

⁶ Ngolo ngurez nu' Diox, gunii nu' Diox loo rye mènà. No le'le' mde's mcàa mèn yen nu' no le'le' mde's mcàa nu' yen mènà. Mquée nu' loo yòoyaa. Le' mènà na, mxen ned. Ndyàa mènà par liz mènà.

⁷ Tataa mod mbli nu' gan mque tee nu' loo nító' par neda desde ngro' nu' Tir axta mzin nu' tedib puert chu'th co' lèe Tolemaid. Tya gunii nu' Diox loo mèn co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. No mbyan' nu' con mènà thib huiz no maste.

⁸ Tedib huiz co' nde nquea, Pab no taamas nu' co' mque tee no Pab, thidte junt ngro' nu' par ngua nu' axta ciuda Cesar leque huiza. Tya ngua nu' liz thib mbi' co' lèe Lip co' mdub lèe mèn Lip Evangelist. Lipa ndxòo cuent nac gaz mèn co' thidte mqueltàa co' ndlyath no, no co' ndli mandad loo mèn co' nqueltàa loo cón che'n Diox ciuda Cesar. No mbyan' nu' con Lip liz Lip ndxep huiz.

⁹ Lip mque no thap rsap Lip. No tarte selya' nec thib rsap Lip. Myen'got rsap Lip mde'th di's co' ndxab Diox loo myen' loo mèn.

¹⁰ Láth be' nzo nu' liz Lip ndxep huiz, mzin thib mbi' co' nde'th di's co' ndxab Diox. Mbi'a lèe Agab co' nde par ned le'n yèezya' che'n làaz mèn jude.

11 Mbi'th too naa mbi' nu'. No ale láth ndyoodi's no mbi' nu', mblo' mbi' cinch co' nzo le'n Pab. No leque mbi' mtedó' nii mbi' no ya' mbi' con cinch. Gunee mbi' loo nu':

—Xpii Natú' gunee loon le' mèn nación Israel co' naban ciuda Jerusalén taandxè' tedó' mbi' co' nac che'n cinch ndxè' no ta'xù' mèna mbi' loo mèn tith.

12 Co'se' mbìn nu' tataa gunee mbi' loo nu', nu' no mèn ciuda Cesar co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist, nalyat ndxab nu' loo Pab más huen ne'yade Pab ciuda Jerusalén.

13 Per ndxe'leque', mcàb Pab loo nu'. Gunee Pab:

—¿Chonon ndxón' gu' no ntexi gu' lezon, yey? Na mbli nable' daa par gan ciuda Jerusalén. Ne'gaden par ante tedó' mèn niin no yan. Ndxè'leque', gan ciuda Jerusalén par gath daa por cón che'n Tad Jesús chele'i tataa naquin gac loon. Gàca loon, xàa.

14 Per como le' nu' ne'nglide gan ngòn Pab ro nu' par nglàa yéc Pab no nglàa lezo' Pab más huen ne'ngade Pab, ¿lé'?, mblá' nu' tolo gunee Pab cón li Pab. Ante ndxab nu' loo Pab:

—Ante gàca lool, Pab, xal nee lezo' Tad. No ya yende cón tolo ngab nu' lool, Pab.

15 Ngolo tataa mdoodi's no nu' Pab no mdoodi's no Pab nu', nu' mtoxcua' che'n nu'. Mxen nu' ned. Nda nu' par ciuda Jerusalén.

16 Ngua no nu' ndxep mèn ciuda Cesar co' ndxela's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist axta ciuda Jerusalén. Ngua lá' mèna nu' liz thìb mbi' co' lèe Mnasón par cued nu' liz mbi' ndxep huiz. Mbi'a ndxàcle' lín' ndxela's loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist.

Pab ngua tee hui' máa Cob no ngua too naa Pab Cob.

¹⁷ Co'se' mzin nu' ciuda Jerusalén, ryete mèn co' ndxàc hues por cón che'n Jesucrist huen mbyan' lezo' mènà gunèe mènà nu'.

¹⁸ Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nque, ngua no nu' Pab par ngua too naa nu' Cob. Le'pe' nziri' rye mèn gool co' ndyoo ner no co' ndyoo naa loo mèn co' ngòo loo cón che'n Diox liz Cob ngua nu'.

¹⁹ Gunii nu' Diox loo mènà no gunii mènà Diox loo nu', ne. Ngoloa, mtlo Pab, mda' Pab cuent cón che'n thìb thìb con' co' mbli Diox por cón che'n Pab làth mèn ned ngua que tee Pab làth mèn co' inacte mèn nación Israel.

²⁰ Co'se' mbìn mènà cuent co' mda' Pab loo mènà, ngurez mènà Diox. No ndxab mènà di's roo di's xèn no di's natu' loo Diox. Sya, ndxab mènà loo Pab:

—Huenque' nac di's co' nda'l cuent loo nu' cópe' ngòc lool ned ngua que teel làth mèn co' inacte mèn nación Israel. Yende cón ñee nu' lool cón che'n con'a. Per hui' nexa, hues. Lùu nonque' no naneeque'l napló mil mèn co' nac mèn nación Israel co' nqueltàale' trè' con nu' co' nac mèn co' ngola'sle' loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. No ryete mènà thidte mbez naquinque' toloque' tyubdi's mèn xal mbez ley co' mxo'f Moisés loo na'.

²¹ Per ndxep mèn làaz na', co' nzo ban par ned ngua que tee lu'l mèn, mbi'th ta' cuent loo mèn làaz na' trè' le' lùu ngue tee lu' loo rye mèn nación Israel co' nac mèn làaz na' co' nzo ban par ned làaz mèn titha. Ndlu'l ne'lìde mèn cas cón che'n xal ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo na'. No ndlu'l ya indxàalte lí

mèna circuncidar myen'bi' bix co' nac xin' mèna. No ndlu'l ne'tolode li mèn chol costumbr co' mbed no mèn no co' nzi no mèn làaz mèn.

²² ¿Xá neel? ¿Ché', lìcque', nac cuent co' nda' mèna loo nu' cón che'n co' mque tee lu'l? Tac nu' ngobe' setilte queltàa mèn naba' co'se' gòn mèn le' lùu mzinle' trè'.

²³ Pab, más huen lil xal nee nu' lool: Nzo thap mènbi' làth nu'. Mènbi' ndxè' nquin tolo li con' co' mcàbgòn mèn ndxè' li mèn ndxè' loo Diox.

²⁴ Huàa no dyap mènbi' ndxè'. Thidte junt huàa no mèn ndxè' le'n templ par yembii gu' loo xley' che'n mèn nación Israel. No bdi'x cón che'n gast co' li dyap mèn ndxè' par telo mèn ndxè' con' co' mcàbgòn mèn li mèn loo Diox. Yiloa nzoque' mod cho' mèn yis yéc mèn co'se' ngolo mbli mèn ryethe con' nquin li mèn. No tataa mod ñèe ryete mèn no ta' ryete mèn cuent ilìcte nac co' mda' mèn cuent cón che'nl. Ndxè'leque', ñee mèn no ta' mèn cuent le' lùu, lìcque', ndyubdi's xal mbez di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo na'.

²⁵ Per por part che'n mèn co' inacte mèn nación Israel co' ngola'sle' loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist, nu' mque'le' ye's loo mèna ya ne'tyóode mèna arid cón che'n co' ndlu' ley co' mxo'f Moisés loo na' co' nac mèn nación Israel. Ndxè'leque', ndxab nu' loo mèna ne'huade mèna bél' má' co' mbec mèn loo mdo'. Ne' ne' hua mèn ren má'. Ne' ne' hua mèna ren má' nguth co' ndryal dó'. Ndxab nu', ne, yende chó mèna li yalburrid. Ne' ne' cua'n mèna xin' huan mèna.

Mèn ciuda Jerusalén mxenxù' Pab le'n templ.

26 Sya, thidte mbe' Pab dyap mènà. Co'se' ngo nii izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mbembiiile' Pab con dyap mènà loo xley' mènà. Ngoloa, thidte ngua no Pab dyap mènà le'n templ par ngua nee mènà loo nguley' pól tyaa huiz co' mtelole' mènà ryete con' co' mcàbgòn mènà loo Diox li mènà, co' nee di's, mzinle' tiemp hue' mènà gòn co' ta'la's mènà loo Diox le'n templ.

27 Per co'se' yamerle' yilo gaz huiz, co' nee di's, ngolole' mbembii rye ga'y mènà, gunèe ndxep mèn nación Israel co' nzo ban par ned le'n yèezya' co' nac làaz mèn asia, mèn co' nde lni Pentecostés ciuda Jerusalén, ngue tee Pab le'n templ. Mbli mènà par nguátbèe mèn le'n templ par mxen mèn Pab.

28 No cabii ndxab mènà:

—Mèn nación Israel, blyath no gu' nu' tyen na' mbi' ndxè'. Mbi' ndxè' nac mbi' co' ngue tee lu' loo mèn rye nación. Ale mbixyath mbi' contra nacionpe' na'. No mbixyath mbi' contra ley co' mxo'f Moisés loo na'. No nac mbi' ngolo ngola's che'n templ ndxè'. No más de cona, ale negadi's ngòo no mbi' plá mèn grieg le'n templ na' par ngòc zab le'n templ na' co' nac lugar natú' loo na'.

29 Tataa ndxab mènà tac ndoore' gunèe mènà ngue tee no Pab thib mbi' co' lèe Trof, co' nac mbi' ciuda Efes, le'n ciuda Jerusalén. No mbli mènà xtùuz ne'stolque' ngòo no Pab mbi'a le'n templ mastale' ne'ngòo node Pab mbi' le'n templ.

30 Sya, por derech, ryete mèn ciuda Jerusalén nguátbèe. No mque' mènà carre. Mqueltàa mèn co'te' ndub templ. Mxen mèn Pab. No mdo'fxax

mèn Pab. Mblo' mèn Pab thib lad co'te' ndub templ. No luega luega, mtau' mèn puert che'n templ.

³¹ Le'pe' ndlya's mèna guth mèna Pab co'se' mbìn mbi' co' nac comandant, co' ñibe' loo thib ayo solndad le'n ciuda Jerusalén, le' ryete mèn ciuda Jerusalén nguátbèe.

³² Sya, mbli comandant setilte mqueltàa solndad, no taamas solndad co' más ñibe' taachu'th. Ryete solndada mque' carre. Nda solndad co'te' nziri' mèn co' nguátbèea. Co'se' gunèe mèna nde comandant no nde solndada, mblá' mèna Pab. Ya ne'tolode mtin mèna Pab.

³³ Sya, mbii gax comandant co'te' nax Pab. Mblít comandant Pab. Mnibe' comandant loo solndad tedó' solndad nii Pab no ya' Pab con chop caden. Ngoloa, mnibdi's comandant loo Pab. Ndxab comandant:

—¿Chó nac lùu? No ¿cón ngue tee lil, à'?

³⁴ Per mèn co' nguátbèea cabii mbez. Xà' mbez thib mèn. Xà' mbez tedib mèn. Axta ne' ne' ñee comandant chó ro mèna gòn comandant por tant ayen di's ayen cuent ndxàc hora làth mèna. Por lult, mnibe' comandant loo solndad mbe' solndad Pab co'te' nac cuartel.

³⁵ Co'se' mzin no solndad Pab loo escaler co'te' ndxòo mèn ro puert che'n cuartel, gápleque' mblít solndad Pab par mbe' solndad Pab loo mbii par le'n cuartel tant nayi' mèn co' nguátbèea ñèe mèna Pab.

³⁶ Tataa mbli solndad tac taamas mèn co' nde nque, co' nac leque mèn co' nguátbèea, mbez yèe mèna. Mbez mèna:

—Solndad, fcàa gu' mbi' ba'. Beth gu'.

Pab mdub razon che'n Pab loo rye mèn co' nguátbèea.

³⁷ Co'se' nda lo solndad Pab le'n cuartel, Pab ndxab loo comandant co' ñibe' thìb ayo solndad:

—Tad comandant, ¿ché' ta' U' lugar loon tyoodiz non U' ndxep?

Comandant mcàb loo Pab. Ndxab comandant:

—¿Ché' ndxácl ndoodi'sl di'stèe grieg, cà'?

Pab mcàb:

—Ndxác daa, pues.

³⁸ Sya, ndxab comandant loo Pab:

—¿Ché' inacte lùu mbi' nación Egipt co' mbli thìb huelg ndxàcle' ndxep tiemp no mbe' mbi'a thap mil mènguth mèn par mqueltàa mènna con mbi' co'te' nagán, sya, cà'?

³⁹ Sya, ndxab Pab loo comandant:

—Yende xàa. Daa nac mèn nación Israel. Ngóol daa le'n ciuda Tars co' nac thìb ciuda más naroo loo rye yèezya' che'n làaz mèn cilis. Per ña'ben thìb favor loo U'. Fta' U' lugar loon toodizen ndxep loo mèn ba'.

⁴⁰ Mda' comandant lugar loo Pab par tyoodi's Pab loo mènna. Sya, alanleque mdoo Pab loo mènna loo escaler co'te' ndxòo mèn ro puert che'n cuartel. Sya, mbli Pab señ con ya' Pab par cued li mèn ruid. Co'se' xègà nguled ruid, mtlo Pab, mxal' Pab loo di's loo mènna. Mdoodi's no Pab mènna di'stèe co' nac di'stèe che'n mèn nación Israel. Ndxab Pab:

22

¹—Gu' co' nac mèn gulàaz daa no gu' co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' na', bìn gu' di's co' nac di's co' tuben razon cón chenen loo gu'.

² Co'se' mbìn mèn co' nguátbèea le' Pab ndyoodi's no mènà xti'spe' mèn nación Israel, tolo más xèè ngure mèn. Sya, ndxab Pab loo mèn:

³ —Daa nac mèn nación Israel. Ngóol daa le'n ciuda Tars co' nac thìb ciuda che'n làaz mèn cilis. Per mbryoo mxyèn daa le'n ciuda Jerusalén ndxè'. No mque'en scuel loo thìb maistr co' ngro' lèè Gamaliel co' mbly' daa. Láth mque'en scuel, mxo'f ndeleque' lezon mbeen cuent xal nac di's co' ñibe' loo ley co' mxo'f Moisés loo xudgool na' póla. Más de cona, mxo'f ndeleque' lezon par lin sirv loo Diox, dib nzo yéquen dib nzo lezon xalque' nac mod co' ndli ryete gu' sirv loo Diox nalle'.

⁴ No ngòc daa mèn co' mque tee mdub ngu's mèn co' ngola's di's ndac che'n Jesucrist thìb cua'a, axta mdoo lezon guthen mènà. No mbeen mènbi' no mèngot co' ndxela's cón che'n di's ndac che'n Jesucrist co'te' nzo mènà par que'en mènà lezi'f.

⁵ Mastale' indlyasten niin con' ndxè' loo gu', per leque jef co' más ñibe' loo rye nguley', no rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nacionpe' na' nanee no nda' mènà cuent cón chenen chele' mènà ndlya's ta' cuent cón chenen. Tac yub mènà mda' ye's co' nac ord loon par huen ye's ciuda Damasc loo mèn co' ndxàc mèn gulàaz na' co' nzo ban le'n ciuda Damasc. Sya, mxenen ned. Ndan par ciuda Damasc par ga tee hui'en ñeene' ché' nzo mèn co' ndxela's di's ndac che'n Jesús par gal non mènà ciuda Jerusalén ndxè' par teti nu' mènà xal ndlya's nu'.

*Pab ngue ta' cuent loo mènà xá mod ngulàa yéc
Pab no ngulàa lezo' Pab par ngòc Pab loo cón che'n*

*Tad Jesucrist.**(Hch. 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ Nde tan cuent loo gu' xá ñaa co' ngòc loon láth ndoon ned, ndan ciuda Damasc. Co'se' yamerle' zin daa ciuda Damasc no casque' com rol huiz, chàa, mbya'x thib xnií tìn' co' ngulàa loo bé' co' ne'nxecte ngudloon par ngüi'en.

⁷ No ale ngulàan loo yòo. Leque hora, mbìnen mbyèn thib di's loo mbii co' guneé loon:

—Saul, Saul, ¿chonon nde tub ngu'sl daa, à'?

⁸ Sya, mnibdizen loo Tad co' gunii loon loo mbii:

—¿Chó nac U', Tad?

Mcàb Tad. Guneé Tad loon:

—Daa nac yub Jesús che'n yèez Nazaret. Co'se' ndub ngu'sl mèn co' ndxòo loo cón chenen, lùu ne'ta'de cuent yub daa nde tub ngu'sl.

⁹ Ryete mèn co' nda non ciuda Damasc gunèe mbya'x xnií. No mzyeb mèna. Per ne'ngònte mèna di's co' mbyèn loo mbii co' gunii loon.

¹⁰ Sya, mcàben loo Tad Jesús:

—¿Cón ndxàal lin, Tad?

Sya, guneé Tad loon: Goo che no tolo fxen ned. Huàa axta zinl ciuda Damasc. Tya ñee mèn co' ndxela's loo cón chenen cón ndxàal lil.

¹¹ Per com le' xnií co' mbya'x loona mbli par mbyan' sieu daa, ¿lé'?, mèn co' nda nona mxen yan par mbe' mèn daa axta mzin daa ciuda Damasc.

¹² Le'n ciuda Damasc ngo thib mbi' co' ngro' lèe Anani. Mbi'a thidtene indlá'ya'de no altant ndyoo mbi' par ndyubdi's mbi' loo di's co' ñibe' ley co' mxo'f Moisés loo xudgool na' más póla. No ryete mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Damasc huenque' nda' cuent cón che'n mbi' co' lèe Anani.

¹³ Anani mbi'th co'te' nzon. Texal mzin Anani co'te' ngon, gunee Anani loon:

—Saul, co' ndxàc huesen por cón che'n Tad Jesucrist, lùu ndxe'sleque' hui' tedib vez.

No leque hora ndxe'sleque' mbui'en tedib vez.

¹⁴ No gunee Anani loon:

—Diox co' nac Diox xudgool na' mblo' xà'l no mcui Diox lùu ndoore' gáal lùu loo izlyo' par nonl no par ta'l cuent cón nac co' nee lezo' Diox no par hui'l loo mbi' co' nac mbi' nali no co' nac mbi' nambìi, no par gònl di's co' ryo' rope' mbi' co' nac mbi' nali no mbi' nambìi.

¹⁵ Pues, lùu ya toodi's cón che'n mbi' nali no mbi' nambìia loo mèn dib athu loo izlyo'. No ta'l cuent co' gunèel no co' mbìnl loo mèn.

¹⁶ No nalle', ¿chonon be' ndoo len'l? Goo too no gòc bautizar. No gòp yalxla's loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist par tyon' xquin lùu no xtol lùu co' mcua'n lùu.

Pab ngue ta' cuent loo mèn co' nguátbèe xá mod mtel' Tad Jesucrist Pab loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

¹⁷ Tolo tan cuent loo gu', ne: Co'se' mberen, ndyalen par ciuda Jerusalén tedib vez, nguan le'n templ par ngua rezen Diox. Láth ngue bezen Diox, mxyo'f loo thib con' loon.

¹⁸ Ale mxaquen gunee Tad Jesús loon: Sirs, sir, bli purad. Gro' le'n ciuda Jerusalén, Saul. Tac mèn ciuda Jerusalén ndxè' ne'lide cas lùu loo co' gabl loo mèn cón chenen.

¹⁹ Sya, ndxaben loo Tad: Tad, mèn ciuda Jerusalén nanee le' daa ndyee ryete lugar co'te' ndub sinagog mèn. No ndxen mèn co' ndxela's loo

di's ndac che'n U' par nque'en mèn lezi'f co'te' nac làaz mèn. No mduben yan, mtinen mèn, ne.

²⁰ No co'se' mbeth mèn Esteb co' ngòc mbi' co' mblo yalbàn cón che'n U', daa, ne, mqueltàa no mènà tya. No thidte ngòc daa con mèn co' mbeth Esteb. No axta mquenapen xab mèn co' mbeth Steb tya.

²¹ Per Tad Jesús gunee loon: Huàa. Tac daa ñibe' lool par yal tith loo mèn co' inactive mèn nación Israel.

Comandant mquenap Pab ndxep huiz.

²² Axta co'se' gunii Pab di'sa, be' xèe ngure mèn. Per ngoloa, mtlo mènà, ngrozèe mènà. Ndxab mènà loo comandant:

—Fcàa mbi' ba'. Beth. Ya indlya'ste nu' tolo hui' nu' loo mbi'.

²³ No texal mbez yèe mènà cabii, tataa ndyen mèn xab mèn. Ngobii mèn xab mèn loo mbii. No ndyen mèn yòo ya's. Ngobii mèn yòo ya's loo mbii tant nda' xyàn lezo' mèn ñèe mèn Pab.

²⁴ Le' comandant na, mnibe' loo solndad par mbe' solndad Pab le'n cuartel. No mnibe' comandant tin solndad Pab par ta' Pab cuent chonon susque' nazab mbez yèe mèn cón che'n Pab.

²⁵ Per co'se' ngolole' mtedó' solndad Pab par ta' solndad che'n Pab no tin solndad Pab, Pab ndxab loo mbi' co' nac capitán co' ñibe' loo solndad hora:

—¿Ché' ndxàp gu' derech tin gu' daa, daa co' nac thìb mbi' che'n làaz mèn ciuda Rom? No más de cona, ne' ne' tar tub rez gu' cón chenen no ¿ale sangzi'f ndlya's gu' tin gu' daa, cà'?

26 Co'se' mbìn capitán tataa ndxab Pab, yende izlyo', ngua ta' capitán cuenta loo comandant. Ndxab capitán loo comandant:

—Comandant, anderhuen U'. Hui' cón ngue li U'. Mbi' co' mnibe' U' loo nu' tin nu', mbi'a nac mbi' gulàaz mèn ciuda Rom.

27 Sya, ngua comandant co'te' nzo Pab. Mnibdi's comandant loo Pab. Ndxab comandant:

—¿Ché', lìcque', nac lùu mbi' gulàaz mèn ciuda Rom, cà'?

Pab mcàb. Ndxab Pab loo comandant:

—Aa. Nac daa mèn gulàaz mèn ciuda Rom, pues.

28 Sya, ndxab comandant loo Pab.

—Daa, ne, nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom. Per anze'f thib tmi mdixen par ngòc daa mèn gulàaz mèn ciuda Rom.

Pab ndxab loo comandant:

—Per daa nac mèn gulàazpe' mèn ciuda Rom tac xuden nac mèn gulàaz mèn ciuda Rom.

29 Co'se' mbìn rye mènà di's co' mda' Pab cuent, mblá' mènà Pab. No axta yub comandant mblá' Pab co'se' non comandant le' Pab nac mbi' gulàaz mèn ciuda Rom. No más de cona, anze'f mzyeb comandant por mbli comandant mandad mtedó' solndad Pab par tin solndad Pab.

Pab mdoo loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

30 Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nque, anze'f mquin comandant gòn comandant chonon susque' ngue quexù' ngue que' fals mèn nación Israel Pab. Mnibe' comandant xac solndad caden co' natedó' Pab. No mnibe' comandant queltà rye nguley' co' más ñibe' loo rye nguley', no queltà rye

mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Sya, mnibe' comandant loo solndad co' solndad Pab lezi'f par ye'th Pab loo mèna par tyub rez cón che'n Pab loo mèna.

23

¹ Pab xèe mbui' loo ryete mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Ndxab Pab loo mèna:

—Gu' co' nac mèn huesen no co' nac mèn xtàan co' nac mèn gulàaz daa, tan cuent loo gu' anon ndoo xènen huenque' mden'en le'n lezon no huenque' ngo lezon loo cón che'n Diox.

² Sya, mbi' co' lèe Anani, co' más ñibe' loo rye nguley' tiempa, mnibe' loo mèn co' nziri' gax loo Pab par quis mèn ro Pab. No ale mdi's mèn ro Pab.

³ Per Pab mcàb. Ndxab Pab loo Anani:

—Diox li par tetii Diox lùu, ne, lùu co' ntembii ro no co' ntembii xti's loo mèn. ¿Ché', lìcque', ngue tub rezl cón chenen xalque' ñibe' di's co' ndub loo ley co' mxo'f Moisés loo xudgool na', cà'? Yende xàa. Chele' lùu ingue lide xal ñibe' di's co' ndub loo ley, ¿chonon mnibe'l loo mèn mdi's mèn ron, sya?

⁴ Per mèn co' nziri' tyax ndxab loo Pab:

—¿Ché' tatua' mod nazab ñii yèel no ñii tiil jef co' más ñibe' loo nguley' co' nxo'f zin' cón che'n Diox, cà'?

⁵ Pab ndxab loo mèna:

—Gu', co' nac mèn gulàazen, bli gu' despensar co' ndxaben loo mbi' ba' tac ne'needen ché' nac mbi' ba' jef co' más ñibe' loo rye nguley'. Lìcque' xal nee gu' ba' le' loo libr co' nac xti's Diox mbez: Ne'ñii yèedel no ne'ñii tiidel cón che'n thib mbi' co' ñibe' loo mèn nacionpe' lùu.

⁶ Syare' mda' Pab cuent le' mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel nac chop ned. Thib ned mènna ngueltàa no mèn co' nac mèn xley' saduce. Le' tedib ned mènna na, nac mèn co' ngueltàa no mèn xley' farise. Syare', cabii ndxab Pab loo mènna:

—Gu', co' nac mèn gulàazen no mèn xtàan, daa, ne, nac mèn xley' farise. Niin con' ndxè' loo gu' tac nac daa mèn co' nde liz mèn xley' farise. No ndub rez gu' cón chenen tac daa ndxela'sque' no ndub quee lezon le' mèn nguth ryo xban.

⁷ Co'se' ndxab Pab di'sa loo mèn co' mqueltàaa, mèn xley' farise no mèn xley' saduce mtlo mdoodi's, no leque mènna mbyoo di's. Ale ngòc chop ned mènna loo Pab.

⁸ Tataa mod mbli Pab tac mèn xley' saduce ndxela's no mbez mèn xley' saduce ne'ryo xbante mèn nguth ne' ne' yen chol angl. No ne' ne' yen chol xpìi. Per mèn xley' farise ndxela'sque' le' mèn nguth ryo xban, no nzoque' chol xpìi, no nzoque' chol angl.

⁹ Ryete mènna ngrozèe nayi'. Látha, ngo too ndxep mèn co' ngòc maistr co' ndlu' cón che'n ley co' mxo'f Moisés loo mèn làth mènna. Maistra nzo lad che'n mèn xley' farise. Ndxab maistr loo mèn co' mqueltàaa:

—Mbi' ba' tarte li nec thib con' ye'rsin', yey. Peser thib xpìi gunii loo mbi' o gunii thib angl loo mbi'. Ne'gàcte na' ngolo ngola's loo Diox por cón che'n co' ngue li na' loo mbi' ba'.

¹⁰ No por tant ndxetoo di's làth mènna, axta comandant mzyeb. Tac ndli comandant xtùuz le' mènna tyen Pab no ched xà' mèn Pab tant nzi que

di's mèn no tant nayi' mèn ñèe mèn Pab. Por cona, mtel' comandant mandad par ye'th solndad par co' solndad Pab làth mèna par bere solndad, hue' solndad Pab par le'n cuartel tedib vez.

¹¹ Per leque yál' co' nac che'n tedib huiz co' nde nquea, Tad Jesús mxyo'f loo loo Pab co'te' mdàt Pab. Ndxab Tad Jesús loo Pab:

—Ne'zyebtel, Pab. Blo valor lool. Tac texal ngòo valor lool guniil loo mèn ciuda Jerusalén trè' cón chenen, tatua'guè' ñiil cón chenen loo mèn ciuda Rom, ne.

Ndxep mèn ciuda Jerusalén mblo xnee no mcua'n mod par guth mèna Pab.

¹² Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, mqueltàa ndxep mèn ciuda Jerusalén. Thidte ngòc mèna. No thidte mdoodi's mèna par guth mèna Pab. No axta mdoo lezo' mèna mde'th mèna lèe Diox por con' ye'rsin' co' li mèna. No ndxab mèna loo xtàa mèna ne' ne' yen cón hua mèna no ne' ne' yen cón gu mèna axtaque' ne' guth mèna Pab.

¹³ No masre' cho' mèn ngòc mèn co' mcàbgòn loo mèn co' ngòc xtàa mèna par guth mèn Pab.

¹⁴ Sya, mxen mèna ned. Ngua ta' mèna cuent loo jef co' más ñibe' loo nguley' no loo mènngool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel. Ndxab mèna loo jef no loo mènngool:

—Nu' mde'th lèe Diox por con' co' li nu' ne'huade nu' nec thìb con' no ne'gude nu' nec thìb con' axtaque' ngolo gunee mbeth nu' Pab.

¹⁵ Per nalle', lya's nu' li gu' con' ndxè'. Thidte queltàa gu' con taamas mènngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel.

Fcua'n gu' mod toodi's no gu' comandant par tyal comandant tel' comandant Pab loo gu' yé'. No bli gu' xal mèn co' ne'ñeede. No bli gu' xalque' mèn co' bere ndlya's noo noo tub rez par ryal no gu' cón che'n Pab. Le' nu' na, gàc nab par tau' nu' ned nde Pab par ya Pab looi ndoore' zin Pab loo gu'.

¹⁶ Per le'pe' ndoo thib mbyòo co' nac xgan' fta'n Pab co'te' mdoodi's mèna. Mbyòoa mbin xal nac di's co' ngue toodi's mèna. Ngua mbyòo cuartel par ngua ta' mbyòo cuenta loo Pab.

¹⁷ Sya, ngurez Pab thib mbi' co' nac capitán co' ngue tee ta' vuelte le'n cuartel co'te' nzo Pab. Ndxab Pab loo capitán:

—Daa lyaz hue'l mbyòo ndxè' loo comandant tac mbyòo lya's ta' cuent ndxep di's loo comandant.

¹⁸ Mbe' capitán mbyòo loo comandant. Ndxab capitán loo comandant:

—Pab co' ngue lezi'f ngurez daa. Mna'b Pab loon le' daa gal no mbyòo chu'th ndxè' lool tac mbyòo ngue no ndxep di's co' lya's mbyòo ta' mbyòo cuent lool.

¹⁹ Mxen comandant ya' mbyòo chu'tha. Mbe' comandant mbyòo thib lad. Mnibdi's comandant loo mbyòo:

—¿Cón ndlya'sl tyoodi's nol daa, ey?

²⁰ Ndxab mbyòo loo comandant:

—Lìca, mèn ciuda Jerusalén thidte ngòc no thidte mdoodi's par tyoodi's no mèn U' yé' par ta' U' lugar ya lá' solndad Pab loo mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel. Mcua'n mèna mod xal mèn co' ne'ñeede par gàc mèna xal mèn co' noo noo ndlya's tub rez cón che'n Pab par ryal no mèn cón che'n Pab tedib vez.

21 Per ne'yila'ste U' cuent co' yi'th ta' mènà loo U'. Tac masre' cho' mèn co' nqueltàa no mènà nac mèn co' yo casloo loo ned par guth mènà Pab. No axta mde'th mènà lèe Diox por con' ye'rsin' co' li mènà ne' ne' hua mènà nec thib con' no ne' ne' gu mènà nec thib con' axtaque' ñee mènà ngolo mbeth mènà Pab. No nalle' ante nzi bed mènà gòn mènà ñeene' cón gab U'.

22 Ngolo mda' mbyòo cuent loo comandant, gu-nii comandant Diox loo mbyòo. No mnibe' comandant loo mbyòo yende chó loo ta' mbyòo cuent cón che'n cuent co' mda' mbyòo loo comandant.

Comandant mtel' Pab loo thib gobernador co' lèe Fels.

23 Comandant mbli mandad par ngua càa mèn chop capitán. No mnibe' comandant loo capitán par li capitán gac nab chop ayo solndad co' ndyee nii, no gac nab ayon psi' solndad co' nac caballer co' ndyub huay, no gac nab chop ayo solndad co' ndxòo ampurte lans ya' par ya rye solndada hor nquée guyè' yál' par yilá' rye solndada Pab axta ciuda Cesar yál'a.

24 Más de cona, mbli comandant mandad par gac nab plá huay par tyub Pab huay. No mnibe' comandant loo capitán quenap capitán Pab par yende chó con' ryes gac loo Pab ned nda no solndad Pab axta zin no solndad Pab ciuda Cesar loo Fels co' nac gobernador.

25 Mtel' comandant cart loo capitán par ta' capitán carta loo Fels co' nac gobernador. Loo carta mbez di's taandxè':

26 —Daa, Claud Lis co' nac comandant co' ñibe' loo solndad ciuda Jerusalén, daa ngue nii Diox loo

U', Tad Fels, U' co' nac gobernador. No leque tiemp
ngue tan cuent loo U' cón ngòc ciuda Jerusalén
ndxè' par ta' U' cuent cón ngòc.

²⁷ Mèn naciòn Israel co' nzo ban ciuda Jerusalén
ndxè' mxen mbi' co' gue tel'en loo U' ndxè' xal
thìb pres. No mblya's mènà nguth mènà mbi'. Per
com le' daa mbìn no mdan cuent le' mbi' nac thìb
mbi' gulàaz che'n làaz mèn ciuda Rom, ¿lé'?, ngua
non solndad daa par mblàan mbi' ndxè' la's ya'
mènà.

²⁸ No com le' daa ndlyaz ñeen no tan cuent
chonon susque' mquexù' mque' fals mèn mbi',
mbeen mbi' loo rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo
ner, no co' ndyoo naa loo mèn naciòn Israel par ta'
mènà cuent loon chonon susque' mquexù' mque'
fals mènà mbi'.

²⁹ No ale ante por indlide mbi' cas cón che'n ley
co' nac xley' mènà mcàb mquexù' mque' fals mèn
mbi'. Per mxaquen no mdan cuent yende chó cón
che'n mènà par guth mènà mbi'. No ne' ne' que'
mènà mbi' lezi'f.

³⁰ Ngoloa, mbìnen le' mèn naciòn Israel thidte
ngòc. No thidte gunii mènà par guth mènà mbi'.
No mblo xnee mènà par guth mènà mbi'. Por cona,
ngue tel'en mbi' loo U' nalle'. No leque tiemp,
ndxaben loo mènà yi'th mènà loo U' par tub rez yub
U' cón che'n mbi' ndxè' no cón che'n mènà. Con'
ndxè'te nac di's co' gue tel'en loo U' loo cart ndxè',
Tad Fels. Zyál' na' yé' huize'.

³¹ Sya, mxen solndad ned. Nda no solndad Pab
xalque' mnibe' comandant loo capitán leque yál'a
axta mzin solndad con Pab ciuda Antípatris.

³² Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea,

mbere solndad co' ndyee nii ciuda Antípatris, ndye'th solndada par ciuda Jerusalén co'te' ndub cuartel. Le' solndad co' nac caballer co' ndyub huay na, tolo mdoo ned con Pab.

³³ Texal mzin solndad con Pab ciuda Cesar co'te' nac palas che'n gobiern, ngua ta' capitán cart loo Fels co' nac gobernador. No mtan' capitán Pab loo Fels, ne.

³⁴ Co'se' ngolo mblab Fels co' nac gobernador cart, mnibdi's Fels loo Pab. Ndxab Fels loo Pab:

—Pá mèn lùu, Pab?

Co'se' mbìn gobernador le' Pab nac mèn gulàaz cilis,

³⁵ ndxab gobernador loo Pab:

—Co'se' yi'th mèn co' ngue quexù' ngue que' fals lùu, gònèn cón che'nl.

Ngoloa, mnibe' gobernador loo capitán co' nquenap gobernador quenap solndad Pab le'n thib cuart co'te' ngòc palas che'n Herod.

24

Pab mdub razon che'n Pab loo Fels co' ngòc gobernador.

¹ Co'se' ngolo nguri'th ga'y huiz mzin Pab loo gobernador Fels ciuda Cesar, mzin leque Anani co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' ciuda Cesar con ndxep mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel no con thib mbi' co' lèe Tert co' nteri'th di's che'n mèn. Rye mèna ngòo loo gobernador par quexù' que' fals mèna Pab.

² Co'se' ndye'th no solndad Pab loo Fels co' nac gobernador, mtlo Tert, mquexù' mque' fals Tert Pab loo gobernador. Ndxab Tert loo gobernador:

—Diox quix U', Tad gobernador, nase huen nzo lezo' mèn. Yende di's yende cuent. No ryete con' huenque' ndxàc loo nu' le'n huiz ndxè' por anze'f ndxác U' ñibe' U' loo nu'.

³ Ryete con' xal ñibe' U' loo nu' par li nu'i, ndyac lezo' nu' ndli nu' co' ñibe' U' dib anax le'n nación nu', Tad Fels, U' co' nac gobernador ndac tìn' loo nu'. No Diox quix non U', Tad Fels, tac ndli U' ryethe con' ndac co' ndli U' loo nu'.

⁴ Per nalle', par ne'tolode teche nu' tiemp loo U', ña'ben loo U' ñeene' ché' ta' U' lugar gòn U' ndxep cuent co' tyoodizen loo U' setilte.

⁵ Nu' ndxòn no nda' nu' cuent le' mbi' ba' nac xal thib yíiz co' nde be tee rye lugar. No ndli mbi' ba' ndxàc chop ned mèn co' nac mèn nación Israel rye lugar. No nac mbi' thib jef che'n xley' mèn co' mbez mèn nac xley' nazaren.

⁶ No axtaque' mbli mbi' par mtezab mbi' le'n templ nu'. Por cona, mbli mxen nu' mbi' par mblya's nu' ndub rez nu' cón che'n mbi' xalque' ñibe' ley che'n xley' nu' loo nu'.

⁷ Per ndoole' comandant co' lèe Lis tee yòo xi'tha. No ale mteche yèe comandant mbi' ba' loo nu'.

⁸ No gunee comandant loo nu' le' mèn co' lya's tub rez cón che'n mbi' más huen ndxàalque' yi'th mènna loo U' par tub rez yub U' cón che'n mbi'. No nalle' nzoque' mod nibdi's yub U' loo mbi' par ta' U' cuent ñeene' ché', lìcque', nac co' mquexù' mque' fals nu' mbi'.

⁹ Ndoole' rye mèn nación Israel co' ngure no Tert

no co' mqueltàa con Tert ndxab loo gobernador:

—Lìcque' nac rye di's co' ngue ta' Tert cuent loo gobernador.

¹⁰ Sya, mbli gobernador thib señ loo Pab par tlo Pab, tub Pab razon che'n Pab loo gobernador. Ndxab Pab loo gobernador:

—Axta gust nda' lezon tuben razon cón chenen loo U', Tad gobernador, tac daa nanee le' U' nac thib justis loo nación nu' co' ndxàcle' lín' ndub par ndub rez U' cón che'n mèn nación nu'.

¹¹ Com le' daa nanee nzoque' mod li la's U', nalze pente ngolo si' fchop huiz mzin daa ciuda Jerusalén par nguan templ par ngua tub xiben no ngua cò'en yéquen loo Diox xalque' nac mod che'n mèn nación Israel.

¹² Per yende chó mèn mqueltàa no daa par ndoo-dizen con mènà par nglin ngátbèe mènà. Ne' ne' yen chó mèn ngnèe daa le' daa mbli par nguátbèe mèn le'n templ o mblin par ngo too ngòc nguàal di's le'n templ. Ne' ne' ngnèe mèn daa le' daa ngua le'n sinagog mènà par mblin ngo too ngòc nguàal di's tya, ne. Ne' ne' ngnèe mèn daa le' daa ngua par nguátbèe mèn co' nzi tee call le'n ciuda Jerusalén.

¹³ Mèn co' nziri' loo U' ba' yende mod ta' cuent co' lìcque' loo U' cón che'n con' co' ngue quexù' ngue que' fals mèn daa.

¹⁴ Per part cón chenen con' co', lìcque', ndlin, daa gol roi loo U' le' daa ndli sirv loo Diox co' nac Diox xudgool daa. No ndlina xalque' ñibe' thib mod cub co' mbez mèn ba' nac thib ley' cub. Tac ndxelazquen xal nac di's co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's.

15 No ndub queeque' lezon loo Diox xalque' ndub quee lezo' mènà loo diox, co' nee di's, ndub quee lezo' mèn le' mèn co' nguth ryo xban, que nac mènà mèn ndac, no que nac mènà mèn ye'rsin'.

16 Cona, leque daa ndli purad par yende cón tolo ten'en le'n lezon co' nac cón che'n xtol daa loo Diox no loo mèn hues xtàa daa.

17 Co'se' ngolo nguri'th ndxep lín' co' ngolo mque tee'en chol liz mèn no làaz mèn, mberen, ndyalen par ned làazpe'en tedib vez par tan gòn no par tan ofrend co' ngue tan loo Diox.

18 Con'a ngue lin le'n templ che'n Diox co'se' gunèe ndxep mèn nación Israel, co' nzo ban par ned làaz mèn asia, daa le'n templ. Tac le'pe' mzin huiz co' mdyaa huiz par ngua lin ryethe con' co' mcàbgònen loo Diox lín. Per co'se' mblin con'a, ne'nga noden huax mèn le'n templ no ne' ne' nglin par ngátbèe ndxep mèn con daa le'n templ. Pues, mèn co' mquexù' mque' fals daa nac mèn nación Israel co' nzo ban làaz mèn asia.

19 Mènà ndxàal yi'th loo U' trè' par quexù' que' fals mènà daa chele' mènà ndxàp razon par quexù' que' fals mènà daa.

20 No chele' mènà ne'yi'thte, ñee mèn co' nziri' loo U' ba' ñeene' ché' nzo chó xquin no xtol daa mcuanen co'se' mdoon loo mèn co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel pezea.

21 O ¿ne'stolque' ngue quexù' ngue que' fals mèn ba' daa por cabii ndxaben loo mèn co'se' ngòn làth mèn: Gu' ngue tub rez cón chenen nalze por ndxelazen le' mèn co' nguth ryo xban, cà'?

22 Co'se' mbín Fels co' nac gobernador di's co'

ndxab Pab, no com le' Fels huen huen nda' cuent cón che'n mèn co' ndxela's loo xley' che'n Crist, ne'nda'de Fels lugar ndub rez Fels cón che'n mèn. Ndxab Fels loo mèn:

—Cued gu' ndxep huiz. Co'se' yi'th comandant Lis loon, sya, tolo li lazen cón che'n gu' ba'.

²³ Sya, mnibe' Fels loo capitán par quenap solndad Pab xal thib pres. No ta' solndad lugar que tee Pab le'n palas che'n Herod. No ta' solndad lugar loo choi mèn co' nac amiu Pab par yi'th too naa mèn Pab. No ta' solndad lugar loo mèn par li mèn mandad loo Pab.

²⁴ Co'se' más nda tee huiz, mzin Fels co' nac gobernador con Drusil co' nac sa'l Fels ciuda Cesar. Drusil, sa'l Fels, nac thib xa'got che'n mèn nación Israel. Mbli Fels co' nac gobernador mandad par ye'th Pab loo Fels par tyoodi's no Pab Fels cón che'n yalndxela's che'n Jesucrist.

²⁵ Per co'se' mtlo Pab, mdoodi's Pab cón che'n xá mod ndxàal que tee ban li mèn, no xá mod ndxàal leque mèn li par gáp lezo' mèn par ne'telode cua'n mèn xquin mèn, no cón che'n xá mod gàca loo mèn co'se' tub rez Diox cón che'n mèn, anze'f mzyeb Fels. Sya, ndxab Fels loo Pab:

—Pab, fxen ned. Byàa. Co'se' nalath daa, beren, tel' chezenl par tyoodi's na' tedib vez.

²⁶ Lomisque' ne, mdub quee lezo' Fels ta' Pab mase plálte tmi par la' Fels bii Pab. Por cona, seguid seguid mbez Fels Pab par ndyoodi's no Fels Pab.

²⁷ Chop lín' ngòca tataa loo Pab. Co'se' ngolo chop lín'a, ngro' Fels, mtelo Fels lín' co' ngòc Fels gobernador. Sya, ngòo tedib mbi' co' lèe Pors Fest

co' mcàaya' gobernador lugar che'n Fels. Per com le' Fels mbly'a's ngyan' bien Fels con mèn naciòn Israel, ¿lé'?, mtan' Fels Pab xal thìb pres loo Pors Fest co' ngòc gobernador cub lugar che'n Fels.

25

Pab mdoo loo thìb mbi' co' lèe Fest co' ngòc gobernador cub.

¹ Mzin Fest ciuda Cesar par mdub Fest lugar che'n Fels par gac Fest gobernador cub. Pente ndxàc son huiz co' mtlo tyub ñibe' Fest, mxen Fest ned, nda Fest par ciuda Jerusalén.

² Per láth nzo Fest ciuda Jerusalén, ryete mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley', no ryete mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn naciòn Israel ngua toodi's no Fest. No mda' mènà cuent loo Fest cón che'n Pab par mna'b mènà loo Fest li Fest justis cón che'n Pab.

³ Mna'b mènà loo Fest li Fest thìb favor roo loo mènà par tel' Fest Pab ya Pab par ciuda Jerusalén. Per mod co' mdoodi's mènà no co' thidte ngòc mènà no mod co' mblo xnee mènà ngòc le' mènà mbli par ndxab mènà loo xtàa mènà li mènà mandad guth mèn Pab ned nde Pab ciuda Jerusalén.

⁴ Per Fest mcàb. Ndxab Fest loo mènà le' Pab nzo cuartel che'n solndad ciuda Cesar xal thìb pres. No ndxab Fest le' Fest ngue li xtùuz ya Fest par ciuda Cesar le'n taaplá huiz, no tya tub rez Fest cón che'n Pab.

⁵ Ndxab Fest loo mènà, ne:

—Cona, ngue niin loo gu': Naquin ya gu' co' más ñibe' ciuda Cesar con daa. No chele' mbi' chó xtol no chó xquin mbi' mcua'n mbi', tya ndxàal tolo

quexù' que' fals gu' mbi' loon. Le' sya, daa tub rez cón che'n mbi'.

⁶ Pente ngo Fest ciuda Jerusalén xon huiz o si' huiz no maste. Ngoloa, mbere Fest, ndyàa Fest par ciuda Cesar. Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nque, ngòo Fest oficin. Mdub Fest par tlo ñibe' Fest. Sya, mbli Fest mandad, ngua xi solndad Pab cuartel.

⁷ Co'se' ndye'th Pab, sangngòo Pab loo Fest. Le' mèn nación Israel co' nac mèn ciuda Jerusalén co' thidte mzin no Fest ciuda Cesar na, ngòo, ne, co'se' ngòo Pab loo Fest. Mtlo mènà, mquexù' mque' fals mènà Pab cón che'n huax con' co' nac con' ryes loo Fest. Per mastale' tataa mbli mènà, nec thib mod no nec tedib mod ne'ngro xo'fte nec thib con' co' nac lìcpe' co' mbez mènà par ngagaa Pab.

⁸ Sya, mtlo Pab, mdub Pab razon cón che'n Pab. Mbez Pab loo Fest:

—Yende chó con' ye'rsin' tarte lin. Ne' ne' tar lin par lin thib con' ye'rsin' loo ley co' nac xley' che'n mèn nación Israel. No ne' ne' tar lin nec thib con' ye'rsin' loo templ che'n Diox co' ndub le'n ciuda Jerusalén. Ne' ne' tar lin con' ye'rsin' loo mbi' co' nac gobiern loo mèn ciuda Rom.

⁹ Per com le' Fest mblya's ngyan' bien con mèn nación Israel, ¿lé'?, mnibdi's Fest loo Pab. Ndxab Fest:

—Pab, ¿ché' ndlya'sl ya na' ciuda Jerusalén par tub rezen cón che'nl tya, cà'?

¹⁰ Pab mcàb. Ndxab Pab loo Fest:

—Chele'i tatua' nac, más huen gan loo gobiern co' ndub ñibe' ciuda Rom. Tya, más huen ndxàal tyub rez cón chenen com le' lùu nda'que' cuent no nonque'l tarte lin nec thib con' ye'rsin' loo mèn co'

nac mèn nación Israel ne' ne' tar guthen nec thìb mèn.

¹¹ Chele' daa ngcuan thìb xquin daa co' ndli par ndxàalque' gath daa, ingue cà di'sten lool par gath daa. No yende chó mport nzo lezon par gath daa. Per chele' mènna ingue go xo'fte con' co' nac lìcpe' con' ye'rsin' co' ngue lin lool, yende chó derech ndxàp nec thìb mèn no yende chó cón che'n mèn par ta'xù' mèn daa loo mèn nación Israel co' nzo ciuda Jerusalén. Cona, ña'ben di's lool, Fest, más huen tel' lùu daa loo gobiern co' ndub ciuda Rom par tub rez yub gobiern cón chenen.

¹² Per co'se' ngolo mdoodi's no Fest mèn co' thidte ñibe' con Fest, ndxab Fest loo Pab:

—Lùu mna'b di's loon más huen tub rez gobiern co' ndub ciuda Rom cón che'n. Pues, yal loo gobiern tya, xàa. Ngolo cuent.

Pab mdoo loo rey Agrip par mdub Pab razon che'n Pab loo rey Agrip.

¹³ Ndxàc plá huiz tataa ndxab Fest loo Pab, ngua rey Agrip con Bernis co' nac sa'l Agrip par ciuda Cesar par ngua nii Agrip Diox loo Fest liz Fest.

¹⁴ Láth ngo Agrip plá huiz le'n ciuda Cesar, mda' Fest cuent loo rey Agrip cón che'n Pab. Ndxab Fest loo rey Agrip:

—¿Xá neel, cara? Trè' nzo thìb mbi' co' taate mtan' Fels. Ne'ntelode ndub rez Fels cón che'n mbi'. Mtan' Fels mbi' loo solndad xal thìb pres.

¹⁵ No co'se' ngon plá huiz ciuda Jerusalén pezea, rye jef co' más ñibe' loo rye nguley', no mèn gool co' ñibe', no co' ndyoo naa, no co' ndyoo ner loo mèn nación Israel mqueltàa loon. Mda' mènna part loon

le' daa li justis cón che'n mbi'. Mna'b mènà di's loon quexù'en que' falsen mbi'.

16 Per daa mcàb loo mènà le' ley che'n gobiern ciuda Rom inda'de lugar par guthxù' mèn nec thib mèn chele' cón che'n mèn tarte tyub rez loo thib no loo tedib mèn par càb mèn no par tub mèn rason loo mèn co' ngue quexù' ngue que' fals mènà.

17 Cona, co'se' mbi'th rye mènà loon trè', luega tedib huiza ngòn oficin daa par mduben co'te' ñibe'en. Mblin mandad ngua xi solndad mbi' par ndye'th mbi' loon.

18 Per rye mèn co' ngo loon par quexù' que' fals mèn mbi' loon, ne'ngol'te mènà arid di's loon xal mblin xtùuz li mèn par tub rezen cón che'n mbi'.

19 Angoluxte nac di's co' nda' mènà cuent loon cón che'n mbi' le' con' co' mbli mbi' nac cón che'n xley' mèn nación Israel. No naca cón che'n thib mbi' co' lèe Jesús co' nguth. No nde'th mbi' loo mèn le' mbi' co' lèe Jesús nabanque'.

20 Per com le' daa ne'neede cón lin con mbi' co' nac cón che'n mbi' co' lèe Pab, ¿lé'?, mnibdizen loo mbi' ché' ndlya's mbi' ya mbi' ciuda Jerusalén par tyub rez cón che'n co' ndxàc loo mbi' ciuda Jerusalén.

21 Per ale ndxe'leque', mcàb mbi' loon más huen ya mbi' loo rey Agust co' nac gobiern co' ndub ciuda Rom. Sya, mnibe'en loo solndad tolo quenap solndad Pab le'n cuartel xal pres axta ta'i lugar loon par tel'en Pab loo rey Agust xal ndlya's Pab.

22 Sya, ndxab rey Agrip loo Fest:

—Daa, ne, ndlyaz gòn cón che'n mbi', cara, ñeene' xal nac cuent co' ta' mbi' loon.

Sya, mcàb Fest. Ndxab Fest loo rey Agrip:

—Neeca. Chele' lùu ndlya's gòn cón che'n mbi', lueg yé' lin mandad ryo' mbi' cuartel. No gaben loo mbi' ta' mbi' cuent lool.

—Neeca, ndxab rey Agrip.

²³ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, no co'se' mzin rey Agrip ryop Bernis co' nac sa'l rey, anze'f ndye's rey Agrip con Bernis mzin xa' no ngòo xa' le'n saliz Fest con mèn co' nac general no con mèn roo no mèn xèn che'n ciuda Cesar. Le Fest na, mtel' solndad par ngua xi solndad Pab.

²⁴ Sya, ndxab Fest loo rey Agrip:

—Tad rey Agrip, no rye gu' mèn ciuda Cesar co' nziri' trè' con nu', trè' lu'en mbi' ndxè' loo gu'. Cón che'n mbi' ndxè' nac co' mdan cuent loo gu' pezea le' huax mèn nación Israel mda' cuent contra mbi' ndxè' loon. Le'le' mda' mèn nación Israel co' nzo ban le'n ciuda Jerusalén cuent loon. No le'le' mda' mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Cesar ndxè' cuent loon, ne. No imbe see teede lezo' mèn. Mbez mèn loon ndxàalque' gath mbi'.

²⁵ Per part cón chenen, ndyaquen yende cón tar li mbi' par ndxàalque' gath mbi'. No com le' mbi' yub mna'b di's loon par más huen ya mbi' loo Agust co' nac gobiern co' ndub ñibe' ciuda Rom par tub rez yub Agust cón che'n mbi', nquin tel'en mbi', ndyaquen.

²⁶ Per yende chó con' ndli precis loon par ndoo lite que'en thib cart cón che'n mbi' loo Tad daa, Agust. Cona, más huen mblin mandad ndye'th mbi' loo gu' no más nquin ndlyazen, rey Agrip, gòn U' cón che'n mbi' par ñibdi's U' co' huenleque' loo mbi' par tataa mod más ndoo lîte que'en ye's cón

che'n mbi' loo Tad Agust daa co' nac gobiern co' ndub ciuda Rom.

²⁷ Ndyaquen ihuente nac co' lin par tel'en thìb mbi' co' nac thìb pres chele' daa ne'tel'te di's loo Tad daa, Agust, cón che'n xá mod ngue quexù' ngue que' fals mèn cón che'n mbi' co' nac thìb pres. Cona, ndlyazen más ndoo líte tel'en ye's cón che'n mbi' ndxè' loo Tad daa, Agust.

26

Pab ngue tub razon che'n Pab loo rey Agrip.

¹ Sya, ndxab rey Agrip loo Pab:

—Pab, fta' cuent cón che'nl loon.

Sya, ngòo Pab loo rey Agrip. Gunii Pab Diox loo rey Agrip no loo taamas mèn co' ngo no rey Agrip. Mtilo Pab, mdoodi's Pab taandxè':

²—Anze'fhuen nzo lezon no axta gust nda' lezon por mda' U' lugar loon toodizen loo U', rey Agrip, par tuben razon cón chenen cón che'n ryethe con' co' mquexù' mque' fals mèn nación Israel daa le'n tiemp co' nde tee'le' ndri'th.

³ Más de cona, ndyac lezon tac U' nda'que' cuent no nonque' U' xal nac costumbr co' mbed no nu', nu' co' nac mèn nación Israel, no cón che'n di's co' ndxetoo làth nu'. Con'a, ndlyazen no ña'ben loo U' ta' U' nza U' par gòn U' di's co' toodizen loo U' nalle'.

Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip xá mod ngòc Pab ndoore' yila's Pab loo Tad Jesucrist no loo cón che'n Tad Jesucrist.

⁴ Ryete mèn nación Israel naneeque' no nda' mèn cuent xá mod ngòc daa no xá mod mque tee banen

làth mèn làaz daa no le'n ciuda Jerusalén anon mtlo mdoo xènen.

⁵ Rye mèn co' nziri' loo U' ba' non no nda' mèn cuent cón chenen. No nzoque' mod co xo'f mèn no ta' mèn cuent cón chenen chele' mèn ba' ndlya's le' daa ndaque' cuent anon ndoo roo'en no ndoo xènen nac daa thib mèn xley' farise co' nac thib ley' co' más ñibe' yèe loo mèn li mèn xalque' ñibe' xley' nu' loo nu' par li nu'.

⁶ No nalle' mqueltàa mèn ba' loo U' par tub rez U' cón chenen por ante thib con' no maste co' nac co' ndub quee lezon le' Diox co xban mèn nguth xalque' gunii Diox no mcàbgòn Diox loo mèngool co' ngòc xudgool nu' póla.

⁷ Ryete si' fchop ned mèn co' mche's bin co' nac mèn nación Israel nalle' nzi bed par tyaa no gàcque' con' co' mcàbgòn Diox. Por cona, ze no yál' ndyub xib mèna no ncòo' mèna yéc mèna loo Diox. No ndli mèna sirv loo Diox ze no yál'. No ante por cón che'n leque con'a ngue quexù' ngue que' fals mèn nación Israel daa nalle', Tad rey Agrip. ¿Xá nee U'? ¿Ché' lé' nac co' ngue li no mèn nación Israel daa, cà'?

⁸ No ¿ché', lìcque', por derech, indxela'ste U' le' Diox co xban mèn nguth, cà'? Pà ne'yila'ste U'i, ¿lé'? Ndxela'sque' U'i.

Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip xá mod mque tee ndub ngu's Pab mèn co' ngola's loo Crist thib cua'a.

⁹ Per ndoore' yilazen loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist mxaquen mblin con' huen co'se' mblin con' ye'rsin' loo mèn co' ngola's no co' mqueltàa loo cón che'n Jesucrist co' ngòc mbi' che'n yèez Nazaret.

¹⁰ No tataaguè' mblin con mèn co' ndxela's loo Jesucrist le'n ciuda Jerusalén. Ale axta mna'ben ord loo mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' par mblon huax mèn co' ngola's loo Jesús lezi'f. No co'se' mdoo lezo' mèn guth mèn mèn co' ndxela'sa, daa, ne, thidte ngòc con mèna. No ale mdyac lezon mbeth mèn mèna.

¹¹ Huax vez mtetiin mèna axta mod co' mblyazen par ñeen ñeene' ché' tlin gan par ncà di's mèna cón che'n mod xal ndxela's mèna cón che'n Jesús. Mblin con'a rye lugar co'te' ngue no mèn sinagog mèn. No anze'f ngocloo tín'en con mèna axtaque' mque tee mdub ngu'sen mèna le'n huax ciuda co' nac làaz mèn tith.

Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip cón che'n xá mod ngulàa yec no ngulàa lezo' Pab par ngòc Pab mèn co' ngòo loo cón che'n Tad Jesús.

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹² No par tolo lin leque con' ye'rsin'a, nguan axta ciuda Damasc con ye's co' nac ord co' mda' no co' mnibe' mèn co' nac jef co' más ñibe' loo rye nguley' loon.

¹³ Per co'se' mdoon ned ndan par ciuda Damasc, com hor rol huiz, Tad rey, gunèen mbya'x thib xnii co' ngulàa loo bé' co' mtenii más leque huiz loon no loo mèn co' ngua non.

¹⁴ Leque hora, ryete nu' ngulàa loo yòo. No mbìnen thib di's co' mbyèn loo mbii loon co' gunii loon xal nac di'stèe co' ndyoodi's mèn nación Israel. Gunee di'sa loon: Saul, Saul, ¿chonon ngue tee ndub ngu'sl daa, à', ey? Leque lùu ngue tehuí' ladl con con' ye'rsin' co' ngue lil loo mèna. Ndlila xal ndli ngon co'se' nque' ngon patad loo punt

yaaroach co' nguid mèn lad ngon co'se' ntezeb mèn ngon.

¹⁵ Sya, ndxaben: ¿Chó nac lùu, Tad? Tad gunee loon: Daa nac leque yub Jesús co' ngue tee ndub ngu'sl.

¹⁶ Per nalle', goo che no goo too. Daa mxyo'f loo lool taandxè' mod par xo'f zin'l zin' cón chenen no par ta'l cuent loo mèn cón che'n con' co' gunèel no cón che'n con' co' ndxàc lool nalle' no con' co' lu'en lool yiloo.

¹⁷ Na li par lyá'l la's ya' mèn nación Israel. No lin par lyá'l la's ya' mèn tith co' inacte mèn nación Israel. No nalle' na ñibe' lool par ya lol yalbàn loo mèn.

¹⁸ Ñibe'en yal loo mèn, Saul, par lil tyub xnìi yéc mèn no tyub xnìi lezo' mèn loo cón che'n Diox par ya ne'tolode que tee ban mèn loo con' ye'rsin' co' nac xal co'se' nzi tee mèn loo yal'cuau. Per ndxe'leque', que tee ban lì mèn loo con' ndac xal co'se' ndyee mèn loo xnìi huiz. No lomisque' ne, lin par ya lu'l loo mèn par ne'tolode que tee li mèn con' co' nac co' ñibe' Mebizya loo mèn no par, ndxe'leque', más huen que tee li mèn con' ndac no yòo mèn loo cón che'n Diox. No lil par yila's mèn loon, daa co' nac Jesús. No lil par lyàa yéc mèn no lyàa lezo' mèn par tataa mod tyon' xtol mèn no xquin mèn. No lil par que no mèn no par yan' no mèn con' co' ngro' lezo' Diox ta'la's Diox càa mèn, mèn co' mbli Diox par ngro xà' mèn loo cón che'n xab izlyo' par ngòc mèn che'npe' Diox.

Pab ngue ta' cuent loo rey Agrip le' Pab ndubdi's di's co' mbìn Pab co'se' mxyo'f loo Tad Jesús loo Pab.

19 Cona, ngue niin loo U', Tad rey Agrip: Ne'ngàcte daa mèn co' ne'ndubdi'ste di's co' gunii Tad Jesús loon, di's co' mbyèn loo bé' loo mbii loon.

20 Ndxé'leque', ngua tethen no ngua lon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox nerleque' loo mèn ciuda Damasc. Ngoloa, nguan loo mèn ciuda Jerusalén. Ngoloa, nguan loo mèn par ned le'n rye yézya' co' nac làaz che'n mèn jude par ngua lon yalbàn cón che'n di's ndac loo mèn par neda, ne. No nguan loo mèn co' inacte mèn nación Israel chol lugar. Mbezen loo rye mènà ndxàal lyàa yéc mènà no lyàa lezo' mènà no zye' mod co' ndxàp mènà loo Diox par yòo mèn loo cón che'n Diox. No mnibe'en loo mèn lu' mènà thib mod ndac loo taamas mèn le' mènà, licque', ngulàa yéc no ngulàa lezo' mènà no mzye' mod co' ndxàp mènà loo Diox.

21 Ale con'ate mbli mxen mèn nación Israel daa le'n templ no mblya's mènà guth mènà daa, Tad rey Agrip.

22 Per Tad Diox ndlyath noque' daa. Ne'nglá'ya'de Tad Diox daa. Thidteneque' mbli nèn daa axta huiza no axta huiz nalze loo cón che'n Diox. Ngon yalbàn cón che'n di's ndac che'n Diox loo chol mèn, que naca loo mèn be'the, que naca loo mèn co' nde'f di's nac mèn de razon. Thidtene tarte tan cuent co' nac tedib cuent xà' loo di's co' nac di's co' mde'th mèn, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox no co' nac di's co' mde'th Moisés cón che'n con' co' gác yiloa, co' nee di's, con' co' ndxàc nalle'.

23 Con' co' ndxàc nalle' nee di's le' Crist mquinque' mxactii. No co'se' ngolo nguth Crist, Crist ngòc nerleque' xa' co' ngro xban làth mèn nguth. Tataa ngòca loo Crist par ndli Crist ndxòn

mèn cón che'n di's ndac co' ndli ndyub xnì yéc mèn no ndyub xnì lezo' mèn, que naca loo mèn nación Israel co' nac mèn gulàaz daa, que naca loo mèn co' inacte mèn nación Israel.

Pab mdoo lezo' li Pab gan gac nado' rey Agrip par tyal rey Agrip yila's rey Agrip loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist.

²⁴ Co'se' ngolo tataa ndxab Pab no mdub Pab razon che'n Pab loo rey Agrip, cabii ngrozèe Fest. Ndxab Fest loo Pab:

—Por tant mblil stud, Pab, axta nquée mbii yécl, ndyaquen.

²⁵ Pab mcàb loo Fest. Ndxab Pab:

—Tyè', Tad Fest. Inquéede mbii yéquen. Ndxé'leque', mbezen con' co' nac razon loo gu'. No mbezen con' co' nac licpe' loo gu'.

²⁶ Rey Agrip ndub go'. Rey Agrip nda' cuent no nanee rey Agrip ryete con' co' ndxàc cón che'n Tad Jesucrist nalle'. Por cona, dibaxla's ndyoodizen no ngue tan cuent ndxè' loo rey Agrip tac naneepe'en le' rey Agrip non cón che'n ryethe con' co' ndxàc nalle' cón che'n Jesucrist. Con' co' ndxàc nalle' co' nac cón che'n Jesucrist inacte con' co' nzo casloo thib lugar co'te' ne'yú'da loo mèn. Ndxé'leque', loo xnaa ndxàc ryethe con'a loo mèn.

²⁷ Sya, mbere Pab. Mnibdi's Pab loo rey Agrip. Ndxab Pab:

—¿Ché' ndxela's U', Tad rey Agrip, di's co' mde'th mèn, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox, à'? Aa. Neequen le' U' ndxela'sque' xal ndxab mèna.

²⁸ Sya, ndxab rey Agrip loo Pab:

—¡Jaa! ¿Máa yob yécl, Pab? ¿Ché' ndlya'sl setilte lil gan yilazen xalte mbezl ba' par yilazen loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist, cà'? Yende xàa.

²⁹ Pab mcàb. Ndxab Pab loo rey Agrip:

—Yende cón lii, Tad rey Agrip, que naca yila's U' xalte ndyoodizen nalle' o que naca yila's U' más yé' huize', conse' yila's U'. No, oj, li Diox iante U' yila's loo Jesucrist no loo cón che'n Jesucrist. Ndxé'leque', li Diox le' ryete mèn co' nzi yòn cuent co' ngue tan loo gu' nalle' gàc mèn xal daa, co' nee di's, yila's mèn loo cón che'n Jesucrist. Per ne'gàcte mènà mèn co' tyub dó' caden nii no co' tyub dó' caden ya' xal ndxàca loon trè'.

³⁰ Ngolo tataa ndxab Pab loo rye mènà, ngro' rey Agrip con Bernis co' nac sa'l rey Agrip. No ngro' gobernador Fest, ne, con ryete mèn co' nzi ndub.

³¹ Ryete mènà ngro' thìb lad par tolo mdoodi's mènà cón che'n Pab. No mbez mènà loo xtàa mènà:

—Yende cón tar li mbi' co' ndli par naquinque' gath mbi'. No axta ne' ne' indxàal tolo que' mbi' lezi'f.

³² Sya, ndxab Agrip loo Fest:

—Ngàcque' ngtelá'l mbi' pezea, Fest, chele' mbi' ne'ngna'bte di's lool par nga mbi' loo gobiern co' ndub ciuda Rom par tyub rez cón che'n mbi'.

27

Fest mnibe' loo capitán par ngua lá' solndad Pab loo gobiern co' ndub ciuda Rom.

¹ Co'se' mnibe' lezo' Fest con Agrip par tel' Fest ryop Agrip nu' ya nu' ciuda Rom co' nac làaz mèn ital, leque hora mnibe' Fest loo solndad ryo' Pab con taaplá pres par ta' solndad Pab con presa loo

thìb capitán co' lèe Jul. Capitana ñibe' loo thìb ayo solndad co' lèe partid che'n rey Agust.

² Ngro' nu' ciuda Cesar. Ngòo nu' loo thìb yòoyaa co' nac thìb yòoyaa che'n mèn co' nzo ban thìb puert co' nziri' ro nítto' co' lèe Adramit. Yòoyaa le'pe' ryo' par xyo'f yòoyaa loo nítto' axta co'te' nziri' puert co' nac loo xyòn mèn asia. Le'xque' huiza ngo no nu' thìb mbi' co' lèe Aristarc co' nac mbi' gulàaz mèn ciuda Tesalónica. Tesalónica nac thìb ciuda co' ñibe' mèn yèezya' co' nac che'n làaz mèn macedon.

³ Tya mdoo nu' loo nít dib yál' axta ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nque. Mzin nu' puert co' lèe Sidón. Tya mblyat lezo' Jul co' nac capitán gunèe Jul Pab. Mbla' Jul ngro' Pab chu'th loo yòoyaa par ngua nee Pab máa mèn co' ndxàc amiu Pab no par li mèn cas Pab, ne.

⁴ Co'se' ngro' nu' puert che'n Sidón, mbri'th nu' thìb lad co'te' nziri' yòo biiz Chipr. Mbyan' yòo biiz Chipr lad rebes co'te' nguri'th nu'. Tataa mbli nu' tac mbii mtau' loo nu' loo nít. Anze'f mdin mbii yòoyaa par ne'ngri'thte yòoyaa nu' thìb li.

⁵ Tya mcho' nu' nít par nguri'th nu' loo xyòn mèn che'n gulàaz mèn cilis no loo xyòn che'n gulàaz mèn pamfil axta mzin nu' thìb ciuda co' lèe Mir co' nac thìb ciuda co' ñibe' loo yèezya' che'n làaz mèn lis.

⁶ Ciuda Mira, tya mzyál' nu' thìb yòoyaa co' nac che'n mèn ciuda Alejandri co' nda par nación Ital co'te' nac ciuda Rom. Mbli solndad par ngòo nu' loo yòoyaaa par tolo xyo'f nu' loo nítto' axta zin nu' co'te' nda nu'.

⁷ Huax huiz sau' sau' mxyo'f nu' loo nítto'. No añenti mzin nu' ro nítto' co'te' nziri' thìb puert co' lèe Gnid. No com le' mbii be' mtau' loo nu' no

be' mdin mbii yòoyaa nu', ¿lé'?, sangnguri'th nu' par ned sur co'te' nziri' tedib puert ro níttó' co' lèe Salmón. Tya mcho' nu' nít par mblo nu' vuelt loo níttó'. Angnzo ro yòo biiz co' nziri' le'n níttó' par ned sur co' lèe Cret.

⁸ Tya añenti mbere nu' tolo mxyo'f nu' loo níttó', nda nu' nzo ro yòo biiz co' lèe Cret, axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro níttó' co' lèe Buenos Puertos co' nziri' gaxte tee nziri' tedib yèez co' lèe Lase.

⁹ No por mtau' mbii loo yòoyaa loo níttó', ndoo ri'thle' huax huiz nzo'f nu' loo níttó'. No nde nixon', ndxàc con' ryes loo nu' par tolo xyo'f nu' loo níttó' tac casque' nde zin' gaxle' tiemp xìl'. Tiempa anze'f thìb mbii nxyo'f loo níttó'. No por con'a, ryes naca par xyo'f mèn loo níttó'. Por cona, ndxab Pab no mco'x Pab loo mèn co' ntetee yòoyaa loo níttó'.

¹⁰ Ndxab Pab loo mèn:

—Amiu, ñeen no nonen anze'f thìb con' ryes gàc loo na' loo níttó' ned nda na' chele' na' tolo xyo'f loo níttó' nda na'. No nonen no naneen nzo ryes dyep yòoyaa le'n níttó' no tataa mod lyux rye yó' co' nzo loo yòoyaa ndxè'. No axta na', ne, nzo ryes lyux loo yòoyaa. Chele' gu' ne'gònte ron, gàca loo na' chele' na' tolo xyo'f loo níttó' nda na'.

¹¹ Per capitán co' nda no solndada, más mbìn capitán ro mbi' co' nac xuan' yòoyaa no ro mbi' co' ñibe' loo mèn co' ntetee yòoyaa leque ngòn capitán ro Pab. Ale mbli xa' co' ndlya's xa'.

¹² No com le' puerta ne'ñeede par yan' mèn no riid mèn tiemp xìl' tya, ¿lé'?, ryete mèn mbli xtùuz más huen sangriid mèn par ñee mèn ñeene' ché' tli mèn gan zin mèn tedib puert co' nziri' ro níttó'

co' lèe Fenis co' nac tedib puert che'n leque yòo biiz co' lèe Cret. Puerta nziri' gax cuat yí co' ntau' loo mbii. Yíia ntau' loo mbii no loo ol che'n níttó'. Ndxan' puerta par ned sur. No ro puert níttó'a ndxòo mèn con yòoyaa loo nít che'n puerta par ned sur no par ned ndlyen huiz. Puerta nziri' le'n nít co' nac yòo biiz par ned nort con ned ndlyen huiz.

Luc nda' cuent xá mod ngulàa thìb yuuloo loo níttó'.

¹³ Ngoloa, mtlo xèegà xèegà mxyo'f mbii co' nde par ned sur. Mèn co' nzo le'n yòoyaaa mbli xtùuz nzoque' mod tolo xyo'f mèn loo níttó' par tolo tyee mèn ned nda mèn. Sya, mtetee mèna yòoyaa. Ngro' mèna loo yòo biiz Cret. Mxyo'f mèna loo níttó' xal nda ro yòo biiz Cret par ned mbix huiz.

¹⁴ Per ndxepete ndxàc ngro' nu' puert Buenos Puertos, ngro' thìb mbiidó'. Mtlo mbii, mdin mbii yòoyaa. Mbiia mbez mèn lèe Mbii Noreste.

¹⁵ Ale mbe' mbii yòoyaa'. Com le' nu' ya ne'ntolode ngác nxyo'f loo níttó' por mtau' mbii loo yòoyaa, ale mblá' nu' mbe' mbii yòoyaa ned nda mbii.

¹⁶ Mtetee mbii yòoyaa nu'. Mzin nu' axta co'te' nziri' tedib yòo biiz chu'th le'n níttó' co' lèe Claud. Tyare' nguled ya ne'ntolode arid nguín mbii yòoyaa ndxep. Tya añenti mbli nu' gan mteche nu' yòoyaa chu'th co' ngue par xís yòoyaa par mblo nu' yòoyaa chu'tha le'n yòoyaa.

¹⁷ Ngolo mblo nu' yòoyaa chu'tha le'n yòoyaa, mchì'x mèn cabl lad yòoyaa par msál' mèn yòoyaa par tataa mod ne'silte ol nít yòoyaa. Leque hora, co'se' gunèe mèn yamerle' riid yòoyaa co'te' ina'ste arid loo nít thìb lugar co' lèe Sirt, co'te' anze'f thìb

yux nziri' le'n nít, anze'f mzyeb mènà yicà' yòoyaa loo nít. Ale mblá' mènà mbe' mbii yòoyaa ned nda mbii.

¹⁸ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' nde nquea, tatabe' fuert ndoo yuu. No nzo'f mbii loo nít. Mtlò mèn, mblobii mèn yó' co' nzo le'n yòoyaa loo níttó' par xya'x yòoyaa ndxep par ne'dyepete yòoyaa le'n níttó'.

¹⁹ Co'se' ngo nìi izlyo' tedib huiz co' ngòc mbyon huiz mdoo nu' loo níttó' desde co'se' mtlò mxyo'f mbii, mtlò nu', mblo' nu' ryethe con' co' nzo le'n yòoyaa. Mblobii nu' rye con' loo níttó'.

²⁰ No mqueltàa thidtene mcuau izlyo' le'n huax huiz tant ndoo yuu. Ne'ngácte nghui' nu' loo huiz. No ne'ngácte nghui' nu' loo mbyáaz loo bé'. Más de cona, anze'f nguìn ol níttó' lad yòoyaa por tant thib mbii co' nxyo'f loo níttó'. Por lult, mbli nu' cuent ya ne'lyá'de nu' loo níttó'. Ya nu' looi loo níttó'.

²¹ No com le' nu' ne'nghuade dib lal ndxàc con' ryesa loo nu' loo níttó' loo yòoyaa, ¿lé'?, ngo too Pab loo mènà. Ndxab Pab:

—Amiu, más huen ngàca loo na' chele' gu' ngòn ron ne'nga riidte na' ned nziri' yòò biiz Cret par ne'ngàcte yalquìi ndxè' no yaltii ndxè' loo na', ndyaquen.

²² Per nalle' na nii loo gu': Ne'zyebte gu'. No ne'tyoo xà'de lezo' gu'. Ndxè'leque', bli gu' par ye'th lezo' gu'. Tac mastale' ndxàc con' ndxè' loo na', nec thib na' ne'gathte. Aa guneei, mastale' lyux yòoyaa.

²³ Tac ná' xhuina mxyo'floo thib angl che'n Diox, co' mtel' Diox mbi'th loon, daa co' nzo loo Diox, loo Diox co' ndlin sirv.

24 Angl gunee loon:

—Ne'zyebtel, Pab. Lùu naquinque' ya too loo mbi' co' nac gobiern co' ndub ñibe' ciuda Rom. No por cón che'nì, Diox telá'que' ryete gu' co' nzo loo yòoyaa par ne'gathe gu' loo níttó'.

25 Por cona, ngue niin loo gu': Amiu, bli gu' par ye'th lezo' gu' tac daa ndxelaz loo Diox no ndxàpen yalxla's loo Diox le' Diox li gàcque' con'a loo na' xalque' gunee angl di'sa loon.

26 No que nzo ne'ñee lezo' na', ryo' na' loo yòoyaa gaxte co'te' nziri' thib yòo biiz par xyo'f na' loo níttó' par ryo' na' loo yòo biiz.

27 Co'se' ngolo chop sman mxyo'f nu' loo nít, ngro' zi'f nu' thib lugar loo níttó' co' lèe Adr tac mbe' mbii yòoyaa thib lad tedib lad. Co'se' nde yáal gulal yál', mda' mèn co' ntetee yòoyaa cuent le' yòoyaa nda yizi'fle' gax ro yòo biiz le'n níttó'.

28 Tya mchì'x mèn, co' ntetee yòoyaa loo níttó' par ñee mènà pló na's nzi nít par xàn' loo yòo. No co'se' mblo' xa' dó' co' mblàa xa' le'n níttó', pente nzi nít par xàn' loo yòo gal psi' pson metr no maste. Mdee nu' taandxep más delant. Tya mbere mèn co' ntetee yòoyaa, mblàa mènà dó' le'n níttó' tedib vez. Mchì'x mènà nít par ñee mènà pló na's nzi nít par xàn' loo yòo. Co'se' mblo' mènà dó' le'n nít, pente nzi nít loo yòo gal bgaz metr, no maste.

29 No por mzyeb nu' yizi'f yòoyaa loo quèe, mblàa mèn co' ntetee yòoyaa thap ancl co' ngue par ned xís yòoyaa par ngo too yòoyaa loo nít. No nzi bed nu' no nxi lezo' nu' coyor yinì izlyo' no cón gac loo nu'.

30 Látha, mèn co' ntetee yòoyaa mbli xtùuz lyá' mènà loo yòoyaa, co' nee di's, xyon' mènà loo yòoyaa

loo níttó'. No por cona, mblàa mèna yòoyaa chu'th co' nzo le'n yòoyaa loo níttó' par yòò mèna loo yòoyaa chu'tha par xyon' mèna. Mbli mèna tataa xal mèn co' ne'ñeede xal mèn co' nda làa ancl co' ngue ned xís loo yòoyaa le'n níttó'.

³¹ Per Pab mbli avis loo capitán che'n solndad. No mbli Pab avis loo solndad che'n capitán. Ndxab Pab loo capitán no loo solndad:

—Chele' mèn co' ntetee yòoyaa ne'tolode yan' loo yòoyaa, yende mod lyá' gu' loo con' ryes co' ndxàc loo na' ndxè'.

³² Sya, mcho' solndad cabl co' natedó yòoyaa chu'th. Mblobii solndad yòoyaa chu'tha le'n níttó'.

³³ Ngóol coyor cuar, ndxab Pab loo ryete mèn co' nzo loo yòoyaa naquinque' hua mèn mase sa pan. No ndxab Pab:

—Ndxàcle' chop sman tarte gát gu' no tarte hua gu', cara. Fta' gu' fuerz dhua gu' mase sa pan par xec gu'.

³⁴ Cona, ngue bezen loo gu': Fta' gu' fuerz. Dhua gu'. Anze'f naquin hua na', ndyaquen, par xec na' lyá' na' loo con' ryes naba'. Tac de loo rye na' co' nzo loo yòoyaa ndxè', nec thìb na' ne'gathte no ne'lyuxte.

³⁵ Co'se' ngolo ndxab Pab tataa loo rye mèn co' nzo loo yòoyaa, mxen Pab sa pan. No ndxab Pab: Diox quix U', Tad Diox, loo ryete mèna. Ngoloa, mtlo Pab, nduhua Pab.

³⁶ Látha, ale rye mèna mbye'th lezo'. No ndyac lezo' mèna nduhua mèna, ne.

³⁷ Ryete nu' co' ngo le'n yòoyaa tiempa ngòc chop ayo nzo ayon psi' fxop nu' por loo rye nu'.

38 Co'se' ngolo nduhua mènà axta plóthe mbly'a's mènà, mxen mèn sac triu. Mblobii mèn sac triu le'n nító' par tolo xya'x loo yòoyaa.

Luc ngue ta' cuent le' yòoyaa mdyep le'n nít.

39 Co'se' ngo nìi izlyo' huiza, mèn co' ntetee yòoyaa ne'ta'de cuent chó lèe yòo biiz co'te' mzin nu'. Per gunèe mènà nziri' thìb puert chu'th tya co'te' nac thìb play más nabe's. Mdoolezo' mènà ñeene' ché' nzo mod zii mènà yòoyaa ro playa.

40 Mcho'guth mènà cabl co' nden ancl. Mblá' mènà mbyan' ancl le'n nító'. Sya, mtele' mènà dó' che'n timón co' mbli mènà us par ntetee mènà yòoyaa. Sya, mque' mènà lar' lad yòoyaa ned nac loo yòoyaa. Sya, xèegà xèegà mbli mènà gan mtetee mènà yòoyaa ro play.

41 Per nde nxon', ale ngozi'f yòoyaa co'te' ndxàc chop loo nító'. Le' yòoyaa na, ngo tub cà' le'n yux ro playa. Ale ngo tub cà' ned loo yòoyaa le'n yux ro play. ¿Chó mèn gác cuin mase chu'th yòoyaa? Thidtene ngo tub cà' yòoyaa. Le' par ned xís yòoyaa na, mtlo ngro' bil con gòlp co' nguin ol nító'.

42 Láth ndxàc con'a loo yòoyaa, ale mbly'a's solndad nguth solndad rye pres par ne'lyá'de pres no par ne'xon'te nec thìb pres co'se' xyo'f pres loo nít.

43 Per capitán co' ñibe' loo solndad mbly'a's lyá' Pab no yende cón tolo gác loo Pab. Ne'nglá'de capitán ngli solndad tataa loo pres. Ndxle'leque', mnibe' capitán loo rye mèn co' nzo loo yòoyaa le' ryete mèn co' ndxác nxyo'f loo nít, xyo'f mènà loo nít par ryo' ner mènà loo yòo biiz.

44 Le' mèn co' ne'ngácte nxyo'f loo nít na, mènà más huen xyo'f loo nít loo pedas tabl che'n yòoyaa

co' ngro' bil par tataa mod lyá' ryete mèn, ryo' mèna loo yòo biiz. Por lult, tataa mbli ryete mèna par ngro' mèna loo yòo yiiz. Ne'ngathte no ne'ngluxte nec thib mèna.

28

Pab ngo ndxep huiz loo yòo biiz co' nziri' le'n níttó' co' lèe Malt.

¹ Co'se' gunee nu' ngolole' mblyá' ryete nu' loo con' ryes loo níttó', mda' nu' cuent le' loo yòo biiz co' nziri' le'n nít co'te' ngro' nu'a lèe Malt.

² Mèn co' nac mèn yòo biiz Malt anze'f mbli cas nu'. Mtol' prob mèna quìi. Mtoocua' mèna yaa loo quìi par ngo too bèel par biiz nu' no par tecui's nu' xab nu' tant ngoz nu' no tant ndxàl nu' por tant ndoo làa yuu. Sya, ngurez mèna nu' par ngua biiz nu' ro dii.

³ Látha, no tee Pab ngua cua'n ndxep yaa co' más nabiiz taachu'th. Ndye'th no Pab yaaa. No láth ngue tecua' Pab yaaa loo quìi, chàa, ngro xon' thib mbel' co' lèe huid xi'th yaaa por mden' huid rso' che'n quìi. Co'se' mden' Pab le' huid mquele ya' Pab, ale ngue tal huid ya' Pab tant fuert mquele huid ya' Pab.

⁴ Co'se' gunèe mèn yòo biiz Malt ngue tal huid ya' Pab, ndxab mèna loo thib xtàa mèn no loo tedib xtàa mèn:

—¿Ché' ndyac gu' le' mbi' ba' nac thib mbi'guth mèn, lé'? Mastale' mblyá' mbi' loo níttó', per Diox ne'la'de tolo ban mbi' con'a mquele huid mbi'. Nase gath mbi', como quer.

⁵ Le' Pab na, ale, mzib Pab ya' Pab loo quìi par ngulàa huid loo quìi. No ale yende cón mxac Pab.

⁶ Le' ryete mèn co' nzi hui'a na, nzi bed mèn ñeene' coyor lyàa quì ya' Pab. No nzi bed mèn ñeene' coyor gath Pab. Per dib lal nzi bed mèn, ñèe mèn yende cón ndyac Pab. Sya, mse' mèn xtùuz mèn. Ndxab mèn loo xtàa mèn:

—Pab nac thib diox, cara.

⁷ Gaxte tya nziri' ranch che'n thib mbi' co' nac jef loo mèn yòo biiza. Mbi'a lèe Publ. Mbi'a mda' lugar ngòo nu' liz mbi'. No mda' mbi' con' nduhua nu' no con' ngu nu' le'n son huiz co' nguled nu' liz mbi'.

⁸ Nde nxon', nax yíz xud mbi', co' lèe Publ, con xlé' no con yízbren. Pab ngua too naa xud mbi' liz xud mbi'. Ngurez Pab Diox por cón che'n xud mbi'. Ngoloa, mxo'f Pab ya' Pab lad xud mbi'. Ale mteyac Diox mbi'.

⁹ Co'se' ñèe mèn no co'se' mbìn mèn yòo biiza tataa mbli Diox por cón che'n Pab, ngua taamas mèn co' ndyac yíz loo Pab. Mteyac Diox mènna por cón che'n Pab, ne.

¹⁰ No ale anze'f mbli mènna con' guryath no con' guryèn loo nu' le'n huiz co' ngo nu' loo yòo biiza. No anze'f mbli mènna cas nu'. No co'se' gunèe mènna ngòo nu' le'n tedib yòoyaa par xyo'f nu' loo nító' tedib vez, mda' mènna gast co' naquin nu' par tolo xyo'f nu' loo nító' axta zin nu' co'te' nda nu'.

Trè' ndlu' le' Pab mzinle' ciuda Rom.

¹¹ Mbyan' nu' son mbe' yòo biiz Malt. Ngoloa, ngòo nu' loo thib yòoyaa che'n mèn co' ngua riid tiemp xil loo nító' ro play che'n yòo biiz Malt. Yòoyaaa ngòc che'n mèn ciuda Alejandri. Lad yòoyaaa ngue gunab che'n chop dioxpe' mèn, diox co' lèe Cástor no tedib diox co' lèe Pólux. Mxyo'f nu' loo nító'. Nda nu' axta mzin nu' co'te' nda nu'.

¹² Be taa be taa nda xo'f nu' loo nítto' axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro nít. Puerta lèe Siracus. Puerta mbyan' nu' son huiz.

¹³ Ngro' nu' tya. Tolo mxyo'f nu' loo nítto' tedib vez. Nguri'th nu' gax ro xyòn mèn che'n làaz mèn silis axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro nít. Puerta lèe Reg. Tya mbyan' nu' thib yál'. Co'se' ngo nì izlyo' tedib huiz co' nde nque, mchep mbii co' nde ned sur nu'. Be taa nda xo'f nu' loo nítto'. No be taa mchep mbii nu' dib yál' axta mzin nu' tedib puert co' nziri' ro nítto' tedib huiz co' nde nquea. Puerta lèe Puteol.

¹⁴ Tya mzyál' nu' ndxèp mèn co' ndxàc hues nu' por cón che'n Jesucrist. Mèna mna'b loo nu' par yan' nu' con mèna thib sman. Ngolo nguri'th thib sman, axta syare', por derech, mdoo nu' ned loo yòo biiz par nda nu' ciuda Rom.

¹⁵ Mèn co' ndxàc hues nu' por cón che'n Jesucrist co' nqueltàa ciuda Rom nonle' le' nu' zin. Ngro' mèna par mbi'th càa ned mèna nu'. Ndxep mèn mbi'th càa ned nu' axta thib yèez co' lèe Son Cantin. Le' taamas mèn na, mbi'th càa ned nu' axta co'te' nziri' thib yèez co' ne' lèe Xbi' Che'n Rey Api. Co'se' gunèe Pab nde mèna, ndxab Pab: Ay, Dio's. Diox quix U', Diox, loo Diox. No anze'f mbye'th lezo' Pab tac mzin Pab ciuda Rom no yende cón ngòc loo Pab ned nde Pab.

¹⁶ Co'se' mzin nu' ciuda Rom, capitán co' ñibe' loo solndad co' nda no nu'a mda' rye pres loo jef co' ñibe' loo solndad co' nquenap palas. Le' loo Pab na, mda' jef thib lugar xà' par ngo ban Pab. Ante mnibe' jef loo thib solndad par mquenap solndad Pab.

Pab mblo yalbàn loo mèn ciuda Rom.

17 Co'se' ngolo nguri'th son huiz mzin Pab Rom, mbli Pab mandad par mqueltàa rye mèngool co' ñibe', no co' ndyoo ner, no co' ndyoo naa loo mèn nación Israel co' nzo ban ciuda Rom loo Pab. Co'se' mqueltàa rye mèna, ndxab Pab loo mèna:

—Gu' co' nac mèn gulàaz daa co' nac mèn nación daa, nde tan cuent loo gu': Mastale' yende cón mbli loo mèn nacionpe' na' no ne' ne' ngacloon gunèen mèna por costumbr co' mbed no xudgool na' más póla, mastale' ne'ngliden tataa, mda'xù' mèn nación Israel daa loo mèn ciuda Rom ndxè' xal thib pres láth nzon ciuda Jerusalén.

18 Co'se' ngolo noo noo mnibdi's mèna loon cópe' ngue tee lin, mblya's mèna nglá' mèna daa tac yende cón mbli par ncàb nguth mèna daa.

19 Per mèn nación Israel sate más ngocloo gunèe daa no ne'ndalte mèna nglá' gobernador, co' lèe Fest, daa. Por lult, ndxaben loo Fest co' nac gobernador: Más huen tub rez gobiern co' ndub ciuda Rom ndxè' cón chenen mastale' yende por cón ndli quexù'en que' falsen mèn co' nac mèn nación daa.

20 Por cona, mbli mandad ndye'th gu' loon par hui'en loo gu' no par tan cuent loo gu' cón chenen. Tac ante por ndub quee lezo' ryete na' co' nac mèn nación Israel le' mèn nguth ryo xban, por conate mbli ndub dó' mèn yan con caden co' natedó' yan xal ngue hui' gu' loon nalle'.

21 Sya, ndxab mèna loo Pab:

—Pab, axta nalle' tarte càaya' nu' nec thib cart co' nac cart che'n mèn gulàaz mèn jude co' nda' cuent no co' ndlu' cón che'nl. Ne' ne' tar yi'th nec

thìb mèn naciòn Israel co' ndxàc xtàa na' trè' par ta' mènà cuent cón che'nì loo nu' trè'.

²² Per nalle' nu' ndlya's gòn cuent co' ndlya'sl ñeel loo nu' tac nu' nanee rye ned nazab ñii yèe ñii tii mèn cón che'n xley' che'n di's ndac co' nac tedib ley' cub.

²³ Sya, ndxab mèn loo Pab: Ndxè' huiz queltàa nu' trè', tá.

Huiza, mqueltàa huax mèn loo Pab co'te' nzo Pab. Sya, xtil'leque' mtlo Pab, mdoodi's Pab loo mènà axta mzyèlè' izlyo' cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe' Diox loo mèn. Tataa mbli Pab tac Pab ndxab loo lezo' Pab tataa mod li Pab gan gàc nado' mènà par tyal mèn gòn mèn no yila's mèn loo Jesús no yò mèn loo cón che'n Jesús. Mdoodi's no Pab mènà xalque' nac di's co' ndub loo libr co' mque' Moisés ye's no xalque' nac di's co' ndub loo libr co' mque' mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox ye's.

²⁴ Làth xtau'a, ngo ndxep mèn co' mdyal mbìn di's no ngola's mènà co' ndxab Pab. No ngo taamas mèn co' ne'ndalte ngala's di's co' ndxab Pab.

²⁵ Per com le' mènà ne'ngàcte thidte par ngòn mèn di's no ngala's mèn di's co' ndxab Pab, mtlo mènà, mbii mènà. Sya, ndxab Pab loo mènà:

—Aa, mèn naciòn Israel. Huenque' nac di's co' mdoodi's no Xpii Natú' mèn co' ngòc xudgool na' por ro Sayi co' mde'th di's co' ndxab Diox co'se' ndxab Diox gab Sayi taandxè' loo xudgool na':

²⁶ Huàa no guuz loo mèn naciòn Israel: Mastale' nzi yòn gu' di's co' mda' Diox cuent loon par tan cuent cón che'n di'sa loo gu', per thidtene ne'ta'de gu' cuent cón ngue nii Diox loo gu'. No mastale' ngue hui' gu' ryethe yalguzye'

roo yalguzye' xèn co' nde teelee' ndli Diox loo gu' no con' ndac co' nde teelee' ndli Diox loo gu', inda'de gu' cuent Diox nac xa' co' ngue li con'a loo gu'.

²⁷ Mèn naciòn Israel thidteneque' ne'nda'de cuent no ne' ne' indxòn mèna cón nac co' mbez Diox loo mèn tac mèna thidtene nzi cuau yéc no nzi cuau lezo' mèna loo cón che'n Diox. No ngòc naad no ngòc nguud xtùuz no lezo' mèna loo cón che'n Diox. Cona, co'se' ndxòn mèna cón che'n Diox, ale nazab nden' mèna le'n lezo' mèna cón che'n Diox. No nac mèna xal mèn co' nau' ngudloo par ne'ta'de mèna cuent le' mèna ngue hui' loo con' nde teelee' ngue li Diox loo mèna. Mbli Diox loo mèna xal thib mèn co' ncuau ngudloo no xal thib mèn co' ncue'nza. No tataaguè' mbli Diox loo mèn naciòn Israel ngòc naad no ngòc nguud xtùuz no lezo' mèn naciòn Israel. Mbli guè' Diox loo mèn naciòn Israel, ne, par ya ne'berede mèn naciòn Israel yòo mèna loo cón che'n Diox par li Diox tyub xnìi yéc mèna no par tyub xnìi lezo' mèna loo cón che'n Diox.

²⁸ Cona, ngue niin loo gu', cara: Desde nalle' par delant, daa ga loo mèn co' inacte mèn naciòn Israel par tan cuent loo mèna cón che'n xá mod lyá' mèna loo con' ryes. No ngobe'en peser tyal mèna gòn mèna di's co' tan cuent loo mèna.

²⁹ Co'se' ngolo ndxab Pab di'sa loo mèn naciòn Israel co' mqueltàa loo Pab, mxen mèna ned, ndyàa mèna. No be taa noo noo ndyoodi's mèna cón che'n Pab no cón che'n di's co' ndxab Pab ned ndyàa mèna.

³⁰ Le' Pab na, sangmbyan' chop lín' complet liz mèn co'te' ngòc liz Pab co' mteche Pab loo mèn par

ngo ban Pab. Làth xtau'a, ndyac lezo' Pab con rye mèn co' ndyee too naa Pab liz Pab.

³¹ Con dibaxla's mdoodi's Pab no nde'th Pab cón che'n xá mod ndlya's Diox ñibe'pe' Diox loo mèn. No ndlu' Pab cón che'n Tad Jesucrist loo mèn. No yende chó mèn nca' no ntau' mèn loo Pab co'se' ndyoodi's Pab no nda' Pab cuent cón che'n Tad Diox loo mèn. Le'n tiemp co' ngo Pab ciuda Rom, yende chó mèn mbee nca' Pab no yende chó mèn ncà' loo Pab dib lal ngo Pab ciuda Rom.

**Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad
Jesucrist
New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77